RƏSMİ DÖVLƏT QƏZETİ

AZƏRBAYCAN

№ 50 (9505) 5 mart 2024-cü il ÇƏRŞƏNBƏ AXŞAMI

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

QƏZETİN ƏSASI 1918-Cİ İLDƏ QOYULMUŞDUR

Enerji siyasətinin yeni hədəfləri

Əsas prioritet Avropaya "yaşıl enerji"nin önəmli ixracatçılarından biri olmaqdır

Ötən həftə Bakı növbəti mötəbər tədbirə - "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 10-cu və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclaslarına evsahibliyi etdi. Budəfəki iclaslarda Azərbaycanın Avropa enerji təhlükəsizliyində oynadığı rol, bərpaolunan enerji mənbələri üzrə potensialı və Xəzərdən Avropaya "yaşıl enerji"nin ixrac perspektivləri müzakirə olundu və həmçinin Azərbaycanın potensial enerji imkanları dünyaya təqdim edildi.

Azərbaycan və Avropa İttifaqı daxil olmaqla 23 ölkə, 6 beynəlxalq təşkilat, 44 şirkətin təmsil olunduğu sözügedən iclaslarda çıxış edən Prezident İlham Əliyev ölkəmizin indiyədək enerji siyasəti istiqamətində atdığı addımlar, reallaşdırdığı layihələr barədə məlumat verdi, eyni zamanda mövcud potensialdan, imzalanan sazişlərdən söz açıb, gələcək perspektivləri, nəzərdə tutulan layihələri dəyərləndirdi. Dövlət başçısının çıxışı həm də müəyyən ölkələrə müraciət xarakteri daşıdı. Əldə etdiyimiz gəlirlərdən bərpaolunan enerjiyə sərmayə yatırtmaqla bu sahəyə töhfə verməyin önəmini diqqətə çatdırdı.

Azərbaycan qazına olan tələbat getdikcə artır

Öncə onu deyək ki, "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlər toplantısı 2015-ci ilin fevral ayından etibarən keçirilir və bu il tədbirin 10 ili tamam olur. Budəfəki toplantıda dünya bir daha Azərbaycanın enerji potensialına, ölkəmizin bu sahədə nəyə qadir olduğuna şahidlik etdi.

Prezidenti İlham Əliyev "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 10-cu və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclasları zamanı "Euronews" televiziyasına müsahibəsindəki fikirləri ilə reallıqları göstərdi.

→ 4

Qardaş ölkə və etibarlı tərəfdaş...

Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri zati-aliləri cənab Məhəmməd Şahbaz Şərifə

Hörmətli cənab Baş nazir.

Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri vəzifəsinə yenidən seçilməyiniz münasibətilə Sizi ürəkdən təbrik edirəm.

Qardaş ölkə və etibarlı tərəfdaşımız olan Pakistanla münasibətlərimizin yüksələn xətlə inkişaf etməsi məmnunluq doğurur. Dini və mədəni köklərlə bir-birinə bağlı olan ölkələrimiz həm ikitərəfli əsasda, həm də çoxtərəfli qaydada qarşılıqlı maraq doğuran sahələrdə səmərəli əməkdaşlıq edirlər. Pakistanın ölkəmizin ərazi bütövlüyü, suverenliyi və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığına hər zaman verdiyi dəstəyinə və ədalətli mövqeyinə görə minnətdarıq.

Biz bundan sonra da Azərbaycan ilə Pakistan arasında qardaşlığa, dostluğa, qarşılıqlı etimad və dəstəyə əsaslanan əlaqələri və strateji tərəfdaşlığı genişləndirmək əzmindəyik. Siyasi dialoqumuzu davam etdirmək, ikitərəfli əməkdaşlığımızın gələcək inkişaf perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparmaq məqsədilə Sizi Azərbaycana səfərə dəvət edirəm.

Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, qardaş Pakistanın və xalqının rifahı naminə qarşıdakı məsul fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 mart 2024-cü il

Avropanın səkkiz ölkəsi Azərbaycan qazı ilə təchiz olunur

Prezident İlham Əliyev Bolqarıstan Xalq Məclisinin sədrini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 4-də Bolqarıstan Respublikası Xalq Məclisinin sədri Rosen Dimitrov Jelyazkovu qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Rosen Dimitrov Jelyazkov Bolqarıstan Prezidentinin salamlarını və prezident seçkilərində qələbəsi münasibətilə təbriklərini dövlətimizin başçısına çatdırdı. Qonaq öz adından da Prezident İlham Əliyevi prezident seçkilərində inamlı qələbəsi münasibətilə təbrik edərək vurğuladı ki, bu, Azərbaycan xalqının dövlətimizin başçısının siyasətinə mütləq dəstəyinin ifadəsidir.

Prezident İlham Əliyev təbriklərə görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Prezident Rumen Radevə çatdırmağı xahiş etdi.

→ 2

Azərbaycan "Qlobal Metan Vədi" təşəbbüsünə qoşulub

Global Methane Pledge

Azərbaycan fevralın 28-də qlobal metan emissiyalarının azaldılması üzrə dövlətlərin könüllü olaraq öz üzərinə götürdüyü öhdəlikləri nəzərdə tutan "Qlobal Metan Vədi" təşəbbüsünə qoşulduğunu elan edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, buna uyğun olaraq, Azərbaycanın 2030-cu ilə qədər qlobal metan emissiyalarının ən azı 30 faiz həcmində azaldılmasını hədəfləyən birgə beynəlxalq səylərə qoşulmağa hazır olduğu bildirilir. "Qlobal Metan Vədi" 2021-ci ildə Birləşmiş Krallığın Qlazqo şəhərində keçirilmiş COP26 İqlim Dəyişikliyi Konfransında ABŞ və Avropa İttifaqı (Aİ) tərəfindən metan emissiyalarının azaldılması ilə bağlı qlobal öhdəlik kimi irəli sürülmüş təşəbbüsdür. "Qlobal Metan Vədi"nin məqsədi 2030-cu ilə qədər metan emissiyalarını 2020-ci illə müqayisədə ümumilikdə 30 faiz məhdudlaşdırmaqdır. Hazırda 155 ölkə bu beynəlxalq öhdəliyə qoşulduğunu elan edib və qlobal metan çirklənməsinin təxminən yarısı bu ölkələrin payına düşür.

Azərbaycan 1995-ci ildə BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasını, 2000-ci ildə isə Konvensiyanın Kioto Protokolunu ratifikasiya edib, qlobal iqlim dəyişikliklərinin mənfi təsirlərinin yumşaldılması üzrə beynəlxalq səylərə qoşulub.

→ 2

Xocalıya da ədaləti Müzəffər Komandan İLHAM ƏLİYEV gətirdi

Xocalı soyqırımının 32-ci ildönümünün azad olunmuş Xocalıda qeyd edilməsi Zəfər salnaməsinin şanlı səhifəsidir. Möhtərəm Prezidentimiz, Ali Baş Komandanın bu günü Xocalıda xocalılarla birlikdə keçirməsi isə yaddaşlarda daim yaşayacaq əlahiddə hadisə idi. Xocalıdan olan minlərlə soydaşımız, o cümlədən mənim üçün Qüdrətli Xilaskarımızın bu böyük həssaslığı, ali vətənpərvərliyi, səmimi təəssübkeşliyi olduqca mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Bütün xocalılar üçün 15 oktyabr əziz, çox əlamətdar gündür. Bu günü tariximizə və taleyimizə yazan isə Yenilməz Qəhrəman, yeni əsrin Milli Lideri cənab İlham Əliyevdir.

Xocalılı yurddaşlarım, ağsaqqal-ağbirçəklərimiz, gənclərimiz qədirbilənliklə deyirlər ki, həyatımızın ən böyük sevincini bizə Böyük Qurtuluşumuzun memarı, Xilaskarımız Ulu Öndər Heydər Əliyev, onun vəsiyyətini, xalqımızın çoxəsirlik arzusunu, istəyini müdrikliklə, layiqincə həyata keçirən Müzəffər Sərkərdəmiz cənab İlham Əliyev yaşadıb.

Hər qarışına şəhid qanı tökülən, az qala hər addımda soyqırımı qurbanlarının qalıqları tapılan, hər tərəfdə dəhşətli erməni vandallığının izləri görünən bu məğrur və əzabkeş şəhərdə də bərpa və yenidənqurma işləri böyük vüsətlə davam edir. Biz xocalılar böyük məmnunluqla və minnətdarlıq hissləri ilə müşahidə edirik ki, Milli Liderimiz Azərbaycanın yenilməz Zəfər Qalası kimi Xocalını yenidən, daha mükəmməl şəkildə qurub-yaradır.

Möhtərəm İlham Əliyev Xocalıya azadlıq bəxş etməklə dağıdılmış məzarlarda uyuyan əzizlərimizin ruhuna, 613 soyqırımı şəhidinə olan borcumuzu hamımızın əvəzindən ödədi. O, Xocalı itkisi, Xocalı nisgili, ağrısı ilə dünyasını dəyişən minlərlə məcburi köçkünün, yurdumuzda məzarları dağıdılan insanlarımızın nisgilli ruhlarına əbədi rahatlıq bəxş etdi.

Xocalılar onların ağrılarını, əzablarını, qanlı tarixlərini yorulmadan, usanmadan, böyük fədakarlıqla, misilsiz vətənpərvərliklə dünyaya yayan və yaşadan hörmətli Mehriban xanım Əliyevaya və Leyla Əliyevaya əbədi minnətdardırlar.

Soyqırımı şəhidlərinin ruhuna rahatlıq bəxş edən Heydər Əliyev siyasətinin bu qəhrəman təmsilçilərinə borcumuz əsla heç zaman ödənilməz.

Möhtərəm cənab Prezident İlham Əliyev xocalılar üçün də prezidentlik statusundan qat-qat artıq yüksəklikdə dayanır, sevilir.

Xilaskarlarımıza - Heydər Əliyev irsinə, İlham Əliyev şəxsiyyətinə Xocalının, xocalılıların sədaqəti, vəfası, bağlılığı daim var olacaqdır!

→ 4

Avropanın səkkiz ölkəsi Azərbaycan qazı ilə təchiz olunur

Prezident İlham Əliyev Bolqarıstan Xalq Məclisinin sədrini qəbul edib

Əvvəli 1-ci səh.

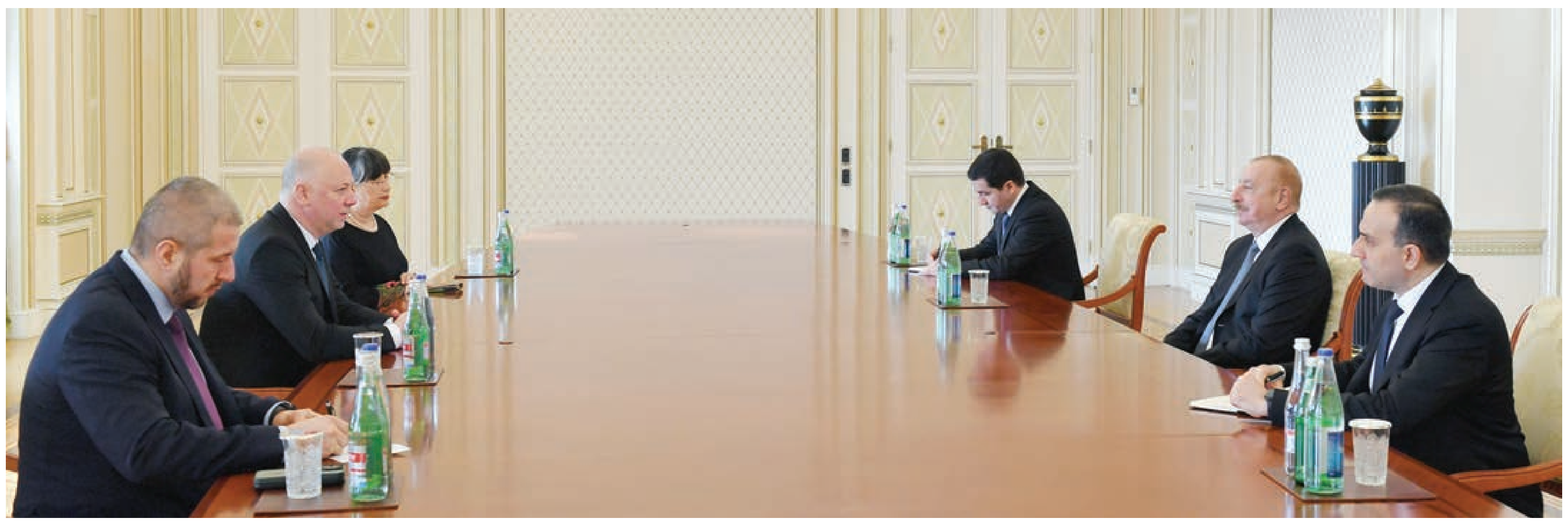

Rosen Dimitrov Jelyazkov Azərbaycan ilə Bolqarıstan arasında münasibətlərin strateji tərəfdaşlıq zəminində inkişaf etdiyini vurğuladı, iki ölkənin parlament nümayəndə heyətlərinin beynəlxalq təsisatlarda əməkdaşlığını qeyd etdi. O, Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərində aparılan bərpa-quruculuq işlərinə toxundu. Qonaq ölkəmizin COP29-a evsahibliyi etməsi münasibətilə təbriklərini çatdırdı və zəngin qazıntı yanacaq resurslarına sahib olmasına baxmayaraq, Azərbaycan tərəfindən yaşıl və bərpaolunan enerji sahəsində həyata keçirilən layihələrin önəmini vurğuladı. O, Qara dənizin dibi ilə çəkiləcək elektrik kabeli layihəsinə Bolqarıstanın da qoşulmaq niyyətini ifadə edərək, bütövlükdə ölkələrimiz arasında enerji sahəsində uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyini dedi.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın beynəlxalq hüququn prinsiplərinə uyğun olaraq öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etdiyini bildirdi. Bundan sonra bir sıra Avropa təsisatları tərəfindən Azərbaycana qarşı genişmiqyaslı kampaniyanın başlandığını və bunun qərəzli xarakter daşıdığını qeyd etdi. Avropa Şurası Parlament Assambleyasında Azərbaycana qarşı qərəzli və çirkin kampaniyanın aparıldığını deyən dövlətimizin başçısı, bu cür yanaşmanın nümayəndə heyətimiz üçün dözülməz olduğunu vurğuladı. Bu ədalətsizliyə qarşı bir sıra ölkələrin parlamentləri tərəfindən mövqenin ifadə olunduğunu qeyd etdi. Azərbaycan Prezidenti hətta 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsi başa çatdıqdan sonra Azərbaycanın sülhün irəli aparılması üçün təşəbbüslərinə Ermənistanın müsbət münasibət bildirmədiyini, əksinə Qarabağda silahlandırma və militarizasiya siyasəti apardığını, həmin ərazilərə böyük həcmdə minaların və silah-sursatın göndərilməsini davam etdirdiyini xatırladı.

Azərbaycan ilə Bolqarıstan arasında strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinə toxunan Prezident İlham Əliyev yüksəksəviyyəli qarşılıqlı səfərlərin və görüşlərin önəmini qeyd edərək, ötən ilin dekabrında Serbiyada Rumen Radevlə keçirdiyi görüşü məmnunluqla xatırladı.

Dövlətimizin başçısı "yaşıl enerji" layihəsi çərçivəsində Qara dənizin dibi ilə çəkiləcək elektrik kabeli layihəsinə Bolqarıstanın da qoşulmaq niyyətini müsbət addım kimi dəyərləndirdi və bunun layihədə iştirak edən bütün dövlətlər tərəfindən dəstəkləndiyini vurğuladı. Bakıda "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin iclasının uğurla keçirildiyini deyən Prezident İlham Əliyev bu tədbirdə Azərbaycanın panavropa enerji təchizatçısı olmasının vurğulandığını bildirdi və Avropanın səkkiz ölkəsinin Azərbaycan qazı ilə təchiz olunduğunu qeyd etdi.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında enerji sahəsində əməkdaşlıq kontekstində SOCAR-ın Bolqarıstanda ofisinin fəaliyyət göstərməsi məmnunluqla vurğulandı.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 111 **QƏRAR** **Bakı şəhəri, 28 fevral 2024-cü il**

"Qida təhlükəsizliyinə risk əsaslı dövlət nəzarətinin aparılması Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında

"Qida təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 5 may tarixli 523-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Yeyinti məhsulları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" 2000-ci il 26 yanvar tarixli 267 nömrəli, "Yeyinti məhsulları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə" 2003-cü il 23 oktyabr tarixli 969 nömrəli fərmanlarının ləğv edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 24 iyun tarixli 1723 nömrəli Fərmanının 1.1.12-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır:**

"Qida təhlükəsizliyinə risk əsaslı dövlət nəzarətinin aparılması Qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Qərarın əlavəsi ilə www.azerbaijan-news.az və nk.gov.az saytında tanış ola bilərsiniz.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 114 **QƏRAR** **Bakı şəhəri, 29 fevral 2024-cü il**

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 2 oktyabr tarixli 285 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Qala" Dövlət Tarix-Etnoqrafiya Qoruğunun xüsusi rejimi haqqında Əsasnamə"də və 2017-ci il 8 fevral tarixli 44 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Avtomobil yollarının tikintisi, yenidən qurulması və təmiri işlərinin avtomobil yollarının bilavasitə altında və ya yolların kənarı boyunca yerləşən mövcud mühəndis-kommunikasiya təminatı sistemlərini istismar edən qurumların işləri ilə uzlaşdırılması Qaydası"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 22 noyabr tarixli 24 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 22 noyabr tarixli 2365 nömrəli Fərmanına əsasən Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır:**

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 2 oktyabr tarixli 285 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 10, maddə 1206 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Qala" Dövlət Tarix-Etnoqrafiya Qoruğunun xüsusi rejimi haqqında Əsasnamə"nin 2.22-ci bəndində "Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Yol Hərəkəti Təhlükəsizliyi Komissiyası qarşı-sında həmin yollardan istifadəyə məhdudiyyətlərin tətbiqi və ya istifadənin tam dayandırılması barədə məsələ qaldırır" sözləri "onların hərəkətini məhdudlaşdırır və ya qadağan edir" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 8 fevral tarixli 44 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 2, maddə 297 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Avtomobil yollarının tikintisi, yenidən qurulması və təmiri işlərinin avtomobil yollarının bilavasitə altında və ya yolların kənarı boyunca yerləşən mövcud mühəndis-kommunikasiya təminatı sistemlərini istismar edən qurumların işləri ilə uzlaşdırılması Qaydası"nın 1.6-cı bəndindən "(fövqəladə hadisələr, habelə qəza təhlükəsinin aradan qaldırılması ilə bağlı işlərin görülməsi zərurəti ilə əlaqədar hallar istisna olmaqla)" sözləri çıxarılsın və həmin bənddə "Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Yol Hərəkəti Təhlükəsizliyi Komissiyası" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi (nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti tarix və mədə-niyyət abidələrinin qorunması üçün təhlükə yaratdıqda - Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin rəyi əsasında), tabeliyindəki dövlət qoruqlarının ərazilərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi, Şuşa şəhərinin ərazisində Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsi, "İçərişəhər" Dövlət Tarix Memarlıq və "Qala" Dövlət Tarix-Etnoqrafiya qoruqlarının ərazilərində "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi" sözləri ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyi ilə Pakistanın Birləşmiş Qərargahı arasında protokol imzalanıb

Müdafiə Nazirliyinin Beynəlxalq Hərbi Əməkdaşlıq İdarəsində Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi və Pakistan İslam Respublikası Birləşmiş Qərargahı arasında "10-cu Azərbaycan-Pakistan İşçi Qrupu Səviyyəli Görüşü" keçirilib. Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə iki ölkə arasında hərbi əməkdaşlığın cari vəziyyəti və inkişaf perspektivləri, hərbi təhsil və elm, əməliyyat planlaşdırılması, birgə təlimlərin keçirilməsi və maraq doğuran digər mövzulara dair ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb. Görüşün yekun protokolu imzalandıqdan sonra qarşılıqlı hədiyyələr təqdim edilib.

Azərbaycan "Qlobal Metan Vədi" təşəbbüsünə qoşulub

Əvvəli 1-ci səh.

Azərbaycan Milli Səviyyədə Müəyyən Edilmiş Töhfələr (NDC) sənədində qlobal iqlim dəyişikliklərinə təsirlərin yumşaldılması təşəbbüslərinə özünün töhfəsi olaraq baza ili (1990) ilə müqayisədə 2030-cu ilə istilik effekti yaradan qaz emissiyalarının 35 faiz azalma səviyyəsində saxlanılmasını hədəf kimi götürüb. 2023-cü ildə yenilənmiş sənəddə isə yeni öhdəlik kimi 2050-ci ilə qədər istixana effekti yaradan qaz emissiyalarının 40 faiz həcmində azaldılması hədəf götürülüb. Bununla yanaşı 2050-ci ilədək Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının dekarbonizasiya zonasına çevrilməsinin hədəfləndiyi elan edilib.

Qlobal iqlim dəyişiklikləri ilə mübarizədə fəallığı ilə seçilən ölkəmizin "Qlobal Metan Vədi"nə qoşulması onun dünyada etibarlı "yaşıl enerji" tərəfdaşı kimi mövqeyini daha da gücləndirəcək. Beynəlxalq birliyin məsuliyyətli üzvü kimi Azərbaycan hər zaman qlobal iqlim siyasəti ilə bağlı dövlətlərin apardığı birgə fəaliyyətə əhəmiyyətli dəstək və töhfə verir, "yaşıl hədəflər" uğrunda daha çox səy göstərilməsini təşviq edir. Üzərinə götürdüyü öhdəliklərə sadiqlik, Azərbaycan Prezidenti tərəfindən elan edilmiş "Yaşıl dünya naminə həmrəylik" təşəbbüsü çərçivəsində uğurlu fəaliyyət və yeni təşəbbüslər Azərbaycanı dünyada qlobal iqlim siyasətinə böyük töhfə verən uğurlu nümunə kimi tanıdır. BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) evsahibliyinin ölkəmizə həvalə edilməsi də bu fəaliyyətə verilən beynəlxalq qiymətin və göstərilən etimadın açıq təzahürüdür.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Cənab Prezident.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz və bu ali vəzifədə fəaliyyətə başlamağınız münasibətilə San-Marino Respublikasının dövlət qurumları və xalqı adından Sizə səmimi təbriklərimizi və xoş arzularımızı çatdırırıq.

Zati-aliləri, Azərbaycan xalqına rifah və firavanlıq arzulayır, Sizə hörmət və ehtiramımızı bildiririk.

Dərin hörmətlə,

Filippo Tamanyini və Qaetano TROİNA,
San-Marino Respublikasının Kapitan-Regentləri

❖ ❖ ❖

Cənab Prezident.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Qvatemala xalqı, Hökuməti adından və şəxsən öz adımdan Sizə ən səmimi təbriklərimizi çatdırmaqdan məmnunluq duyuram. Əminik ki, yeni prezidentlik müddətində fəaliyyətiniz mövcud ənənəvi dostluq, həmrəylik və əməkdaşlıq münasibətlərini möhkəmləndirməyə imkan yaradacaqdır.

Qvatemala ilə Azərbaycan arasında 1994-cü il noyabrın 1-də qurulmuş diplomatik münasibətlər əməkdaşlığımızı dərinləşdirən təşəbbüslərin irəli sürülməsi kimi ümumi maraqları müəyyənləşdirmək fürsətini yaratmışdır. Bu, Sizin rəhbərliyinizlə qarşılıqlı fayda naminə yeni layihələrin təşviqi kimi müxtəlif sahələr üzrə ikitərəfli, regional və çoxtərəfli gündəlikdə olan məsələlərin həyata keçirilməsinə imkan verəcəkdir.

Fürsətdən istifadə edərək, ali dövləti fəaliyyətinizdə Sizə böyük uğurlar arzu edir və dərin ehtiramımı bildirirəm.

Hörmətlə,

Bernardo AREVALO,
Qvatemala Respublikasının Prezidenti

❖ ❖ ❖

Zati-aliləri.

Bu il fevralın 7-də keçirilmiş seçkilərdə yenidən Prezident seçilməyiniz münasibətilə Sizi təbrik etməkdən böyük şərəf duyuram. Seçkilərdə inamlı qələbəniz Azərbaycan xalqının Sizin müdrik liderliyinizə, xüsusilə də dövlətin idarə olunmasında və inkişafında zəngin təcrübənizə güclü etimadının və inamının bariz göstəricisidir.

Mən qəti şəkildə əminəm ki, Azərbaycan Respublikasının Sizin rəhbərliyinizlə inkişafı davam edəcək, ölkəniz regional və qlobal məsələlərdə daha böyük rol oynayacaq və bu da xalqınıza daha çox fayda gətirəcək.

Kamboca Xalq Partiyası ölkələrimiz arasında uzun müddətdir mövcud olan dostluq münasibətlərini bütün səviyyələrdə, xüsusilə də Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində, eləcə də digər ikitərəfli və çoxtərəfli formatlarda möhkəmləndirməyə və dərinləşdirməyə böyük önəm verir.

Cənab Prezident, yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm. Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik və məsul vəzifənizdə uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,

Hun SEN,
Kamboca Xalq Partiyasının sədri

❖ ❖ ❖

Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz və fəaliyyətə başlamağınız münasibətilə ən səmimi təbriklərimi qəbul edin.

Sizin müdrik rəhbərliyinizlə Azərbaycanda həyatın bütün sahələrində böyük dəyişikliklər baş verib, ölkənin ərazi bütövlüyü və suverenliyi tam bərpa olunub. Təkcə azərbaycanlılar deyil, həm də bütün Türk dünyası Sizə rəğbət bəsləyir. Siz Azərbaycan xalqının əsrlər boyu yaratdığı milli mənəvi-əxlaqi dəyərlərin və ənənələrin qorunub saxlanılmasını və inkişafını təmin etmisiniz. Dağıdılmış, təhqir edilmiş məbədlərin bərpası sahəsində Sizin gördüyünüz işlər bütün dünya müsəlmanları üçün örnəkdir.

Cənab Prezident, Moskva ümməti adından Sizə dəstəyimizi bildirir, Allahın mərhəmətini diləyir, ölkənin və xalqın rifahı naminə səmərəli fəaliyyətinizdə tükənməz enerji arzulayıram.

Hörmətlə,

Müfti Anar RAMAZANOV,
Rusiyada fəaliyyət göstərən "Mərkəzi Müftilik" Müsəlmanların Mərkəzləşdirilmiş Dini Təşkilatının sədri

Laşa DARSALİYA: "Gürcüstan sülh dialoqu üçün öz platformasını təklif edir"

"Tbilisi Ermənistan və Azərbaycan arasında sülh müqaviləsinin bağlanması prosesinin inkişaf etdirilməsində maraqlıdır və danışıqlar üçün öz platformasını təklif edir".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu Gürcüstanın xarici işlər nazirinin müavini Laşa Darsaliya Antalyada keçirilən Diplomatiya Forumunda deyib. Onun sözlərinə görə, Tbilisi üçün regionda sülh vacibdir. O, ümid edir ki, İrəvan və Bakı razılığa gələcək və bundan hər iki tərəf faydalanacaq.

Darsaliya qeyd edib ki, Gürcüstan Ermənistan və Azərbaycan arasında ikitərəfli danışıqlarda mövcud olan müəyyən çətinlikləri görür, başa düşür və nəzərə alır. Bu məqsədlə Tbilisi əvvəllər də dinc qonşuluq təşəbbüsü ilə çıxış edib və danışıqlar aparılması baxımından hər iki ölkəyə dəstək təklif edib.

"Biz - Cənubi Qafqazın üç ölkəsi arenamıza kənar oyunçuları buraxmaq əvəzinə, əməkdaşlığı davam etdirməliyik", - deyən Darsaliya vurğulayıb ki, regionda sülhə alternativ yoxdur, bu səbəbdən Tbilisi danışıqları və Cənubi Qafqazda sabitliyin bərqərar olmasını dəstəkləyir.

Gürcüstan xarici işlər nazirinin müavini, həmçinin xatırladıb ki, Tbilisi Ankara və Bakı ilə ənənəvi strateji əlaqələrin inkişafında maraqlıdır: "Bir neçə ay əvvəl biz Ermənistanla münasibətlərimizi yenilədik, onları strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə qaldırdıq. İnanırıq ki, bu, regionda əməkdaşlıq prosesinə böyük töhfə verəcək".

Nazir müavini regionda həyata keçirilən kommunikasiya layihələrinə də toxunub, regionun imkanlarını, eləcə də Orta Dəhlizin inkişaf perspektivlərini diqqətə çatdırıb.

Xatırladaq ki, Gürcüstan İrəvanla Bakı arasında münasibətlərin tənzimlənməsi üçün dəfələrlə platforma təklif edib. Xüsusən Tbilisi qonşuluğun sülh təşəbbüsü üçün platforma yaratmaq ideyası ilə çıxış edib ki, bu platforma çərçivəsində üç ölkə arasında mədəni, iqtisadi və digər xarakterli məsələləri həll etmək mümkün olacaq.

Bolqarıstan Xalq Məclisinin nümayəndə heyəti Ulu Öndərin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib

Ölkəmizdə səfərdə olan Bolqarıstan Respublikası Xalq Məclisinin Sədri Rosen Dimitrov Jelyazkovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti martın 4-də Fəxri xiyabana gələrək, xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini dərin ehtiramla yad edib, məzarı önünə əklil qoyub, tər çiçəklər düzüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, sonra nümayəndə heyəti Şəhidlər xiyabanını ziyarət edərək, ölkəmizin azadlığı və suverenliyi uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini ehtiramla anıb, məzarları üzərinə tər çiçəklər düzüb, "Əbədi məşəl" abidəsi önünə əklil qoyublar. Bakının ən hündür nöqtəsindən Azərbaycan paytaxtının mənzərəsini seyr edən qonaqlara Şəhidlər xiyabanının tarixi və paytaxtımızda aparılan abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verilib.

Ziyarət zamanı nümayəndə heyətini Milli Məclisin Azərbaycan-Bolqarıstan parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Rauf Əliyev və digər rəsmi şəxslər müşayiət ediblər.

"Azərbaycan"

Azərbaycan-Avstriya əlaqələri inkişaf edir

Azərbaycanda səfərdə olan Avstriya-Cənubi Qafqaz Parlament Qrupunun rəhbəri Andreas Minnixin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti martın 4-də Şəhidlər xiyabanını ziyarət edərək, ölkəmizin azadlığı və suverenliyi uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini hörmətlə anıb, məzarları üzərinə tər çiçəklər düzüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, Bakının ən hündür nöqtəsindən Azərbaycan paytaxtının mənzərəsini seyr edən qonaqlara Şəhidlər xiyabanının tarixi və paytaxtımızda aparılan abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verilib. Ziyarət zamanı nümayəndə heyətini Milli Məclisin Avstriya ilə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Tahir Mirkişili və digər rəsmi şəxslər müşayiət ediblər.

❖ ❖ ❖

Martın 4-də Milli Məclisin Avstriya ilə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupu üzvlərinin Avstriya Respublikası Milli Şurasının Avstriya-Cənubi Qafqaz Parlament Qrupunun rəhbəri Andreas Minnixin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşü olub.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, Avstriya ilə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri, Milli Məclisin komitə sədri Tahir Mirkişili Azərbaycanla Avstriya arasındakı dostluq münasibətlərinin qədim tarixə malik olduğunu deyib, Avstriyanın Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyan ilk ölkələrdən olduğunu qeyd edib. O, 2023-cü ildə Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın rəhbərliyi ilə nümayəndə heyətinin Avstriyaya səfərini xatırlayaraq, parlament rəhbərləri arasında keçirilmiş görüşlərin, aparılan danışıqların əməkdaşlığımızın inkişafına xidmət etdiyini bildirib.

Tahir Mirkişili Azərbaycanla Avstriya arasında iqtisadi, humanitar sahələrdə əlaqələrin inkişafından söhbət açıb. O, iki ölkə arasında Hökumətlərarası Komissiyanın fəaliyyəti, Azərbaycandakı Avstriya şirkətləri, ölkələrimizin qarşılıqlı investisiya qoyuluşu barədə fikirlərini bölüşüb.

Tahir Mirkişili Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsində şanlı qələbəsindən sonra regionda yeni reallıqların yarandığını diqqətə çatdırıb. O, sülhün, təhlükəsizliyin təmin edilməsinin, dayanıqlı iqtisadi inkişafla bağlı çağırışların prioritet olduğunu bildirib.

Avstriya Milli Şurasının Avstriya-Cənubi Qafqaz Parlament Qrupunun rəhbəri Andreas Minnix səmimi görüşə görə təşəkkürünü bildirərək, Avstriya ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin uğurla inkişaf etdiyini deyib. O, ikitərəfli görüşlərin əməkdaşlığın daha da genişlənməsinə təkan verəcəyini qeyd edib və bu işdə hər iki ölkənin parlamentlərinin mühüm rol oynadığını söyləyib.

Andreas Minnix BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının - COP29-un cari ildə Azərbaycanda keçirilməsindən məmnunluğunu ifadə edib və bunu ölkəmizin uğuru kimi dəyərləndirib.

Qonaq iqtisadi sahədə əlaqələrin genişləndirilməsi, "yaşıl enerji", ətraf mühitin qorunması, logistika sahələrində əməkdaşlığın inkişafı ilə bağlı fikirlərini açıqlayıb. O, əlaqələrimizin daha da inkişaf etdirilməsi üçün geniş potensial imkanların mövcud olduğunu deyib.

Söhbət zamanı Avstriya ilə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvləri - komitə sədri Siyavuş Novruzov, deputatlar Sahib Alıyev, Aqiyə Naxçıvanlı, Məlahət İbrahimqızı, Emin Hacıyev, Avstriyalı deputatlar Manfred Hofinger, Markus Laynfellner çıxış edərək, parlamentlərarası əlaqələrin gələcək inkişafı, iqtisadi, humanitar, təhsil sahələrində əməkdaşlığın dərinləşməsi və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər barədə fikirlərini açıqlayıblar.

"Azərbaycan"

Rosen Dimitrov JELYAZKOV: "Azərbaycan xalqı İlham Əliyevə səs verməklə sabitliyi və davamlı inkişafı seçib"

Martın 4-də Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Bolqarıstan Respublikası Xalq Məclisinin Sədri Rosen Dimitrov Jelyazkovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Bu barədə Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, Sahibə Qafarova nümayəndə heyətinin üzvlərini Bolqarıstanın Milli bayramı münasibətilə təbrik edib. Spiker Rosen Dimitrov Jelyazkovun Azərbaycana ilk səfərinin olduğunu bildirərək, inamını ifadə edib ki, bu səfər ölkələrimiz və parlamentlərimiz arasında əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə və genişlənməsinə töhfə verəcək. Milli Məclisin Sədri bildirib ki, Azərbaycan və Bolqarıstan dost və strateji tərəfdaş ölkələrdir. 2015-ci ildə imzalanmış strateji tərəfdaşlıq haqqında Birgə Bəyannamə münasibətlərimizi keyfiyyətcə yeni mərhələyə qaldırıb.

Söhbət zamanı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müxtəlif vaxtlarda Bolqarıstana rəsmi və işgüzar səfərlərinin, həmçinin Bolqarıstan Prezidenti Rumen Radevin ölkəmizə səfərinin əhəmiyyətini vurğulayan Milli Məclisin Sədri, ikitərəfli münasibətlərin inkişafında ali və yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin və görüşlərin müstəsna rolundan söz açıb. Spiker, bu mənada Azərbaycan Prezidentinin ötən ilin dekabrında Serbiyada Rumen Radevlə keçirdiyi görüşün xüsusi əhəmiyyətini ifadə edib.

Görüşdə dövlətlərarası münasibətlərin inkişafında enerji sahəsində əməkdaşlığın əsas yer tutduğu vurğulanıb, iqtisadiyyat, enerji, elm-təhsil, mədəni və humanitar sahələrdə də əməkdaşlığın əhəmiyyəti qeyd olunub. Bildirilib ki, yüksək səviyyəli ardıcıl siyasi təmaslar digər sahələrdə də əlaqələrin inkişafına zəmin yaradır. Həmçinin Qara dəniz və Transxəzər nəqliyyat dəhlizlərinin əhəmiyyəti vurğulanaraq, bu sahədə əməkdaşlıq qeyd olunub.

Keçən il Bolqarıstan Respublikasına rəsmi səfərini məmnuniyyətlə xatırlayan spiker Sahibə Qafarova, ölkələrimiz arasındakı əlaqələrin inkişafında qanunverici orqanların müsbət rolunu vurğulayaraq bildirib ki, sədrlər, həmçinin dostluq qrupları səviyyəsində həyata keçirilən qarşılıqlı səfərlər, keçirilən görüşlər, onu deməyə əsas verir ki, bu gün parlamentlərimiz arasında yaxşı əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur. Bu əməkdaşlığın parlamentlərin profil komitələri arasında da davam etdirilməsinin vacibliyi qeyd olunub.

Milli Məclisin Sədri parlamentlərimiz arasında beynəlxalq parlament təşkilatları çərçivəsində əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsinin önəmini qeyd edərək, təəssüflə vurğulayıb ki, bir sıra parlament təşkilatları Azərbaycana qarşı ikili standartlar nümayiş etdirirlər. O, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Azərbaycan nümayəndə heyətinin etimadnaməsini ratifikasiya etməməsinin ikili standartlardan başqa bir şey olmadığını qeyd edib.

Görüşdə qonağa regionda mövcud olan vəziyyət barədə məlumat verən Milli Məclisin Sədri xatırladıb ki, 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsi başa çatdıqdan sonra Azərbaycanın sülhün irəli aparılması üçün təşəbbüslərinə baxmayaraq, Ermənistanın siyasi və hərbi təxribatları, son 3 ildə üzərinə götürdüyü öhdəliklərə əməl etməməsi, ərazilərimizdə yaradılmış qanunsuz separatçı rejimə davamlı dəstəyi ötən ilin sentyabrında Azərbaycanın antiterror tədbirləri həyata keçirməsinə səbəb oldu. Onun sözlərinə görə, bu tədbirlər beynəlxalq hüquq normalarına tam uyğun olub və nəticədə Azərbaycan öz suverenliyini bərpa edib.

O, diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan dəfələrlə bəyan edib ki, sülh sazişinin imzalanmasına heç bir maneə yoxdur və ölkəmiz müsbət nəticə əldə etmək üçün səylərini davam etdirir. Sahibə Qafarova ötən ay Münxendə Azərbaycan Prezidenti və Ermənistan baş nazirinin kansler Olaf Şoltsun vasitəçiliyi ilə bir araya gəldiyini, daha sonra isə Almaniya paytaxtında Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin də sülh sazişi üzrə danışıqlar apardığını xatırladıb.

Bolqarıstan Respublikası Xalq Məclisinin Sədri Rosen Dimitrov Jelyazkov rəsmi dəvətə və Bolqarıstanın Milli bayramı münasibətilə təbriklərə görə təşəkkürünü bildirib. Rosen Jelyazkov Azərbaycanda keçirilən növbədənkənar prezident seçkilərinin uğurla başa çatması və cənab İlham Əliyevin Azərbaycan Prezidenti seçilməsi münasibətilə təbriklərini çatdırıb. Bolqarıstan parlament nümayəndə heyətinin də seçkiləri müşahidə etdiyini deyən spiker, seçici fəallığını xüsusi qeyd edib, bu seçkilərin azad və şəffaf şəkildə baş tutduğunu, Azərbaycan xalqının İlham Əliyevə səs verməklə sabitliyi və davamlı inkişafı seçdiyini deyib.

Ölkəsinin Azərbaycanla bütün sahələrdə əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu deyən spiker, bu gün enerji sahəsində mövcud olan uğurlu əməkdaşlığa toxunub, bu əməkdaşlığın ölkəsini enerji istehlakçısından tranzit ölkəyə çevirdiyini bildirib. Qonaq, "yaşıl enerji" layihəsi çərçivəsində Qara dənizin dibi ilə çəkiləcək elektrik kabeli layihəsinə Bolqarıstanın da qoşulmaq niyyətində olduğunu qeyd edib. Həmçinin Bolqarıstanın "Həmrəylik halqası" layihəsi üzrə əməkdaşlığın inkişafında maraqlı olduğu bildirilib.

Qonaq Azərbaycanın regionda davamlı sülhün bərqərar olunması, həmçinin delimitasiya-demarkasiya işlərinin aparılması və bölgənin nəqliyyat infrastrukturunun bərpa olunması işlərindəki rolunu təqdir edərək deyib ki, gələcəkdə bolqar şirkətləri də Qarabağda aparılan yenidənqurma və bərpa işlərində iştirak edə bilərlər. Vurğulanıb ki, bu ilin sonunadək Bakı şəhərində baş tutacaq VI Hökumətlərarası komissiya çərçivəsində keçiriləcək Biznes Forumda iştirak edəcək bolqarıstanlı iş adamlarının da bu sahədə fəal iştirakı gözlənilir.

Azərbaycanın Cənubi Qafqazın aparıcı ölkəsi, o cümlədən enerji məsələlərində Bolqarıstanın əsas tərəfdaşı olduğunu deyən Rosen Jelyazkov, ölkəmizi BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası - COP29-a evsahibliyi etməsi üçün seçilməsi münasibətilə təbrik edib, bunu Azərbaycanın ekologiya sahəsinə göstərdiyi diqqət və qayğının təzahürü adlandırıb. O, Bolqarıstanın COP29 kimi mötəbər tədbirin həyata keçirilməsində Azərbaycana hər cür dəstək göstərməyə hazır olduğunu bildirib.

Xalq Məclisinin Sədri AŞPA-da təmsil olunan parlament nümayəndə heyətimizin quruma geri qayıtması məsələsinə toxunaraq qeyd edib ki, Bolqarıstan qurumda Azərbaycan nümayəndə heyətinin səlahiyyətlərinin yenidən ratifikasiya olunmasını dəstəkləyir. O, deyib ki, beynəlxalq parlament təşkilatlarında məcburedici addımların atılması qəbul olunan deyil, məsələ yalnız dialoq yolu həll olunmalıdır.

Görüşdə dövlətlərarası və parlamentlərarası əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri və digər qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsi aparılıb.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Davamlı siyasi dialoq əlaqələrin daha da inkişafı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova martın 4-də ölkəmizdə səfərdə olan Avstriya-Cənubi Qafqaz dostluq qrupunun rəhbəri Andreas Minnixin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən bildirilib ki, spiker Sahibə Qafarova Azərbaycan və Avstriyanın dost və tərəfdaş ölkələr olduğunu, yüksəksəviyyəli qarşılıqlı səfərlərin və davamlı siyasi dialoqun iki ölkə arasında əlaqələrin daha da inkişafı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini söyləyib.

İkitərəfli əlaqələrin inkişafında qanunverici orqanlar arasında münasibətlərin önəmini diqqətə çatdıran spiker Sahibə Qafarova özünün 2023-cü ilin iyununda Avstriyaya rəsmi səfərini, səfər çərçivəsində keçirilən görüşləri məmnunluqla xatırlayıb.

Söhbət zamanı qanunverici orqanlarımızın dostluq qrupları arasında təmasların sıxlaşdırılması, parlament komitələri arasında əməkdaşlıq imkanları da nəzərdən keçirilib.

Görüşdə bəzi beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycana qarşı ikili standartların olduğunu qeyd edən Milli Məclisin Sədri xalqımızın 30 il torpaqlarının sülh yolu ilə işğaldan azad olunmasını gözlədiyini xatırladaraq deyib ki, 2020-ci ildə Azərbaycan öz gücü hesabına torpaqlarını azad edib.

Milli Məclisin Sədri təəssüflə qeyd edib ki, Azərbaycan öz torpaqlarını azad etdikdən sonra təzyiqlərlə üzləşib ki, bu da ikili standartların bariz nümunəsidir. Bir sıra təşkilatlarda islamofobiya, azərbaycanofobiya hökm sürür. Görüşdə spiker Sahibə Qafarova, o cümlədən Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Azərbaycan nümayəndə heyətinin etimadnaməsini ratifikasiya etməməsini tənqid edib. O, AŞPA tərəfindən atılan bu addımın ikili standartların daha bir nümunəsi olduğunu söyləyib.

Söhbət zamanı spiker Sahibə Qafarova qonaqlara hazırda regionda mövcud olan vəziyyət, Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh prosesinin perspektivləri, münasibətlərin normallaşdırılması, etimad mühitinin yaradılması üçün vacib əhəmiyyət kəsb edən məqamlar barədə məlumat verib. O, ötən ay Münxendə Azərbaycan Prezidenti və Ermənistan baş nazirinin kansler Olaf Şoltsun vasitəçiliyi ilə bir araya gəldiyini, daha sonra isə Almaniya paytaxtında Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin də sülh sazişi üzrə danışıqlar apardığını xatırladaraq, Azərbaycanın müsbət nəticə əldə etmək üçün səylərini davam etdirdiyini bildirib.

Göstərilən qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını ifadə edən Avstriya-Cənubi Qafqaz dostluq qrupunun rəhbəri Andreas Minnix ölkəmizə səfərlərinin məqsədi, səfər çərçivəsində keçirilən görüşlər haqqında məlumat verib. Bu görüşlərin parlamentlər arasında əlaqələrin inkişafında oynadığı rolu diqqətə çatdırıb.

Qonaq Azərbaycanın COP29-a evsahibliyi etmək üçün seçilməsi münasibətilə təbriklərini çatdırıb. O, ölkələrimiz arasında bir sıra sahələrdə əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi ilə bağlı fikirlərini bildirib.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

TÜRKPA nümayəndələri Fəxri xiyabanı, Şəhidlər xiyabanını və "Türk şəhidliyi" abidəsini ziyarət ediblər

Dünən Türk Dövlətləri Parlament Assambleyasının Hüquq məsələləri və beynəlxalq əlaqələr komissiyasının Bakıda keçirilən 11-ci iclasının iştirakçıları Fəxri xiyabanı, Şəhidlər xiyabanını və "Türk şəhidliyi" abidəsini ziyarət ediblər.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, ziyarətçilər əvvəlcə Fəxri xiyabana gələrək, xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini dərin ehtiramla yad edib, məzarı önünə tər güllər düzüblər. Sonra onlar Şəhidlər xiyabanında ölkəmizin azadlığı uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının məzarları üzərinə tər çiçəklər düzüb, həmçinin "Əbədi məşəl" abidəsini ziyarət ediblər.

TÜRKPA komissiyasının üzvləri daha sonra 1918-ci ildə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və Bakının azad edilməsi uğrunda döyüşlərdə həlak olmuş qəhrəman türk əsgərlərinin xatirəsinə ucaldılmış "Türk şəhidliyi" abidəsini ziyarət edib, önünə gül dəstələri qoyublar.

Ziyarət zamanı qonaqları Türk Dövlətləri Parlament Assambleyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri Məlahət İbrahimqızı, Cavanşir Feyziyev və digər rəsmi şəxslər müşayiət ediblər.

"Azərbaycan"

TÜRKPA-nın Hüquq məsələləri və beynəlxalq əlaqələr komissiyasının iclası keçirilib

Martın 4-də Milli Məclisin inzibati binasında Türk Dövlətləri Parlament Assambleyasının Hüquq məsələləri və beynəlxalq əlaqələr komissiyasının "TÜRKPA üzv dövlətlərində elmi və texnoloji inkişafda parlamentlərin rolu və qanunvericilik dəstəyi" mövzusuna həsr edilmiş 11-ci iclası keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən bildirilib ki, iclası Milli Məclisin komitə sədri, TÜRKPA-nın Ətraf mühit, təbii ehtiyatlar və sağlamlığın qorunması komissiyasının sədri Əhliman Əmiraslanov açaraq, tədbir iştirakçılarını Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın adından salamlayıb və onlara uğurlar arzulayıb.

TÜRKPA-nın yarandığı gündən türkdilli dövlətlər arasında əlaqələrin və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi, qanunvericiliklərin uyğunlaşdırılması ilə bağlı mühüm işlər gördüyünü deyən Əhliman Əmiraslanov bu baxımdan bugünkü iclasın mövzusunun aktuallığını və gündəlikdəki məsələlərin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Sonra TÜRKPA-nın Hüquq məsələləri və beynəlxalq əlaqələr komissiyasının sədri Osman Mesten (Türkiyə), komissiyanın sədr müavini Abzal Kuspan (Qazaxıstan), komissiyanın üzvləri Cavanşir Feyziyev və Məlahət İbrahimqızı (Azərbaycan), Bibigül Jeksenbay (Qazaxıstan), Nurjigit Kadırbekov (Qırğızıstan), Filiz Kılıç (Türkiyə) və TÜRKPA-nın baş katibi Mehmet Süreyya Er çıxış ediblər. Çıxışçılar TÜRKPA-ya üzv dövlətlər arasında müxtəlif istiqamətlərdə əlaqələrin inkişaf etdirilməsi, rəqəmsal texnologiyalar və informasiya təhlükəsizliyi, süni intellektin tətbiqi kimi sahələrdə əməkdaşlığın gücləndirilməsi, elmi və texnoloji inkişafda parlamentlərin rolu ilə bağlı fikirlərini bölüşüblər.

Sonra iclasın mövzusuna dair hesabat məruzəsinin layihəsi dinlənilib. Məruzəni komissiyanın sədr müavini Abzal Kuspan təqdim edib. Komissiyanın tövsiyə qərarı layihəsini komissiyanın sədri Osman Mesten diqqətə çatdırıb. Komissiya üzvləri hesabat məruzəsini və tövsiyə qərarını TÜRKPA-nın növbəti plenar iclasında baxılmaq üçün təsdiq ediblər. Sonra "Fərdi məlumatların mühafizəsi haqqında" model qanun layihəsinə və digər məsələlərə baxılıb, müvafiq qərarlar qəbul edilib.

Müzakirələr zamanı Milli Məclisin deputatları Məlahət İbrahimqızı və Cavanşir Feyziyev çıxış edərək gündəlikdəki məsələlər barədə qeydlərini, təkliflərini səsləndiriblər, komissiyanın gələcək fəaliyyəti ilə bağlı fikirlərini bildiriblər.

Tədbirdə Hüquq məsələləri və beynəlxalq əlaqələr komissiyasının növbəti iclasının yeri, tarixi və mövzusu müəyyən edilib. Komissiyanın "TÜRKPA üzv dövlətlərində Ombudsman təsisatları" mövzusuna həsr edilən növbəti iclasının gələn il Qazaxıstanda keçirilməsi qərara alınıb.

"Azərbaycan"

Xocalıya da ədaləti Müzəffər Komandan İLHAM ƏLİYEV gətirdi

Ötən ay ölkəmizdə keçirilən növbədənkənar prezident seçkiləri Azərbaycanın yeni tarixi dövrünün başlanğıcı oldu. Geridə qalan mərhələ xalqımızın və dövlətimizin keşməkeşli illərini, faciələrini, eyni zamanda möhtəşəm uğurlarını və qələbələrini əks etdirir.

Hərbi məğlubiyyətlərdən şanlı Zəfərə, nəhəng sosial-iqtisadi inkişafa, parçalanmış və məhvə sürüklənən dövlətdən tarixin ən qüdrətli Azərbaycanına keçid təkcə qəhrəmanlıq salnaməsi deyil, həm də hər zaman düşmənin yadda saxlamalı olduğu ibrət dərsidir.

Möhtərəm cənab Prezident İlham Əliyev seçkilərə qüdrətli dövlət xadimi, qlobal nüfuzlu müdrik lider olmaqla yanaşı, yaşı iki əsrə bərabər tarixi ədalətsizliyə, 30 illik münaqişəyə və təcavüzə son qoyan, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin edən Qalib dövlətin Müzəffər Komandan kimi qatılmışdı.

Xalqımız seçkilərdə cənab İlham Əliyevin timsalında həm də tarixin ən qüdrətli Azərbaycanına, ən möhtəşəm Zəfərinə, öz gələcək işıqlı taleyinə səs verdi.

Altı il öncə andiçmə mərasimində *"münaqişə yalnız və yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Bunun başqa yolu yoxdur. Azərbaycan heç vaxt imkan verməz ki, bizim ərazimizdə ikinci qondarma erməni dövləti yaradılsın. Azərbaycan xalqı bu işğalla heç vaxt barışmayacaq. Biz öz torpaqlarımızı azad edəcəyik. Buna nail olmaq üçün daha da güclü olmalıyıq və olacağıq",* - deyərək qətiyyətli mövqeyini bildirən Prezident cənab İlham Əliyev özü bu dəfə Xankəndidə, insanlarımız isə Şuşada, Xocalıda, Ağdamda, Agdərədə, Zəngilanda, Füzulidə, Qubadlıda və işğaldan azad olunmuş digər ərazilərdə səs verdilər.

Öncəki seçkilərdə yeni salınmış qaçqın qəsəbələrində sakinlərlə görüşən dövlət başçısı indi keçmiş məcburi köçkünlərə Füzulidə, Laçında, Talışda, Ağalıda və digər yaşayış məntəqələrində yeni mənzillərin açarlarını təqdim etdi.

Xalqımızın üzləşdiyi faciələrin, uğursuzluqların səbəbkarı olan müharibə cinayətkarları, separatçı rejimi idarə edənlərin bir çoxu həbs edilərək, Bakıda, təcridxanalarda ədalət mühakiməsindədirlər. Hər bir vicdanlı azərbaycanlıda mənəvi rahatlıq, böyük təskinlik yaradan bu önəmli faktın özü də məhz möhtərəm Prezidentimizin, Ali Baş Komandanımızın qətiyyətinin, prinsipiallığının, "Dəmir yumruğu"nun sarsılmaz gücü, bariz gerçəkliyidir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin banisi olduğu strategiya əsasında həyata keçirilən müdrik siyasət nəticəsində Prezident İlham Əliyev tariximizin ən böyük hərbi zəfərini, ən qüdrətli dövlətçilik nailiyyətini qazanıb və ölkəmizin mühüm təhlükəsizlik faktorunu reallaşdırıb.

Bu Zəfərin ən sevindirici nəticələrindən biri də odur ki, xalqımıza yeni əlamətdar günlər, bayramlar bəxş olunub. Həmçinin heç vaxt unutmayacağımız məğlubiyyət, faciə, soyqırımı günlərini də artıq nisgil və kədərlə yox, qalibiyyət, "Qisasımız alındı!" duyğusu ilə keçiririk.

Xocalı soyqırımının 32-ci ildönümünün azad olunmuş Xocalıda qeyd edilməsi Zəfər salnaməsinin şanlı səhifəsidir. Möhtərəm Prezidentimiz, Ali Baş Komandanın bu günü Xocalıda xocalılarla birlikdə keçirməsi isə yaddaşlarda daim yaşayacaq əlahiddə hadisə idi. Xocalıdan olan minlərlə soydaşımız, o cümlədən mənim üçün Qüdrətli Xilaskarımızın bu böyük həssaslığı, ali vətənpərvərliyi, səmimi təəssübkeşliyi olduqca mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Xocalıda doğulmuşam. Ötən əsrin 70-80-ci illərində Qarabağ bölgəsində daxili işlər orqanlarında müxtəlif vəzifələrdə çalışmışam. Hər qarışı, hər cığırı, evi, küçəsi mənə əziz olan bu doğma yurdumuzun taleyində həm qürurverici, həm də məşəqqətli günlər çox olub. Ulu Öndərin Azərbaycanda ali hakimiyyətdə olduğu 1970-ci illərdə bütün Qarabağımız kimi Xocalı və xocalılılar da öz tarixlərinin xoş günlərini yaşayıblar. 1980-ci illərin sonlarından isə Xocalı taleyin ümidinə buraxılıb, güclü və hiyləgər düşmən qarşısında tək, əliyalın qalıb. Sonrası artıq hər kəsə bəllidir...

Bir gecədə tariximizin ən qanlı soyqırımına məruz qalan və nəhayət, saatlar içində azad olunan Xocalıya doğru 31 il yol gəldik. Xocalılılar, eləcə də digər qaçqın və köçkün soydaşlarımız bu müddətdə çox əzab-əziyyətlərə qatlaşmalı oldular, həyatlarını sıfırdan qurmağa məcbur qaldılar. Respublikanın şəhər və rayonlarındakı yataqxanalarda, yarımçıq tikililərdə, vaqon və çadırlarda məskunlaşdılar. Amma onlar doğma torpaqlarına qayıdacaqlarına ümidlərini heç vaxt itirmədilər. Dövlətin dəstəyi, şəxsən Prezidentimizin himayəsi ilə yeni tikilən şəhərciklərdə evlərlə təmin edildilər. Düşmənin törətdiyi soyqırımı və işğal xocalılılara böyük kədər, nifrət gətirdisə, Ulu Öndər Heydər Əliyev və Müzəffər Sərkərdəmiz cənab İlham Əliyev onlarda dövlətə, qələbəmizə inam yaratdılar.

Bütün xocalılılar üçün 15 oktyabr əziz, çox əlamətdar gündür. Bu günü tariximizə və taleyimizə yazan isə Yenilməz Qəhrəman, yeni əsrin Milli Lideri cənab İlham Əliyevdir. Biz azad Xocalıya, Şuşaya, Xankəndiyə, Laçına, Qubadlıya, Zəngilana, Füzuliyə və digər yurd yerlərimizə görə, belə möhtəşəm qalibiyyətə görə Ona qəlbən minnətdarıq.

Xocalılı yurddaşlarım, ağsaqqal-ağbirçəklərimiz, gənclərimiz qədirbilənliklə deyirlər ki, həyatımızın ən böyük sevincini bizə Böyük Qurtuluşumuzun memarı, Xilaskarımız Ulu Öndər Heydər Əliyev, onun vəsiyyətini, xalqımızın çoxəsrlik arzusunu, istəyini müdrikliklə, layiqincə həyata keçirən Müzəffər Sərkərdəmiz cənab İlham Əliyev yaşadıb.

Möhtərəm Prezidentimizin Xocalı ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşündəki bu fikirləri hər birimizi qürurlandırdı. *"Bu gün biz buradayıq, burada olmağımız tarixi ədalətin tam bərpası deməkdir... Biz Xocalısız ərazi bütövlüyümüzün, suverenliyimizin tam bərpa olunduğunu hesab edə bilməzdik. Xocalının Azərbaycan xalqının tarixində və şüurunda o qədər böyük yeri var ki, bu faciə qəlbimizdə o qədər böyük yaralar salıb ki, Xocalı azad olunmadan biz sakitləşə bilməzdik",* - deyən Müzəffər Komandan xalqa böyük zəfərin növbəti hesabatını verdi, həm də savaşın və antiterror tədbirlərinin ən həssas məqamlarını açıqladı.

Qürur və fəxr hissilə şahidi oluruq ki, cənab Prezident İlham Əliyev işğaldan azad olunmuş hər bir yaşayış məntəqəsində dərhal quruculuq, bərpa, yenidənqurma işlərinə başlayır, həmin ərazini böyük tikinti meydanına çevirir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda "ağıllı kənd", "yaşıl enerji" konseti ilə məktəbdən aeroportlara, parklardan istehsal müəssisələrinə, mədəniyyət obyektlərindən dünyanın ilk onluğuna düşən modern tunellərinədək bütün zəruri sosial infrastrukturlar yaradılır, istifadəyə verilir. Bölgədə bu il sayı 20-yə çatacaq məskunlaşdırılan yaşayış məntəqələri sırasında Xocalının da adının olması, əlbəttə ki, yalnız sosial məsələ deyil, növbəti mənəvi uğur, qələbədir.

Hər qarışına şəhid qanı tökülən, az qala hər addımda soyqırımı qurbanlarının qalıqları tapılan, hər tərəfdə dəhşətli erməni vandallığının izləri görünən bu məğrur və əzabkeş şəhərdə də bərpa və yenidənqurma işləri böyük vüsətlə davam edir. Biz xocalılılar böyük məmnunluqla və minnətdarlıq hisslərilə müşahidə edirik ki, Milli Liderimiz Azərbaycanın yenilməz Zəfər Qalası kimi Xocalını yenidən, daha mükəmməl şəkildə qurub-yaradır.

Prezident cənab İlham Əliyevin sayəsində körpələrimiz artıq yeni Xocalıda dünyaya gələcəklər, Xocalıda məktəbə gedib, ailə və ev qurub yaşlanacaqlar. Bu, böyük xoşbəxtlikdir. Dünyadan köçənlərimizi artıq köçkün qəbiristanlıqlarında deyil, dədə-baba yurdlarımızın məzarlıqlarında dəfn edəcəyik.

Möhtərəm İlham Əliyev Xocalıya azadlıq bəxş etməklə dağıdılmış məzarlarda uyuyan əzizlərimizin ruhuna, 613 soyqırımı şəhidinə olan borcumuzu hamımızın əvəzindən ödədi. O, Xocalı itkisi, Xocalı nisgili, ağrısı ilə dünyasını dəyişən minlərlə məcburi köçkünün, yurdumuzda məzarları dağıdılan insanlarımızın nisgilli ruhlarına əbədi rahatlıq bəxş etdi.

Xocalılılar üçün əlamətdar hadisələrdən biri də Ulu Öndərin şanlı izinin yeni Xocalıda əks olunmasıdır. Xocalı Soyqırımı Memorialının Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yaradılmasının böyük tarixi əhəmiyyəti var. Möhtərəm Mehriban xanım Əliyevanın və Leyla Əliyevanın 20 ildir həyata keçirtdikləri "Xocalıya ədalət!" kampaniyası bütün dünyada səs salmışdır. Soyqırımı həqiqətləri qlobal miqyasda tanıtdırıldı, xaricdə bu məqsədlə yüzlərlə tədbir, yürüş, mitinq və digər tədbirlər təşkil olunmuşdur. Xocalılılar onların ağrılarını, əzablarını, qanlı tarixlərini yorulmadan, usanmadan, böyük fədakarlıqla, misilsiz vətənpərvərliklə dünyaya yayan və yaşadan hörmətli Mehriban xanım Əliyevaya və Leyla Əliyevaya əbədi minnətdardırlar.

Soyqırımı şəhidlərinin ruhuna rahatlıq bəxş edən Heydər Əliyev siyasətinin bu qəhrəman təmsilçilərinə borcumuz əsla heç zaman ödənilməz.

Bu gün çox qürurlu bir hadisənin də şahidləriyik və mən bunu daha çox xalqımızın, Qarabağ camaatının mühüm mənəvi dəyəri kimi qiymətləndirirəm. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bütün keçmiş məcburi köçkünləri öz rayonlarının ən görkəmli təmsilçisi kimi məhz cənab İlham Əliyevi görürlər və fəxrlə deyirlər: "Ən böyük şuşalı İlham Əliyevdir", "ən böyük xocalılı İlham Əliyevdir", "ən böyük füzulili İlham Əliyevdir", "ən böyük laçınlı İlham Əliyevdir", "ən böyük ağdamlı İlham Əliyevdir"…

Cənab İlham Əliyev işğaldan azad olunmuş rayon və kəndlərin quruculuğuna elə böyük həssaslıq, qayğı, təəssübkeşliklə yanaşır ki, əhali də Xilaskarını, haqlı olaraq, öz doğması, əzizi, qəhrəmanı və qurucusu sayır.

Möhtərəm cənab Prezident İlham Əliyev xocalılılar üçün də prezidentlik statusundan qat-qat artıq yüksəklikdə dayanır, sevilir.

Xilaskarlarımıza - Heydər Əliyev irsinə, İlham Əliyev şəxsiyyətinə Xocalının, xocalılıların sədaqəti, vəfası, bağlılığı daim var olacaqdır!

Ramil USUBOV,
Azərbaycan Respublikasının Təhlükəsizlik Şurasının katibi, general-polkovnik

Əvvəli 1-ci səh.

Enerji siyasətinin yeni hədəfləri

Əsas prioritet Avropaya "yaşıl enerji"nin önəmli ixracatçılarından biri olmaqdır

Ötən il bu sahədə Azərbaycanın əldə etdiyi nailiyyətlərə diqqət edək:

2023-cü ilin ən mühüm hadisəsi "Abşeron" qaz-kondensat yatağında təbii qazın kommersiya hasilatıdır. Çünki bu, "Şahdəniz"dən sonra ikinci nəhəng qaz ehtiyatlarının kəşfi deməkdir.

"Abşeron" qaz-kondensat yatağı ölkəmizin gələcək şaxələndirmə layihələrinin resurs bazasını təşkil edəcək. Bu layihənin ilk fazası artıq təsdiq edilib. Orada illik hasilatın 1,5 milyard kubmetr həcmində olması gözlənilir.

İkinci faza ilə bağlı razılıq əldə edildikdən sonra daha 4-5 milyard kubmetr həcm əlavə ediləcək ki, onun böyük əksəriyyəti beynəlxalq bazarlara nəql olunacaq.

Növbəti nailiyyət isə Azərbaycanın daha iki ölkə - Macarıstana və Serbiyaya qaz nəql etməsi oldu. Bununla da Avropaya qaz təchizatımızın coğrafiyası genişlənmiş oldu. Hazırda Azərbaycan 8 ölkəyə qaz nəql edir ki, onlardan altısı Avropa ölkəsidir.

Prezident həmçinin mövud potensialı dəyərləndirərək nəzərdə tutulan digər layihələr barədə də ətraflı məlumat verdi. Bəlli oldu ki, Azərbaycan qazına olan mövcud tələbat getdikcə artır. Ölkəmizin ixtiyarında mənbələr var və nəqliyyat marşrutlarımız yerindədir. Ötən il ərzində Azərbaycan qardaş Türkiyə vasitəsilə Trans-Balkan boru kəməri sistemindən istifadə etmək razılığına gəlib. Bu isə şaxələndirmə layihəsi daxilində növbəti şaxələndirmə deməkdir. Daha artıq alternativlər və seçimlər ola bilər. Çünki onların hər biri enerjinin şaxələndirilməsi, enerji təhlükəsizliyinin maksimum səmərəliliklə təmin olunması kimi vahid məqsədə xidmət edir.

"Azərbaycanda kifayət qədər qaz yoxdur" deyənlərə ünvanlanan mesaj

Gələcək planlara nəzər yetirsək görərik ki, həqiqətən də, Azərbaycanın çox əlverişli imkanları və potensialı var. Gələn ilin ilk rübündən etibarən "Azəri-Çıraq-Günəşli" dərin qaz layihəsi çərçivəsində təbii qazın hasilatı gözlənilir. Bu, çox böyük ehtiyata malik olmaqla ümidverici strukturdur. Uzun illərdir ki, "Azəri-Çıraq-Günəşli" Azərbaycanın neft ixracının əsas mənbəyidir. Hazırda kəşfiyyata başlanılması ilə bağlı tərəfdaşlarla razılığa gəlinib və bu əlavə töhfə olacaq. Prezidentin də söylədiyi kimi, ilkin mərhələdə hasilat təqribən yarım milyard kubmetr olacaq, ancaq bir neçə il ərzində bu rəqəm 3-4 dəfə artacaq. Bu, "Şahdəniz" və "Abşeron" yataqlarından hasil ediləcək həcmlərlə yanaşı, yeni mənbə olacaq. Bununla yanaşı, "Ümid" qaz-kondensat yatağının ikinci fazasının işlənilməsi ilə bağlı planlar var ki, potensial olaraq oradan da 3-4 il ərzində 2-3 milyard kubmetr qaz əldə etmək olar.

Beləliklə, bütün bu planlar tamamilə realdır, onlar müfəssəl təhlilə, məlumata, informasiyaya və bizim maliyyə resurslarına, habelə investorlarla razılaşmalarımıza əsaslanır. Layihələrin bəziləri investorlarla birlikdə icra olunacaq, bəziləri isə SOCAR-ın özü tərəfindən həyata keçiriləcək.

İlham Əliyev əminliklə vurğuladı ki, bütün bunlar potensialın olduğunu və getdikcə artdığını göstərir. Bu, eyni zamanda Azərbaycanı istəməyən qüvvələrə də bir mesaj oldu. Prezidentin dediyi kimi, illərdir ki, ortalıqda yayılan və Avropa istehlakçılarının artmaqda olan ehtiyaclarını ödəmək üçün "Azərbaycanda kifayət qədər qaz yoxdur" kimi bütün şayiələr bir daha onu göstərdi ki, onlar tamamilə əsassızdır və bizim potensialımızın qarşısını almaq, beynəlxalq birliyə və istehlakçılara yanlış mesaj göndərmək üçün Azərbaycana qarşı yürüdülən kampaniyanın bir hissəsi idi.

Göründüyü kimi, Azərbaycanın enerji gündəliyi çox zəngindir və ölkəmiz həm ənənəvi enerji mənbələri, həm də bərpaolunan enerji üzrə Avropanın enerji xəritəsini yenidən formalaşdırır. Bütün bu uğurlar İlham Əliyevin milli maraqlara söykənən xarici siyasətinin sayəsində mümkün olub.

Azərbaycan artıq mühüm yolu qət etməyə başlayıb

Azərbaycan ənənəvi enerji rezervləri ilə yanaşı, həm də alternativ enerji üzrə böyük potensiala malikdir. Ölkəmizin quruda, suda bərpaolunan enerjisinin texniki potensialı 292 QVt gücündə qiymətləndirilir. Bundan başqa, bərpaolunan enerji mənbələrinin iqtisadi potensialı isə 27 QVt həcmində dəyərləndirilir.

2022-ci ilin dekabrında 4 ölkənin Buxarestdə imzaladığı "Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş"ə əsasən, 4 MVt-lıq "yaşıl enerji" Qara dənizin dibi ilə Avropaya nəql olunacaq. Yəni Azərbaycan "Qara Dəniz Yaşıl Kabel" layihəsi ilə Avropaya "yaşıl enerji"nin önəmli ixracatçılarından biri olmağı planlaşdırır.

İlham Əliyev "Euronews" televiziyasına müsahibəsində bildirib ki, Azərbaycanın bərpaolunan enerji layihələrinin gündəliyi çox iddialıdır. Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının hesablamalarına əsasən, Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda potensialı 157 giqavat təşkil edir. Azərbaycan artıq bu mühüm yolu qət etməyə başlayıb: "Biz ola bilsin ki, 10 ilə ölkədə bərpaolunan enerjidən maksimum dərəcədə istifadə etməyi və daxili bazarda təbii qaz istehlakını azaltmağı planlaşdırırıq".

Bir sözlə, İkinci Qarabağ müharibəsindəki böyük zəfərdən sonra Cənubi Qafqazda yaranan reallıqları məharətlə dəyərləndirən İlham Əliyev irəli sürdüyü qlobal təşəbbüslərlə, həyata keçirdiyi mütərəqqi islahatlarla Azərbaycanın gələcək uğurlarının konturlarını müəyyənləşdirir. Məhz İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə reallaşan qlobal enerji layihələri ilə Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzu, siyasi çəkisi artmaqdadır. Dünyanın geosiyasi və geoiqtisadi gündəmini düzgün qiymətləndirən dövlət başçısı verdiyi sözünə, vədinə sadiqliyi ilə Azərbaycana dünyada ən etibarlı tərəfdaş statusunu qazandırıb. Hazırda Azərbaycan Avropanın enerji təminatında açar rolunu oynayan dövlətlərdən biri kimi qəbul olunur. Bu, ölkə sərhədlərindən kənarda, özü də ən yüksək səviyyələrdə etiraf edilir. Bu prosesi dəyərləndirən İlham Əliyev deyir ki, Azərbaycanın başlatdığı və Avropa İttifaqının, o cümlədən tərəfdaş ölkələrin dəstəklədiyi enerji layihələri Avropanın enerji xəritəsini tamamilə dəyişib. Çünki Azərbaycan tərəfdaşları ilə birgə Xəzər dənizini Qara dəniz və Aralıq dənizi ilə birləşdirən enerji kəməri çəkməklə yeni rekordlara imza atıb.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Ölkəmizdə idmana xüsusi diqqət var

Azərbaycan dünyada azsaylı ölkələrdəndir ki, idmana öz təqvimində xüsusi gün ayırıb və 5 Mart tarixini "Bədən tərbiyəsi və idman günü" olaraq elan edib. Məhz idman sahəsinə göstərilən yüksək qayğının əsas səbəbi idman siyasətinin daim diqqət mərkəzində olmasıdır. Bədən tərbiyəsi və idman günü dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin 2005-ci il 4 mart tarixli Sərəncamına əsasən təsis edilib.

5 mart tarixinin "Bədən tərbiyəsi və idman günü" kimi müəyyən edilməsinin səbəbi 29 il bundan əvvəl, yəni 1995-ci ilin həmin günündə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Bakı İdman Sarayında dünya və Avropa çempionatlarının qalibləri, mükafatçıları ilə görüşməsi ilə bağlıdır. Bu görüş həm də ölkəmizin idman həyatında gələcəkdə atılacaq addımlarla yadda qaldı.

Respublikamızda bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafı Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə respublikamıza rəhbərliyə başlamasından sonra dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən birinə çevrildi. Bu məqsədlə 1994-cü ildə Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyi yaradıldı. Ulu Öndər mütəmadi olaraq idmançıları qəbul edərək, onlarla görüşdü, qayğılarının həlli istiqamətində göstərişlər verdi.

1997-ci ildə cənab İlham Əliyevin Milli Olimpiya Komitəsinə rəhbərlik etməyə başlaması ilə ölkəmizin idman həyatında yeni mərhələyə start verildi. İdmanın inkişafı istiqamətində bütün zəruri addımlar atıldı, bölgələrdə olimpiya kompleksləri, idman zalları yaradıldı və maddi texniki baza formalaşdı. İdmançılarımızın yerli və beynəlxalq yarışlara cəlb edilməsi istiqamətində zəruri addımlar atıldı.

Bu siyasət İlham Əliyev respublika prezidenti seçildikdən sonra daha geniş vüsət aldı. Uğurlu idman siyasəti nəticəsində ölkəmiz dünyanın qabaqcıl idman ölkəsinə çevrildi. Ulu Öndərin idman sahəsində yaratdığı xoş ənənə cənab Prezident tərəfindən də davam etdirildi. Hər il idmançıların dövlət başçısı tərəfindən qəbul edilməsi, onların mükafatlandırılması onlara yüksək nailiyyətlər qazanmaları üçün stimul verdi. Görülən işlər intensivləşdikcə müsbət nəticələr də özünü göstərməyə başladı. Bundan sonra idmançılarımızın olimpiadalardan ölkəmizə medallarla dönməsi ənənə halını aldı və beynəlxalq yarışlarda himnimizin səslənməsi, bayrağımızın ucaldılması hər bir azərbaycanlının qüruruna səbəb oldu.

Heydər Əliyevin idmanla bağlı bir fikrini hər zaman xatırlayırıq. Ulu Öndər deyirdi: "İnanıram ki, idman, bədən tərbiyəsi Azərbaycanda getdikcə kütləvi xarakter alacaq". Ölkəmizdə həyata keçirilən mütərəqqi idman siyasəti nəticəsində Ulu Öndərin bu arzusu həyata keçdi. Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı idmanı yeniyetmə və gənclər arasında daha da kütləviləşdirdi. Belə ki, respublikamızın idman sahəsində qazandığı uğurlarla yanaşı, paytaxtda və bölgələrdə yaradılan idman kompleksləri və idman bazaları idmanın kütləviləşməsinə gətirib çıxardı. İdman zallarında məşq etmək hər kəs üçün əlçatan oldu. Ölkəmizdə müntəzəm olaraq keçirilən idman yarışları, idmançılarımızın yarışlarda qazandıqları çoxsaylı qələbələr bu sahədə əldə edilmiş tərəqqinin təzahürləridir.

Dövlət başçısının iştirakı ilə 2023-cü ilin 21 dekabr tarixində Xankəndi stadionunda azərbaycanlı azarkeşlərin iştirakı ilə futbol üzrə Azərbaycan Kubokunun 1/8 final mərhələsində Ağdamın "Qarabağ" və Bakının MOİK komandaları arasında oyun keçirildi. Xankəndi şəhəri azad olunduqdan sonra burada kütləvi tədbir kimi ilk olaraq futbol yarışının keçirilməsi həm də idmana verilən qiymətdir. Dövlət başçısının şəhid övladları, qazilərlə birlikdə izlədiyi futbol matçı hər zaman yaddaşlarımızda qalacaqdır. Eləcə də, həmin gün dövlət başçısı artıq ənənə halını almış görüşlərdən birini idmançılarla keçirərək, onları ilin yekunlarına görə növbəti dəfə mükafatlandırdı.

İdman sahəsində qazanılan uğurlarla yanaşı, ölkəmiz ən böyük idman yarışlarının yüksək səviyyədə təşkilatçısına çevrilib. İndiyədək ölkəmizdə I Avropa Oyunları, IV İslam Həmrəyliyi Oyunları, Formula-1, Euro2020-nin oyunları kimi mötəbər yarışlar keçirilib.

İdmanın kütləviləşməsinin və gənclərin idmana marağının artırılmasının, habelə vətənpərvər ruhda tərbiyənin uğurlu nəticəsini həm də ordumuzun Vətən müharibəsindəki qələbəsi göstərdi. Hərbi qulluqçularımızın fiziki cəhətdən hazırlıqlı olmaları, onların göstərdiyi şücaət diplomatik müstəvidə aparılan uğurlu danışıqlarla vəhdət təşkil edərək qalibiyyətimizi təmin etdi. Hazırda Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçuları dünyanın ən hazırlıqlı hərbçilərinin sırasında yer alırlar.

Savaşda qazandığımız Zəfər idmançılarımız tərəfindən yarışlarda uğurla davam etdirilir. Şuşamızda, Laçınımızda, Xankəndimizdə və işğaldan azad olunmuş bütün ərazilərimizdə məğrurluqla dalğalanan şanlı bayrağımız idman yarışlarında da hər zaman qürurla ucaldılacaqdır.

Qarşıda bizi Fransanın paytaxtı Paris şəhərində baş tutacaq XXXIII Yay Olimpiya Oyunları gözləyir. Əminik ki, idmançılarımız ölkəmizi ən yaxşı səviyyədə təmsil edib, qələbələrlə vətənə dönəcəklər. Bu ölkədə himnimizi səsləndirməklə, bayrağımızı qaldırmaqla dövlətimizin və xalqımızın gücünü bir daha nümayiş etdirəcəklər.

Adil ƏLİYEV,
Milli Məclisin Sədr müavini,
Gənclər və idman komitəsinin sədri

Antalya Diplomatiya Forumu mühüm qlobal platforma kimi...

Belə bir deyim var: müharibə siyasətin zorakı vasitələrlə davamıdır. Diplomatiya isə dövlətin ürəyi, siyasətin beynidir. Bəşəriyyətin çoxəsrlik təcrübəsi göstərir ki, qlobal böhran növü olan savaş diplomatik imkanların tükəndiyi zaman başlanır. Eyni zamanda müharibə hərb meydanında bitsə də, mübarizə diplomatiya masasında davam edir. Diplomatik krizis isə toqquşma - qarşıdurma, ziddiyyət və tənəzzül deməkdir.

Diplomatiya böhranı beynəlxalq tendensiya kimi...

II Dünya müharibəsindən sonra bəşəriyyət sülhə, sabitliyə və təhlükəsizliyə ümidli idi. Düşünülürdü ki, artıq bütün tərəflər - güc və səlahiyyət sahibləri cahanı fəlakətə sürükləyən müharibənin qorxunc mənzərəsindən dərs alıblar - adekvat nəticə çıxarıblar. Artıq bütün problemlərin, ən kəskin məsələlərin və mübahisələrin həlli yolları diplomatik kanallarda mövcuddur. Amma...

Gözləntilər özünü doğrultmadı, beynəlxalq münasibətlərin hegemon qüvvələri müharibəni - hərb yolunu istisna etmədilər.

Bu gün dünyada güc mərkəzlərinin sərt geostrateji mübarizəsi fonunda diplomatiya böhranı müşahidə edilir desək, qətiyyən yanılmarıq. Xüsusilə də, XXI əsrin üç onilliyi lokal və regional qarşıdurmalarla səciyyəvidir. Məsələn:

- Yaxın Şərqdə "siyasi qiyamət" müşahidə edilir - ölkələrin sərhədləri qanla yenidən cızılır, kənar qüvvələr tərəfindən lidersizləşdirmə, mənəviyyatsızlaşdırma, dövlətsizləşdirmə əməliyyatları aparılır. Liviya, Suriya, Misir, Tunis, İraq və başqa dövlətlər "geosiyasi tort"un ayrı-ayrı dilimləri kimi geopolitik iştah sahiblərinin hədəfinə çevriliblər;

- Postsovet - MDB məkanının da geosiyasi palitrası hegemon güc mərkəzlərinin müdaxilələri nəticəsində dövlət çevrilişləri, "rəngli ssenari"lər, inqilab və xaos planları ilə "rəngarəng"dir;

- Nəhayət, hərbi-siyasi qarşıdurma Avropaya da sıçrayıb, Avrasiyanı ağuşuna alıb. Belə ki, Rusiya-Ukrayna müharibəsi beynəlxalq münasibətlərdə diplomatiya böhranının növbəti və ən kəskin fazasını təşkil edir. Bəzi ekspertlər bu savaşı III Dünya müharibəsi kimi səciyyələndirir, digərləri isə yeni dünya nizamının formalaşdığını qeyd edirlər. Amma bütün hallarda növbəti "dünya müharibəsi" də diplomatik masada başa çatmalıdır.

Bütün hallarda müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində geosiyasi böhran aradan qalxmadan ədalətli yeni dünya düzəni formalaşdırmaq mümkün deyil. Ona görə də konstruktiv xarakterli yeni təşəbbüslərə ehtiyac var. Bu təşəbbüslər müsbət imicə, bəlli, aydın niyyətə və yüksək etimada malik qüvvələr tərəfindən gəlməlidir. Buna etibarlı dialoq platformasının yaradılması ilə nail olmaq mümkündür.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan: "XXI əsr böhranlar çağına çevrilməkdədir"

Bu baxımdan, Türkiyə Cümhuriyyətində 2024-cü il 1-3 mart tarixlərində keçirilən Antalya Diplomatiya Forumu (ADF) böyük əhəmiyyətə malikdir.

Artıq ənənə halını alan və bu il üçüncüsü düzənlənən forum beynəlxalq müstəvidə ikitərəfli və çoxşaxəli münasibətlərin inkişafı, dünya ölkələrini maraqlandıran qlobal məsələlərin dialoq və diplomatiya platformasında həll edilməsi baxımından olduqca əhəmiyyətli və faydalıdır.

ADF nəzər yetirdiyimiz aktual çağırışlar, regional və qlobal problemlər fonunda bu il "Böhranlar dönəmində diplomatiyanı önə çıxarmaq" mövzusunda keçirildi. Türkiyə Cümhuriyyətinin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan forumun açılış mərasimində çıxışı zamanı müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminin aktual məsələlərinə toxunaraq, bəşəriyyəti narahat edən problemlərin həllində diplomatiyanın xüsusi rolunu vurğuladı. Dövlət başçısı qeyd etdi ki, XXI əsr böhranlar çağına çevrilməkdədir. Belə bir vəziyyətdə beynəlxalq müstəvidə krizisləri aradan qaldırmaq üçün ən səmərəli vasitə məhz diplomatiyadır.

148 ölkədən 4700 nümayəndə 50-dən artıq panel iclasında...

Təbii ki, bu regional miqyaslı, qlobal məzmunlu mötəbər tədbirdə dövlət və hökumət başçılarının, nazirlərin, regional və beynəlxalq təşkilatların təmsilçilərinin, nüfuzlu siyasətçilərin, ekspertlərin, elm və iş adamlarının, media və vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin iştirakı bəşəriyyət üçün aktual problemlərin fikir və təcrübə mübadiləsi əsasında, dialoq müstəvisində çözülməsi üçün olduqca əhəmiyyətlidir. Bu, mövqeyi üst-üstə düşməyən, gərginlik yaşayan ölkələr üçün də dialoq imkanları yaradan önəmli təşəbbüsdür. Bütün bunları nəzərə alaraq qeyd edə bilərik ki, ADF, öz növbəsində, Dünya İqtisadi Forumu, Münhen Təhlükəsizlik Konfransı, Doha Forumu kimi əhəmiyyətli platformalarla eyni sırada dayanan, hətta bəzi cəhətlərinə görə onlardan üstün olan vacib diplomatiya arenasıdır.

Dünyanın 148 ölkəsindən 4700 nümayəndənin qatıldığı foruma beynəlxalq müstəvidə olduqca yüksək diqqət və maraq var idi. Forum çərçivəsində keçirilən 50-dən artıq panel iclasında regional və beynəlxalq təhlükəsizlik problemləri, o cümlədən dünyanın müxtəlif bölgələrində münaqişələr və müharibələr, terrorizm, miqrasiya, islamofobiya, iqlim dəyişiklikləri, epidemiyalar, qida ve enerji təhlükəsizliyi, süni intellektin tətbiqinin riskli nəticələri və digər məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparıldı.

Geosiyasi diqqət Azərbaycana yönəlib

III Antalya Diplomatiya Forumunda Azərbaycan nümayəndə heyətləri də uğurla təmsil olundu. Forum çərçivəsində keçirilən görüşlər zamanı ikitərəfli və çoxşaxəli münasibətlərin inkişafı, həmçinin regional təhlükəsizlik və əməkdaşlıq məsələləri ilə əlaqədar səmərəli fikir mübadiləsi aparıldı.

Ümumiyyətlə, Azərbaycan hər zaman konstruktiv ideyalarla və faydalı təşəbbüslərlə çıxış edir, sülh, sabitlik və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq tərəfdarı olduğunu nümayiş etdirir. Hərb meydanında qalib gələn Azərbaycanın diplomatik müstəvidə strateji addımları bölgədə yeni təhlükəsizlik və əməkdaşlıq mühiti formalaşdırır. Cənubi Qafqazın bir əsrlik geosiyasi arxitekturası dəyişir, uzun illər hərbi-siyasi toqquşma məkanı olan, gərginliyin və narahatlığın hökm sürdüyü regionda həm inteqrasiya, həm də əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar meydana çıxır ki, bu da bölgədə bütün dövlətlər üçün faydalı və perspektivlidir.

Bəzi qərəzli dairələr reallıqları dəyişdirmək üçün müəyyən cəhdlər etməyə çalışsalar da, siyasi gündəmdə, sülh gündəliyi də bəllidir: rəsmi Bakının mövqeyi (müharibə bitib, reallıqları heç kim dəyişdirə bilməz!) tam adekvat yanaşma kimi qəbul olunur, Azərbaycanın gücü və nüfuzu beynəlxalq səviyyədə əsla gözardı edilmir. Nəhayət, dərk və etiraf edilir ki, Azərbaycan ilə Ermənistan məhz rəsmi Bakının təklif və təqdim etdiyi beş baza prinsipi əsasında nəticəyə yönəlik danışıqlar apararaq ikitərəfli sülh sazişini yekunlaşdıra bilərlər. Başqa yol (və "yol xəritəsi"), yaxud prosesə mane olmağa çalışanların heç bir şansı və alternativ imkanları yoxdur.

Postmüharibə dövründə Azərbaycan dövləti Ermənistanla münasibətlərin normallaşmasının - sülh müqaviləsinin imzalanmasının, kommunikasiyaların bərpasının vacibliyini daim vurğulayır. Bu, eyni zamanda Türkiyə-Ermənistan əlaqələrinin normallaşmasına da etibarlı zəmin yaradır. Paralel olaraq Bakı və Ankaranın birgə təşəbbüsü olan yeni əməkdaşlıq platformaları bütün tərəflər üçün siyasi və iqtisadi mənfəət vəd edir. Bütün bunlar öz növbəsində Avrasiyada hərbi-siyasi qarşıdurmanın öz yerini konstruktiv münasibətlərə verməsi, böhranlar dövründə diplomatiyanın önə çıxarılması baxımından son dərəcə önəmlidir.

Prezident İlham Əliyevin milli maraqlara əsaslanan müstəqil, uzaqgörən və məqsədyönlü siyasəti nəticəsində Cənubi Qafqazın lider dövlətinə çevrilən Azərbaycanın beynəlxalq diplomatiyada mühüm rolu var və ölkəmiz olduqca yüksək qlobal nüfuza malikdir. Çünki:

- Azərbaycana etibarlı tərəfdaş kimi böyük inam və etimad var. Ölkəmiz bu gün bir-biri ilə əks mövqelərdə - zidd geosiyasi qütblərdə dayanan tərəflərlə hər hansı bir gərginliyə malik deyil, əksinə, qarşılıqlı faydalı və bərabərhüquqlu tərəfdaşlığa sahibdir;

- Azərbaycan dialoq və işbirliyi məkanı olduğunu artıq təsdiqləyib. Bu vaxta qədər güc mərkəzlərinin nümayəndələrinin bir çox görüşləri məhz Bakıda baş tutub, regional və beynəlxalq təhlükəsizliyə dair mühüm müzakirələr Azərbaycanın paytaxtında aparılıb. Dialoq və əməkdaşlıq məkanı olan Bakı Cənubi Qafqazın diplomatiya paytaxtı kimi xarakterizə edilir. Bu, dərin strateji diplomatiyanın nəticəsidir;

- Azərbaycan daim beynəlxalq hüquqa hörmət olunmasının tərəfdarıdır. Uzun müddət Ermənistanın işğalçı və terrorçu siyasətindən əziyyət çəkən Azərbaycan hər zaman beynəlxalq hüquq normalarına riayət edilməsini vacib prinsip kimi əsas götürüb və bu gün də belədir;

- Sadaladığımız məqamlar dövründə diplomatiyanın önə çıxarılmasında açar rolunu oynayan geosiyasi koordinatlardan birinin məhz Azərbaycan olduğunu təsdiqləyir.

Nəticə etibarilə, dünya yeni nizam axtarışında və diplomatiyanın önə çıxarılması çağırışı qarşısındadır. Dost, qardaş və strateji müttəfiq olan Azərbaycan ilə Türkiyə isə bəşəriyyət üçün bu taleyüklü məsələdə öz tarixi-siyasi məsuliyyətini dərk edərək vacib təşəbbüslərlə çıxış edir, ortaq geosiyasi iradə nümayiş etdirirlər.

Partiya diplomatiyası effektiv amil kimi...

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti də ADF-də uğurla təmsil olundu. YAP nümayəndə heyəti ADF-nin bir sıra panel iclaslarına qatıldı. Eyni zamanda nümayəndə heyətinin rəhbəri Tahir Budaqovun forum çərçivəsində Türkiyə Cümhuriyyətinin vitse-prezidenti Cevdet Yılmaz və AK Parti Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini Zafer Sırakaya ilə səmərəli və məhsuldar görüşləri keçirildi.

Görüşlər zamanı YAP nümayəndə heyətinin səfərinin və forumda yüksək səviyyədə iştirakının Azərbaycan-Türkiyə dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin daha bir bariz nümunəsi olduğu diqqətə çatdırıldı. "Bir millət, iki dövlət" prinsipinə və dostluğa, qardaşlığa, strateji müttəfiqliyə əsaslanan Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin əsrlərin sınağından şərəflə çıxdığı və dünyada nümunəvi xarakter daşıdığı qeyd olundu. Azərbaycan-Türkiyə birliyinin Türk dünyasında rifah və tərəqqiyə xidmət etdiyi, sinxron fəaliyyətin Türk Dövlətləri Təşkilatının güc mərkəzinə çevrilməsinə hədəfləndiyi xüsusi vurğulandı. Həmçinin ölkəmizin öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etməsinin, Azərbaycan ilə Türkiyənin birgə təşəbbüsləri nəticəsində Türk dünyasında həmrəyliyin güclənməsinin bəzi dairələri ciddi narahat etdiyi, dövlətlərimizə qarşı ədalətsiz və qərəzli mövqe sərgiləndiyi, amma belə cəhdlərin istər Azərbaycanın, istərsə də Türkiyənin müstəqil və prinsipial siyasətinə təsir göstərə bilməyəcəyi vurğulanaraq, iki qardaş ölkənin öz inkişaf yolunda inamla irəlilədikləri bildirildi. Bir daha qürurla ifadə edildi ki, Türkiyə və Azərbaycanın beynəlxalq platformalarda da bir-birini fəal şəkildə dəstəkləməsi milli maraqlarımızın təmin olunması və strateji hədəflərin gerçəkləşdirilməsi baxımından olduqca əhəmiyyətlidir. Bu birlik Türk Dövlətləri Təşkilatının güc mərkəzi kimi inkişafı üçün yeni imkanlar və parlaq perspektivlər yaradır. Eyni zamanda Azərbaycan-Türkiyə birliyinin güclənməsində iqtidar partiyaları arasında münasibətlərin mühüm rolu nəzərə çatdırıldı. YAP ilə AK Parti arasındakı əlaqələrin Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin çox önəmli tərkib hissəsi kimi əhəmiyyəti qeyd edilərək qarşılıqlı səfərlərin ikitərəfli münasibətlərin inkişafı baxımından vacibliyi vurğulandı.

YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov ilə Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Baş naziri, Ulusal Birlik Partiyasının Sədri Ünal Üstel arasında keçirilən görüşdə isə xalqlarımızın ortaq dəyərlərə və tarixi ənənələrə əsaslanan dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin nümunəvi xarakter daşıdığı, Azərbaycan ilə Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti arasında sıx təmasların olduğu, müxtəlif sahələri əhatə edən çoxşaxəli və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq üçün geniş imkanların mövcudluğu diqqətə çatdırıldı. Qeyd edildi ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinin tam bərpasından sonra yaranmış reallıqlar nəticəsində Türk dünyasında da münasibətlər keyfiyyətcə yeni mərhələyə yüksəlib. Bunlarla yanaşı, 2023-cü il noyabrın 14-də Yeni Azərbaycan Partiyası, Ədalət və İnkişaf Partiyası və Ulusal Birlik Partiyası arasında üçtərəfli Anlaşma Memorandumunun imzalanmasının milli maraqlara əsaslanan qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq üçün etibarlı zəmin yaratdığı bildirildi, qarşıda duran bütün hədəflərin gerçəkləşdiriləcəyinə əminlik ifadə edildi.

Əlbəttə, hakim partiyalar arasında təmasların intensiv xarakter daşıması və çoxşaxəli əlaqələrin əhatə dairəsinim qarşılıqlı səfərlər vasitəsilə genişləndirilməsi böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu, heç şübhəsiz:

- Ortaq tarixi keçmişə, milli dəyərlərə və mənəvi bağlılığa malik xalqlarımızın birliyinin gücləndirilməsinə;

- Ölkələr arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin daha da möhkəmləndirilməsinə, çoxşaxəli işbirliyinin dərinləşdirilməsinə;

- Beynəlxalq arenada, o cümlədən qlobal informasiya platformasında ölkələrimizin maraqlarının müdafiə olunmasına, dezinformasiyaların qarşısının alınmasına - qara piar kampaniyalarının iflasa uğradılmasına önəmli töhfədir.

Bir sözlə, partiya diplomatiyası praqmatik xarici siyasət kursunun və dərin strateji diplomatiyanın tərkib hissəsi kimi milli maraqların təmini və ortaq hədəflərin gerçəkləşdirilməsi xüsusunda olduqca effektiv vasitədir.

Nurlan QƏLƏNDƏROV,
YAP Mərkəzi Aparatının
İnformasiya texnologiyaları və
ictimaiyyətlə əlaqələr
şöbəsinin müdiri

Prezident İlham Əliyev "yaşıl enerji" ilə bağlı önəmli mesajlar verdi

"Azərbaycan bu gün beynəlxalq aləmdə qazandığı nüfuzu, iqtisadi inkişafı, düşmən üzərində əldə etdiyi tarixi qələbəsi, dünyada sülh, demokratiya, azadlıq uğrunda mübarizəsi, bəşəriyyətə qarşı humanist davranışları ilə diqqət mərkəzindədir.

Prezident İlham Əliyev dünya ölkələri ilə qarşılıqlı əməkdaşlığa, xalqlar arasında münasibətlərin yaxınlaşdırılmasına və yaxşılaşdırılmasına, dövlətlərin suverenliyinin və müstəqilliyinin qorunmasına böyük önəm verir".

Bu sözləri Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzayev "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında deyib. Onun fikrincə, dövlət başçısı beynəlxalq aləmdə baş verənləri qiymətləndirməklə yanaşı, haqqın, ədalətin qarantı kimi çıxış edir. Bir çox beynəlxalq təşkilatların, böyük dövlətlərin sülhün, insan haqlarının müdafiəsi sahəsində tutduqları ikili mövqe Prezident İlham Əliyevin kəskin, barışmaz mövqeyi ilə üzləşir. Sözsüz ki, bu, sülhsevər bəşəriyyət tərəfindən rəğbətlə qarşılanır. Çünki xalqımız 30 il bu haqsızlıqdan əziyyət çəkib, torpaqlarımız erməni təcavüzkarlarının işğalı altında qalıb, şəhər və kəndlərimiz dağıdılıb. Təəssüf ki, beynəlxalq təşkilatlar, dünyanın ABŞ, Fransa, Almaniya kimi dövlətləri bu işğala vaxtında münasibət bildirməyib, əksinə, çox vaxt təcavüzkarların tərəfində olublar.

Dünyanın, BMT-nin görə bilmədiyi və görmək istəmədiyi vəzifəni Azərbaycanın həyata keçirtdiyini deyən komitə sədri bildirib ki, nəticədə düşmən məhv edilərək torpaqlarımızdan çıxarılıb. Bu qələbə Prezident İlham Əliyevi dünyada cəsarətli, uzaqgörən, xalqına arxalanan və insanların sarsılmaz birliyinə nail olan bir rəhbər, ordumuzu yenilməz, mübariz bir qüvvə, azərbaycanlıları öz torpaqları uğrunda canlarından belə keçməyə hazır, həm də düşməni əzməyi bacaran bir xalq kimi tanıdıb. Azərbaycan yalnız döyüş meydanında deyil, iqtisadi, sosial sahədə, dinc quruculuq işlərində də qalibdir. Ölkəmiz bu gün çox vacib və dövlətlərin gələcəyi üçün əhəmiyyət kəsb edən tədbirlərə evsahibliyi edir. "Azərbaycan etibarlı tərəfdaş olduğunu artıq sübut edib. Bizim sözümüz imzamız qədər dəyərlidir. Əminəm ki, qarşımıza qoyduğumuz bütün planlar həyata keçiriləcəkdir, çünki təkcə keçən ilin göstəriciləri bunun sübutudur". Bu sözləri Prezident İlham Əliyev "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 10-cu və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclasları zamanı deyib, həmçinin "Euronews" televiziyasına müsahibəsində dünya ölkələrini mövcud problemləri birlikdə həll etməyə çağırıb".

T.Rzayev qeyd edib ki, Azərbaycan bu gün Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm rola malikdir. Ölkəmiz dünyanın 8 dövlətinə qaz nəql edir ki, onların da 6-sı Avropa dövlətləridir. Avropada istifadəyə verilmiş İnterkonnektor layihəsinin təməlində, ilk növbədə, "Cənub qaz dəhlizi" dayanır. On il bundan əvvəlin təşəbbüsü, uzunluğu 3500 km olan kəmər artıq reallaşıb və nəticəsi uğurludur.

Komitə sədri vurğulayıb ki, Azərbaycanın qaz ehtiyatları yeni, mühüm layihələrin həyata keçirilməsinə imkan verəcək: "Prezident İlham Əliyev çıxışında iqlim dəyişikliklərinin dünyada yaratdığı fəsadlara diqqəti cəlb edərək bildirdi ki, bunlar dünya dövlətlərinin birliyi nəticəsində aradan qaldırıla bilər. Bu sözləri deyərkən dövlət başçımız Bakıda keçiriləcək COP29-u nəzərdə tutaraq tədbirin əhəmiyyətli olacağına inamını ifadə etdi. Ölkə rəhbəri dedi ki, iqlim dəyişikliyi ilə bağlı olan qlobal tədbirlərə evsahibliyi etmək istəyimizin olması faktı iradəmizi nümayiş etdirir. COP29 bizim "yaşıl enerji" gündəliyimizin, məsuliyyət hissimizin bir hissəsini təşkil edir. "Yaşıl enerji"yə keçiddə hər bir dövlət öz vəzifəsini, məsuliyyətini bilməlidir".

T.Rzayevin fikrincə, dövlət başçısının çıxışı həm də müəyyən ölkələrə müraciət xarakteri daşıyırdı. Əldə etdiyimiz gəlirlərdən bərpaolunan enerjiyə sərmayə yatırtmaqla bu sahəyə töhfə verməyin önəmi diqqətə çatdırıldı. Azərbaycan bərpaolunan enerji layihələrinin həyata keçirilməsində maraqlı və iddialıdır.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı, müəyyənləşdirdiyi vəzifələr milli maraqlarımızı ifadə etməklə yanaşı, dünya ölkələri üçün iqtisadiyyatın inkişafı, əlaqələrin möhkəmləndirilməsi, normal həyatın təmin edilməsi baxımından da dəyərlidir. Bu, Azərbaycan Prezidentinin bəşəri dəyərlərə sadiqliyini, insanlığa, sülhə, əməkdaşlığa sağlam münasibətini bir daha nümayiş etdirir.

Ə.QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın "yaşıl enerji"si dünyanın "yaşıl iqtisadiyyat" zəncirinin vacib həlqəsidir

COP29-un ölkəmizdə keçirilməsinin bir səbəbi də budur

Bu gün Bakı dünyanın cazibədar şəhərlərindən birinə çevrilib. Dünyanın ilk neft paytaxtı, liman şəhəri olan, tarixi abidələri və qədim karvansaraları ilə diqqət çəkən Bakı son illər həm də qlobal beynəlxalq tədbirlərin uğurla keçirildiyi ünvandır. Bu, həm də ondan irəli gəlir ki, hazırda ölkəmizin dünyadakı nüfuzu yüksəkdir.

Elə tədbirlər var ki, onların Bakıda keçirilməsi ənənə halını alıb, elələri də var ki, ilk dəfə "qonağ"ımız olur. Hələ böyük zəfərdən əvvəl ölkəmizdə keçirilən beynəlxalq tədbirlər dünyanın "yaddaş kitabı"na qırmızı xətlə yazılıb. 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra isə qalib Azərbaycan qapılarını müxtəlif yönlü beynəlxalq tədbirlərin üzünə daha geniş açıb. Bu qapıları açan təkcə infrastruktur sarıdan hazırlıqlı olmağımız yox, həmçinin ölkəmizdə hökm sürən siyasi sabitlik, dinamik sosial-iqtisadi inkişafdır.

Azərbaycan dünyada neft və təbii qaz istehsalçısı kimi tanınsa da, beynəlxalq ictimaiyyətin etibarlı və məsuliyyətli üzvü olaraq iqlim dəyişmələrinin fəsadlarına qarşı mübarizəyə də öz töhfəsini verir. Təsadüfi deyil ki, ölkəmizin 2030-cu ilə qədər sosial-iqtisadi inkişafına dair beş milli prioritetindən biri "Təmiz ətraf mühit və yaşıl artım ölkəsi" kimi müəyyən edilib. Həmin prioritetə uyğun olaraq, ətraf mühitin sağlamlaşdırılması, yaşıllıqların bərpası və artırılması, su ehtiyatlarından və dayanıqlı enerji mənbələrindən səmərəli istifadənin təmin edilməsi istiqamətində dayanmadan işlər aparılır. Azərbaycanda 2024-cü ilin "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilməsi də dövlətin bu sahəyə olan diqqətinin göstəricisidir. Ətraf mühitin mühafizəsinə önəm verən Azərbaycan "yaşıl enerji" istehsalı istiqamətində böyük əzm nümayiş etdirir. İşğaldan azad olunan Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun yenidənqurma və bərpa işlərində bu amil önə çəkilib. Həmin regionlar, eləcə də Naxçıvan Muxtar Respublikası "yaşıl enerji" zonası elan olunub.

"Yaşıl iqtisadiyyat"a keçid və onun inkişafı bu gün dünyanın gündəliyindəki ən vacib hədəfdir. Azərbaycanın "yaşıl enerji"si isə dünyanın "yaşıl iqtisadiyyat" zəncirinin vacib həlqəsidir. Və bu həlqənin qırılmaması üçün dünya ölkələri ilə birlikdə Azərbaycan bütün imkanlarını və gücünü səfərbər edib. İndiyəcən bu yöndə keçirilən müxtəlif mötəbər beynəlxalq tədbirlərin sırasına noyabrda daha nüfuzlusu, daha sanballısının qoşulması da bunun nəticəsidir. BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının COP29-un Azərbaycanda keçiriləcəyi o deməkdir ki, 10 gün dünyanın gözü ölkəmizdə olacaq. Prezident İlham Əliyev yanvarın 10-da yerli televiziya kanallarına verdiyi geniş müsahibədə ölkəmizin COP29-a evsahibliyi hüququ qazanmasına belə qiymət vermişdir: "COP29-la bağlı hadisələrin gedişatını indi hər kəs bilir və yenə də deyə bilərəm, tam səmimiyyətlə deyə bilərəm ki, bizim çox dəqiq və düşünülmüş diplomatik addımlarımız nəticəsində bu mötəbər tədbiri Azərbaycanda keçirmək üçün imkan əldə etdik. Bilirsiniz ki, COP30-un ev sahibi bəlli olsa da - Braziliya, COP29-un ev sahibi son günlərə qədər bəlli deyildi. Xüsusilə son həftələr ərzində, hətta COP konfransı Dubayda başlayandan sonra da hələ aktiv diplomatik təmaslar davam edirdi və biz burada da istədiyimizə nail olduq".

Danılmaz faktdır ki, "Avroviziya" mahnı müsabiqəsi, Avropa Oyunları, İslam Həmrəyliyi Oyunları, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu, Beynəlxalq Kosmonavtika Konqresi kimi nüfuzlu tədbirlərə evsahibliyi, BMT-dən sonra ikinci ali təsisat olan Qoşulmama Hərəkatına 4 il sədrlik edən Azərbaycan regionun ən qüdrətli dövlətidir. Məhz həmin güc və qüdrət COP29-un Bakıda keçirilməsinə imkan verib. 10 gün Azərbaycan və paytaxt Bakı 80 mindən çox xarici qonağa qucaq açacaq. Prezident İlham Əliyev COP29-un ölkəmizin imkanlarının təqdimatı baxımından da mühüm hadisəyə çevriləcəyinə diqqət çəkmişdir: "Qonaqların sayına görə bu, ən böyük tədbirdir, yəni Dubayda təqribən 70-75 min xarici qonaq var idi və bütün başqa amillərlə yanaşı, bu qədər qonağı qarşılamaq, şərait yaratmaq, bütün təşkilati məsələləri həll etmək böyük potensialdan xəbər verir. Yəni bu, ölkəmizin imkanlarının növbəti nümayişidir".

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan etibarlı tərəfdaşdır

"Prezident İlham Əliyevin neft-qaz, eləcə də "yaşıl enerji" sahəsində yaratdığı strategiya geosiyasi vəziyyətin yaxşılaşmasına böyük töhfə verir. Bir vaxtlar bəzi qüvvələrin böyük maneələr törətmək istədikləri, xəyal adlandırdıqları "Cənub qaz dəhlizi" dövlət başçımızın qətiyyəti, uzaqgörənliyi və siyasi iradəsi sayəsində reallığa çevrildi".

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Kamilə Əliyeva deyib. Deputat bildirib ki, artıq üç ildən çoxdur ki, Azərbaycanın təbii qazı "Cənub qaz dəhlizi" vasitəsilə bir sıra ölkələrə ixrac olunur. Həyata keçirilən böyük layihələr sayəsində ölkəmizdə istehsal ediləcək "yaşıl enerji"nin də yaxın gələcəkdə Avropaya ixracı mümkün olacaq. Prezident İlham Əliyev martın 1-də "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 10-cu və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclasında Azərbaycanın zəngin təbii qaz yataqlarına malik olması, istismarda olanlarla yanaşı, yeni yataqların da yaxın vaxtlarda qaz hasil etməsi istiqamətində görülən işlər, eləcə də Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi böyük töhfələr haqqında məlumat verdi".

Deputatın sözlərinə görə, "Cənub qaz dəhlizi" vasitəsilə Azərbaycanda istehsal olunan təbii qaz 6-sı Avropa dövləti olmaqla, ümumilikdə 8 ölkəyə ixrac olunur: "2023-cü ildə Xəzər dənizinin Azərbaycana məxsus sektorunda yerləşən "Abşeron" yatağında təbii qazın kommersiya hasilatı oldu ki, ilkin olaraq bu yataqdan qaz hasilatının həcmi 1,5 milyard kubmetr, ikinci fazada isə 4-5 milyard kubmetrə çatdırılması gözlənilir. Hasil olunacaq qazın böyük hissəsi beynəlxalq bazarlara nəql olunacaq. Nəhəng xarici şirkətlər, maliyyə institutları Azərbaycanla əməkdaşlıq etməyə böyük maraq göstərirlər. Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin nəhəng enerji şirkəti olan ADNOC Abşeron layihəsinin səhmdarıdır".

Növbəti ildə Azərbaycan "Azəri-Çıraq-Günəşli"dən, sonrakı illərdə isə "Ümid" yatağından qaz hasil ediləcək. Bununla da ölkəmizdən Avropaya ixrac ediləcək təbii qazın həcmi artırılacaq, eyni zamanda Azərbaycan qazını almaq istəyən Avropa dövlətlərinin sayı artacaq. "Görülən işlər, həyata keçirilən layihələr ölkədə təbii qazın azalmasını iddia edən qüvvələrə, dövlətlərə layiqli cavabdır. Avropada Azərbaycan qazına böyük tələbat var və ölkəmiz kifayət gədər qaz hasil etmək imkanına sahibdir", - deyə müsahibimiz qeyd edib.

Kamilə Əliyeva deyib ki, dövlət başçısı çıxışında Azərbaycanın zəngin neft-qaz yataqlarına malik olmasına baxmayaraq, "yaşıl enerji" sahəsində də böyük layihələrin icra edildiyini vurğuladı: "Ölkəmizdə günəş və küləklə işləyən elektrik stansiyaları inşa edilib və bu cür stansiyaların tikintisi davam etdirilir. Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Masdar" və Səudiyyə Ərəbistanının "ACWA Power" şirkətləri Azərbaycanda bərpaolunan enerji stansiyalarının tikintisində yaxından iştirak edirlər. Ölkəmizin bərpaolunan enerji ehtiyatları baxımından böyük potensialı var və bu sahədə digər xarici şirkətlərlə də əməkdaşlıq edilir. Azərbaycanın "yaşıl enerji" sahəsində apardığı siyasəti və həyata keçirdiyi böyük layihələri dünya dövlətləri və beynəlxalq təşkilatlar yüksək qiymətləndirir. Yaxın vaxtlarda ölkədə istehsal olunacaq "yaşıl enerji" də Avropaya ixrac ediləcək. Bir çox dünya dövlətləri Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş olduğunu vurğulayırlar. Bütün bu amilləri nəzərə alaraq, dünya dövlətləri yekdilliklə COP29 kimi nüfuzlu konfransın Azərbaycanda keçirilməsi barədə qərar qəbul etdilər. Bu, dünyada ölkəmizin böyük nüfuza malik olmasının göstəricisidir".

Deputat Prezident İlham Əliyevin tədbir çərçivəsində "Euronews" televiziyasına verdiyi müsahibəsinə də diqqət çəkdi. Bildirdi ki, dövlət başçısı müsahibəsində uzunluğu 3500 km olan "Cənub qaz dəhlizi"nin bölgədə yerləşən dövlətlərlə yanaşı, bir sıra Avropa ölkələrinin də enerjiyə olan tələbatının ödənilməsinə böyük töhfə olduğunu vurğuladı: "Azərbaycan qazına olan tələbat hər il artır. Azərbaycanda hasil edilən təbii qazın həcmi artdıqca digər dövlətlərə də qaz ixracı həyata keçiriləcək. İxrac ediləcək təbii qazın digər dövlətlərə çatdırılması üçün bir neçə Avropa dövlətlərində interkonnektorlar tikilib. Prezident İlham Əliyev müsahibəsində "Cənub qaz dəhlizi"nin reallaşdırılması üçün aparıcı maliyyə institutlarının, bir sıra dövlətlərin və böyük şirkətlərin dəstək olduğunu da qeyd etdi. Bu, İlham Əliyevə olan inamın, etimadın nümunəsidir. Dünya liderləri dövlət başçımızın sözünün imzası qədər dəyərli olduğunu yaxşı bilirlər".

Kamilə Əliyeva yekunda vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü uzaqgörən və müdrik siyasəti sayəsində ölkəmizdə neft və qazdan gələn gəlir inkişafa, tərəqqiyə, bir sözlə, Azərbaycan vətəndaşlarının rifah halının daha da yaxşılaşdırılmasına yönəldilir.

Nəzrin QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Azərbaycan enerji siyasətində yeni mərhələyə qədəm qoyub

"Azərbaycan hökuməti ötən əsrin sonlarından başlayaraq enerji təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı məqsədyönlü proqramlar həyata keçirməklə respublikamızın enerji güclərinin bir neçə dəfə artmasına nail olub. Ölkəmiz ən etibarlı tərəfdaşlardan biri olaraq dünyanın enerji təhlükəsizliyi məsələlərinin həllində aparıcı mövqe tutur".

Milli Məclisin deputatı Kamran Bayramov qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, bu gün Azərbaycan enerji təhlükəsizliyini 100 faiz təmin edir və bir sıra ölkələrin, o cümlədən Avropa İttifaqı üzvlərinin enerji təhlükəsizliyində danılmaz rola malikdir.

Onun sözlərinə görə, "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində martın 1-də Bakıda öz işinə başlayan nazirlərin 10-cu toplantısında Azərbaycan və Avropa İttifaqı daxil olmaqla 23 ölkə, 6 beynəlxalq təşkilat, 44 şirkət təmsil olundu. Toplantıda Azərbaycanın bu ilin noyabr ayında evsahibliyi edəcəyi COP29-un ölkəmiz üçün əhəmiyyəti xüsusi qeyd edildi. Məşvərət Şurası çərçivəsində "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan Hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş"in icrası məqsədilə nazirlərin 6-cı iclası və "Dənizdə külək enerjisindən istifadənin inkişafı" üzrə Azərbaycan-Avropa İttifaqı "dəyirmi masa"sı keçirildi.

K.Bayramov qeyd edib ki, dövlət başçımız "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 10-cu və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclaslarında çıxış edərkən Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş olduğunu artıq sübut etdiyini diqqətə çəkib. Qarşımıza qoyduğumuz bütün planların həyata keçiriləcəyi ilə bağlı əminlik də ifadə olunub: "Çünki təkcə keçən ilin göstəriciləri bunun sübutudur. Azərbaycanın mövqeyi hər zaman ardıcıl olub, enerji təhlükəsizliyini hər bir ölkənin milli təhlükəsizlik məsələsi hesab edib. Şaxələndirmə haqqında danışarkən mövqeyimiz hər zaman dəyişməz olub və bu gün də belədir. Şaxələndirmə yalnız marşrutlara deyil, həm də mənbələrə şamil edilməlidir".

Deputat diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan bu günə qədər Avropanı neft və qaz ilə təchiz edirdisə, artıq enerji siyasətində yeni bir mərhələyə qədəm qoyub: "Bu, bərpaolunan enerji resursları ilə bağlıdır. Bu gün elektrik enerjisinin Avropaya nəql edilməsi üzərində işlər aparılır. Azərbaycanın enerji diplomatiyasındakı uğurları iqtisadi imkanlarımızın genişlənməsində əhəmiyyətli rol oynayır. Avropa üçün Azərbaycan enerjisi bir ümiddir, Aİ digər sahələrdə olduğu kimi, enerji sahəsində də ölkəmizlə geniş əməkdaşlıq edir. Hazırda Avropa məkanında Azərbaycan qazına böyük tələbat olduğu üçün bu, eyni zamanda həmin ölkələrin enerji təhlükəsizliyinə növbəti töhfə olacaq".

Getdikcə ixrac potensialının artdığını deyən K.Bayramov əlavə edib ki, artıq yeni əməkdaşlıq platformaları da yaranır. Bu isə həm iqtisadi, həm də siyasi dividendlər deməkdir. Alternativ enerji mənbələrinin yaradılması, "yaşıl enerji" sektorunda reallaşdırılan dünya miqyaslı layihələr ölkəmizin gücünü daha da artırır. Prezident İlham Əliyev toplantıdakı çıxışında onu da qeyd etdi ki, Azərbaycan, həmçinin "yaşıl enerji"yə keçid prosesində iştirak edir. Bu il Azərbaycanda "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilib. Bərpaolunan enerji layihələrimiz yüksək göstəricilərlə müşahidə olunur. Əsas investorlarımız Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən "Masdar" və Səudiyyə Ərəbistanından olan "ACWA Power" şirkətləridir. Azərbaycan "Qara Dəniz Yaşıl Kabel" layihəsi ilə Avropaya "yaşıl enerji"nin önəmli ixracatçılarından biri olmağı nəzərdə tutur.

Deputat xatırladıb ki, toplantıda "Cənub qaz dəhlizi"nin genişləndirilməsi məsələsi də geniş müzakirə olunub. "Bu mühüm addım elə atılmalıdır ki, eyni zamanda digər qaz layihələri elə icra edilməlidir ki, ekoloji tarazlığın təmin olunmasına ziyan dəyməsin. Bütün bunlar Azərbaycanın ciddi niyyətini, siyasətini və səylərini nümayiş etdirir. Bərpaolunan enerji mənbələrimiz nə qədər çox olarsa, elektrik enerjisi istehsalı üçün istifadə etdiyimiz təbii qaza da daha çox qənaət edərik. Bu da "Cənub qaz dəhlizi"nə əlavə töhfə olar", - deyə deputat əlavə edib.

Kamran Bayramovun fikrincə, həyata keçirilən mühüm, nəhəng layihələr Azərbaycan dövlətinin gücünün, qüdrətinin, potensial imkanlarının göstəricisidir. Hər bir sahə üzrə konkret proqramların mövcudluğu, onların xalq tərəfindən dəstəklənməsi və uğurlu icrası ölkəmizin hərtərəfli inkişafını daha da sürətləndirir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Deməsək, olmur!

Doğrudanmı biz bu qədər kasıbıq?!

Bu il Zəfər müharibəsinin dörd ili tamam olacaq!

- Dördüncü ildir ki, otuzillik işğala son qoymuşuq!
- Dördüncü ildir ki, qalib xalq, qalib dövlət adını fəxrlə daşıyırıq!
- Dördüncü ildir ki, "məcburi köçkün" adını tarixin arxivinə verərək "qəhrəman vətəndaş" statusunu qazanmışıq!

Alnımız açıq, üzümüz ağ, dilimiz uzun, milli mənliyini geri qaytarmış xalqıq!

Bütün bunlara Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi və sərkərdəliyi ilə nail olmuşuq!

- Bütün dünya 44 günlük Zəfər müharibəsini XXI əsrin müharibələr tarixində yeni səhifə kimi qəbul edib.
- Bütün dünya 44 günlük Zəfər müharibəsini "nümunəvi" müharibə hesab edərək Azərbaycanın tətbiq etdiyi strategiya və taktikanı öyrənir, nəticə çıxararaq öz ordularında islahatlar aparır.

Başqa sözlə, bizdən güclülər və imkanlılar həvəslə bizdən öyrənir, yeniliklərimizi tətbiq edirlər.

- Bütün dünya 44 günlük Zəfər müharibəsində keçilməz cığırlardan keçərək, sıldırım qayalara dırmaşaraq, çiyinlərində ağır yük daşıyaraq, ağır artilleriyanın, zirehli texnikanın, PUA-ların imkanlarından bəhrələnmədən, demək olar ki, yalın əllə Şuşa kimi qala şəhərini alan xüsusi təyinatlılarımızın qeyri-adi igidliyini və rəşadətini qəbul edir və heyrətini gizlətmir!

44 günlük Zəfər müharibəsinin müəllifi və sərkərdəsinin, qələbələrimizin təşkilatçısının cənab İlham Əliyev, zəfərimizin təminatçılarının qəhrəman əsgər və zabitlərimizin, şəhid və qazilərimizin olduğunu hamı etiraf və qəbul edir!

- İlham Əliyev hazırda fəaliyyətdə olan dövlət başçıları sırasında yeganə Ali Baş Komandandır ki, ləyaqətli müharibə aparmaqla tam və qəti qələbə qazanıb!
- İlham Əliyev beş əsrlik Azərbaycan tarixinin yeganə sərkərdəsidir ki, itirilmiş torpaqları geri qaytarıb!
- İlham Əliyev iki əsrlik "Qarabağ problemi"ni müharibə yolu ilə həll edən yeganə sərkərdədir!
- İlham Əliyev yeganə dövlət başçısıdır ki, separatizmin kökünü kəsməyi, öz ərazisini separatçılardan büsbütün təmizləməyi bacardı, onun modelini yaratdı!

Həm də mülki əhaliyə, mülki obyektlərə heç bir tələfat və zərər yetirmədən!

Bu gün Azərbaycan ərazisində cəmi 6 separatçı qalıb ki, onlar da məlum yerdə "çay içirlər".

Son iki əsr ərzində dünyanın heç bir yerində heç bir dövlət başçısı, ordusu və xalqı belə möhtəşəm zəfər çalmayıb!

Bunu tək biz yox, hamı bilir və qəbul edir!

❖ ❖ ❖

Torpaqlarımızı işğalçılardan təmizləyərək, ərazi bütövlüyümüzü və suverenliyimizi tam bərpa edərək mümkün olmayanı gerçəkliyə çevirmişik!

Amma ötən üç-dörd ildə bu möhtəşəm Zəfərin, qəhrəman sərkərdə və oğullarımızın şücaətini, igidliyini, qeyrət və mərdliyini əks etdirən bədii əsər, bədii film yaradıb ortaya qoymamışıq.

Qəribədir, həyatda olanlar bədii əsərlərdə və filmlərdə yoxdur!

Televiziya kanalları çoxsaylı verilişlər, sənədli filmlər, dəyərsiz seriallar, müxtəlif kompozisiyalar hazırlayaraq (kefiyyətdən danışmırıq) nümayiş etdirirlər.

Adətən, belə çəkilişlərin ömrü ekranda göstərildiyi müddət qədər olur.

Telearxivin necə "qorunduğuna" isə sovet dövrü arxivlərinin saxlanılmasında şahid olduq.

Ermənilərin Cənubi Qafqaza köçürülməsinin 150 illiyindən bəhs edən telefilmlərin və digər çəkilişlərin başına elə daş salmışlar ki, biri də tapılmayıb!

İndiyədək qəzetlərdə söhbət açılan mövzularda müxtəlif yazılar və materiallar getsə də, artıq qəzetlərin özlərini də "tarixin arxivi"nə verməyə hazırlaşırıq.

Bunlar da qəzetlərlə birlikdə yoxa çıxacaqdır!

Qalır bədii əsərlər və kino çəkilişləri.

❖ ❖ ❖

Tarix, adətən, sənədlərdə, arxivlərdə qorunub saxlanılır.

Müasir dövrdə, gündəlik həyatda isə bədii əsərlərdə, kino lentlərində yaşayır.

Tarixin gerçəkdə yaşadılmasının, yaddaşlara həkk olunmasının ən yaxşı və sınanmış yolu hadisələri əks etdirən bədii əsərlərin yaradılması, maraqlı ssenarilər yazılaraq bədii filmlərin çəkilməsidir.

Yazıçı tarixi hadisəni, faktı yaratdığı insan obrazlarında təsvir etməklə, ətə-qana gətirməklə sevdirməyi və yaşatmağı bacarır.

Bədii filmlər yaddaqalan qəhrəman surətləri yaratmaqla, emosional və gərgin səhnələr çəkməklə beynimizə və yaddaşımıza uzunmüddətli təsir göstərir.

Bütün bunlar hisslərimizə təsir edir, qəlbimizdə özünə yer tapır, hafizəmizə həmişəlik həkk olunur.

Həm də bir yox, sonrakı nəsillərin də sevgi və yaddaşına çevrilir!

Bədii əsərlərin və kinofilmlərin əlçatanlığı rahat, ömürləri uzun, auditoriyaları çox geniş olur!

Hər il bir neçə dəfə faciəli günlərimizi və fəlakətli tarixlərimizi qeyd edirik.

"Fəryad" və "Dolu" filmləri vasitəsilə yaddaşları təzələyirik.

Hər iki film işğal məşəqqətlərindən və məğlub olduğumuz müharibədən bəhs edir.

Bəs qalibiyyətimizi nə vaxt bədii əsərlərdə və filmlərdə görəcəyik?

Yeri gəlmişkən xatırladıram ki, yazıçı Aqil Abbas "Dolu"nun ikinci hissəsini, hətta yeni filmin ssenarisini yazdığını bildirir.

Bəs nəyi gözləyirik?

Yazanımız və çəkənimiz yoxdur, yoxsa pulumuz?!

❖ ❖ ❖

Yazıçı, dramaturq, ssenarist sarıdan müəyyən çətinliklər yaşanır.

Bunun I Qarabağ müharibəsində şahidi olduq!

Qələm sahibləri əvvəlcə bir neçə povest, roman, dram əsərləri yazsalar da, sonra başımızın altına yastıq qoydular ki, "əsl sənət əsərləri müharibədən bir qədər keçdikdən sonra yaranacaqdır!"

Müharibədən nəinki bir qədər, hətta bir müharibə də keçdi!

Amma hələ də "şedevr"lər yoxdur!

Yazıçılarımızın "köhnələr"i qocalıb, cavan qələm sahiblərinin isə iddiaları istedadlarından çox-çox yekədir!

Hər şey istəsələr də, hələ ki ortalığa bir şey qoya bilməyiblər...

Zaman isə gedir...

Amma heç də ümidsiz deyilik!

Həm də görünür onları ətalətdən qurtararaq hərəkətə gətirmək üçün aidiyyəti dövlət qurumlarının özləri də ətalətdən qurtulmalıdırlar.

Nəyi nəzərdə tuturuq?

❖ ❖ ❖

Bəzən elə məsələlərdə laqeyidlik, soyuqqanlılıq və biganəlik göstəririk ki, sağlam ağıla sığışdırmaq çətinlik törədir.

Bütün paslı qıfılları açan ən universal açar "iqtisadi açar"dır!

Hər işin uğurunun da əsas təminatçısı maddi vəsaitdir.

Heç cürə anlamaq olmur - nə üçün müvafiq nazirliklər, komitələr, qurumlar artıq problemə çevrilmiş bu məsələ ilə məşğul olmur, onun həllinə vəsait "tapmırlar"?

Yazıçı, ssenarist yazmırsa, yazmaq istəmirsə, hər il böyük məbləğdə mükafat ayırmaqla müsabiqələr keçirmək olmazmı?!

Qoy bir il, iki il zəif əsərlər yazılsın, qoy mükafat o qədər də uğurlu olmayan ssenarilərə verilsin...

Nə olar, sonda istədiyimizə nail ola bilərik.

Əgər özümüz çəkə bilmiriksə, yaxşı ssenari, rejissor, lap olsun aktyor yoxdursa, onda "Hollivud"a sifariş verib Zəfərimiz barədə dünyaya səs salan film çəkdirə bilmərikmi?!

- Axı hər şey pulun başındadır!
- Axı bir çox ölkə bu yol ilə gedərək böyük uğur qazanıb!
- Axı bu Zəfərə çatmaq üçün uzun illər ərzində milyardlarla pul xərcləmişik!

Gəlin bir qədərini də onun tərənnümünə sərf edək də!

Dünya dağılar?!

Kasıb düşərik?!

Azərbaycan möhtəşəm qələbəsi ilə dünyada yenidən tanındı və yüksəldi, yeni imic sahibi oldu!

Gəlin bu imicimizi daha da zənginləşdirək də!

Bu, xəsislik ediləsi məsələ deyil axı!

- Xocalı, Qaradağlı, Başlıbel soyqırımları baş verdi, onlarla qoca, qadın, uşaq qətlə yetirildi;
- 20-25 il ərzində minlərlə insan çadır şəhərciklərində, yataqxanalarda, ictimai binalarda ən ağır şəraitdə yaşadı;
- Dörd minədək insan itkin düşdü, analar illərlə yol gözləyərək övladlarının öldüqaldısından xəbər tuta bilmədilər;
- Mülki əhaliyə qarşı olmazın vəhşiliklər törədildi, bu gün də yeni-yeni kütləvi məzarlıqlar aşkara çıxarılmaqdadır;
- Düşmən bir milyondan çox "ölüm toxumu" səpərək, mina tələləri quraraq yüzlərlə mülki insanın ölümünə, əlilliyinə bais olur, hələ indiyədək də həqiqi mina xəritəsini təqdim etmir.

Niyə bunları bədii əsərlərə və filmlərə çevirib dünyaya təqdim etmirik?!

Yaxud başqa bir misal.

"Azərbaycan" qəzeti bir yaradıcı kollektiv olaraq müstəqil dövlətimizin inkişafı, iqtisadi, siyasi, mədəni-mənəvi uğurları ilə bağlı 20-dən çox kitab nəşr etdirmişdir.

Ən uğurlu kitabımız isə (qeyri-təvazökarlıq olmasın) "Heydər Əliyev mənim həyatımda" ikicildliyi olmuşdur.

Qeyd edək ki, indiyədək Ulu Öndərimizin Azərbaycana rəhbərliyinin hər iki dövrü ilə bağlı siyasi və quruculuq istiqamətli saysız-hesabsız kitablar yazılmış və bundan sonra da yazılacaqdır!

Lakin onun xeyirxah insan kimi böyüklüyünü əks etdirən, ən çətin anlarında adamlara arxa durub kömək edən, cavanları oxutduran, sonra vəzifə pillələri ilə irəlilədən, ağır xəstəliyə düçar olmuş insanları müalicə etdirərək ömrünü uzadan, əmək adamının zəhmətini qiymətləndirən, onları mənzillə, fərdi təqaüdlə təmin edən saysız-hesabsız addımları olmuşdur.

İkicildlikdə belə insanların minnətdarlığını əks etdirən xatirələr toplanmış, Ulu Öndərimizin bir insan kimi xeyirxah obrazı çoxsaylı yazılarla təsvir olunmuşdur.

Bu gün yenidən elə bir kitabı ərsəyə gətirmək istəsək, artıq mümkün deyil!

Çünki xatirə müəlliflərinin bir çoxu - Ulu Öndər Heydər Əliyevlə orta məktəbdə birgə oxumuş uşaqlıq dövrünün yaxın dostları Zərqələm xanım, Füruzə xanım, Dövlət müəllim və başqaları artıq həyatda yoxdurlar.

"Heydər Əliyev mənim həyatımda" kitabının rus, ingilis, ərəb dillərində nəşr olunması üçün iki mötəbər quruma və nazirliyə müraciət etdik.

Çünki özümüzün buna imkanımız çatmırdı.

Söz verənlər olsa da, əməli işi görmədik!

Buna nə ad qoyaq, indiyədək tapa bilməmişik!

❖ ❖ ❖

Erməni özünə yalançı tarix yazır, qondarma "soyqırım"ları düzəldir, hamını ona inandıra bilir.

Biz isə olanları, etdiklərimizi və bizə edilənləri ortaya çıxarmağı bacarmırıq!!!

Heç olmasa bədii əsərlərdə və kino lentlərində.

Həm də hadisələr o qədər təzə-tərdir ki, bütün dünyanın gözü qarşısında baş verib, nə sənədə ehtiyac var, nə də arxivlərə müraciət etməyə.

Bəs çatmayan nədir, niyə özümüzə, bu gün yaranan tariximizə, xalqın qəhrəmanlığının gələcək nəsillərə çatdırılmasına bu qədər biganəyik?

Axı bu yolda iki dəfə Vətən müharibəsi aparmış, birlikdə 23 mindən çox şəhid vermişik, minlərlə qazilərimiz var.

Heç olmasa onların xatirinə bir addım ataq!

Bəlkə pulumuz yoxdur, tarixinin ən qüdrətli dövlətini yaradan Azərbaycanda tarixi əbədiləşdirməyə vəsait tapılmır?

Kim buna inanar?

Belə çıxır ki, bu barədə də göstərişi yalnız Prezident verməlidir?

Bəs bizim vətəndaş mövqeyimiz?

Bəs bizim vətənpərvərliyimiz?

Bəs bizim vəzifə borcumuz, məmur məsuliyyətimiz?

Axı bunlar edilməlidir və kimlərsə bu işlərlə məşğul olmalıdır!

Daha səbir etdik, gözlədik, yetər!

Bəxtiyar SADIQOV

Azərbaycan Ordusunda hərbi qulluqçuların maarifləndirilməsi üçün tədbirlər davam etdirilir

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiqlədiyi 2024-cü il üçün hazırlıq planına əsasən, Azərbaycan Ordusunda hərbi qulluqçuların maarifləndirilməsi üzrə həyata keçirilən tədbirlər davam etdirilir.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, plana uyğun olaraq keçirilən tədbirlərdə Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin çıxışlarında Azərbaycan Ordusu haqqında səsləndirdiyi fikirlərlə bağlı məlumatlar şəxsi heyətə çatdırılır, fikir mübadiləsi aparılır, onları maraqlandıran suallar cavablandırılır və xidmətləri ilə bağlı lazımi tövsiyələr verilir.

Həmçinin Müdafiə Nazirliyi rəhbərliyinin rəsmi görüşləri, eləcə də ölkədə və regionda baş verən hadisə və yeniliklərlə bağlı ətraflı məlumatlar verilir, Vətən müharibəsi və ondan sonrakı digər uğurlu döyüş əməliyyatlarında qəhrəman hərbçilərimizin göstərdikləri igidlik və şücaət nümunələrindən bəhs edilir.

Bundan başqa, şəxsi heyətlə hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsi, mənəvi-psixoloji hazırlığın yüksəldilməsi, hərbi intizamın möhkəmləndirilməsi, hərbi qulluqçular arasında qarşılıqlı münasibətlərin düzgün təşkili və digər mövzularda söhbətlər aparılır.

Vətən keşikçiləri məşğələlərə həvəslə yanaşır, öyrədilənləri dərindən mənimsəyir, üzərilərinə düşən vəzifələrin və Ana Vətəninə olan övladlıq borcunun məsuliyyətini dərk edirlər.

Nuru Paşa ilə bağlı anım tədbiri təşkil olunub

Türk Dövlətləri Parlament Assambleyasının (TÜRKPA) Katibliyi Qafqaz İslam Ordusunun komandanı, "Bakının xilaskarı" Nuru Paşanın əbədiyyətə qovuşmasının 75-ci ildönümünə həsr edilmiş anım tədbiri keçirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbiri açıq elan edən TÜRKPA-nın Baş katibi Mehmet Sürreya Er Nuru Paşanın döyüş yolundan, göstərdiyi qəhrəmanlıqlardan söz açıb. Bildirib ki, Nuru Paşa Türkiyə və Azərbaycan üçün bu gün də böyük igidlik nümunəsi, əsl qəhrəmanlıq mücəssəməsi hesab edilir. Nuru Paşa kimi sərkərdələrin adının yaşadılması, Vətən uğrunda verilmiş qurbanların, göstərilmiş qəhrəmanlıqların daim xatırlanması türk dünyasının gələcəyi baxımından mühüm rol oynayır.

Daha sonra çıxış edən "Şərq" qəzetinin baş redaktoru, Əməkdar jurnalist Akif Aşırlı vurğulayıb ki, Nuru Paşa tarixə adını Birinci Dünya müharibəsindən sonra həm qalib zabit, həm də xalqımızın qəlbini fəth edən sərkərdə kimi yazdırıb. A.Aşırlının sözlərinə görə, Bakının azad edilməsi istiqlalın elan olunmasından sonra Azərbaycanın taleyində ikinci böyük tarixi hadisə idi. Nuru Paşanın rəhbərliyi ilə Bakının işğaldan azad edilməsindən sonra hökumət Gəncədən Bakıya köçdü və Bakı Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin paytaxtı kimi fəaliyyət göstərdi.

Sonra Türkiyə Respublikası Prezidentinin baş müşaviri Yalçın Topçunun Nuru Paşanın əbədiyyətə qovuşmasının 75-ci ildönümü ilə bağlı mesajı oxunub.

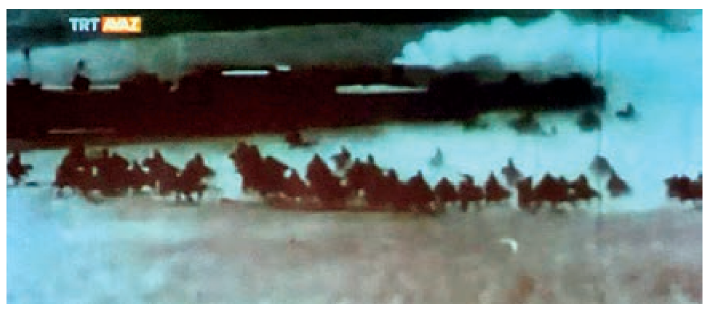

Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri Cahit Bağçı diqqətə çatdırıb ki, Nuru Paşanın qəlbi türk dünyası ilə döyünüb, o, türk dünyasının böyük təəssübkeşi olub. Bu gün Nuru Paşanın və canlarını Vətən uğrunda fəda etmiş bütün şəhidlərin ruhu şaddır.

Tədbirin davamında çıxış edənlər Nuru Paşanın Azərbaycanın müstəqil bir dövlət kimi mövcudluğuna hər vasitə ilə çalışdığını və bunun üçün onun həm siyasi-diplomatik, həm də silahlı mübarizə yoluna əl atdığını bildiriblər.

Natiqlər 44 günlük Vətən müharibəsinin iki ölkənin möhkəm qardaşlıq bağlarını bütün dünyaya bir daha nümayiş etdirdiyini məmnunluqla vurğulayıblar.

Həmçinin tədbirdə Nuru Paşa haqqında sənədli film nümayiş etdirilib.

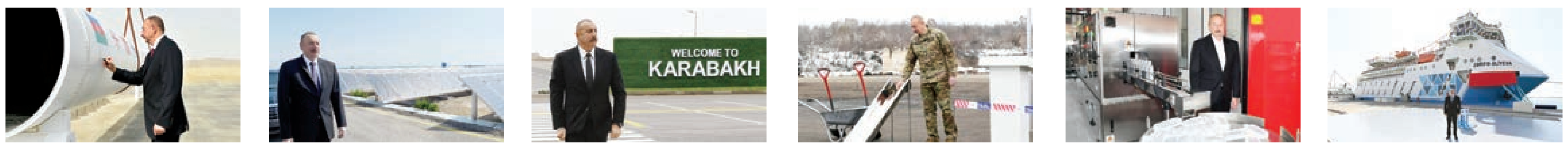

MÜƏLLİFİ İLHAM ƏLİYEVDİR

Ələt Azad İqtisadi Zonasının (AFEZ) yaradılmasını Azərbaycanda neft-qaz sektorundan sonra iqtisadi sferada həyata keçirilən ən möhtəşəm layihə də hesab etmək olar.

Cəmi 3 il əvvəl yaradılmasına başlanılan bu Azad İqtisadi Zonanın fəaliyyəti tezliklə Azərbaycan iqtisadiyyatına əlavə güc qatacaq. Çünki burada ölkəmizin yeni iqtisadi uğurlarının etibarlı təməlləri qoyulur...

Ələtdən dünyaya

İlham Əliyev təcrübəsi və qətiyyəti

AFEZ-in yaradılması ilk gündən Prezident İlham Əliyevin təcrübəsinə və siyasi iradəsinə söykənir. Cənab İlham Əliyev xarici neft şirkətləri ilə aparılmış danışıqlarda, neft kontraktlarının hazırlanmasında iştirak etmiş şəxs kimi enerji siyasəti sahəsində böyük təcrübəyə malikdir. Ələt Azad İqtisadi Zonası üçün xarakterik olan prinsiplər isə Azərbaycanda ilk dəfə enerji sahəsində tətbiq olunub.

Bu barədə danışan Valeh Ələsgərovun sözlərinə görə, söhbət Azad İqtisadi Zonanın eksterritoriallığından və onu idarə edən qurumun müstəqilliyi prinsiplərindən gedir: "Eksterritoriallıq və idarəedici qurumun müstəqilliyi prinsiplərinin Azərbaycanda hələ illər öncə neft müqavilələrinin icrası zamanı tətbiqinə başlanılıb. Ona görə indiyə kimi imzalanmış bütün neft müqavilələrində nəzərdə tutulmuş məsələlərin icrasına uzun illər lazım olmadı. Azərbaycanda bu sahədə mütərəqqi təcrübəni yaradanların başında dayanan faktiki olaraq cənab İlham Əliyevdir. Bu gün isə həmin təcrübə Ələt Azad İqtisadi Zonasının yaradılmasında və inkişaf etdirilməsində əsas rol oynayır. Prezident İlham Əliyev bu sahədə qanunvericiliyi, eksterritoriallıq məsələlərini, idarəetmənin prinsiplərini və bütün bunların ölkəyə gətirəcək faydalarını dərindən bilən rəhbərdir".

Beləliklə, Ələt Azad İqtisadi Zonasını yaradarkən Azərbaycanın istinad mənbələri yalnız dünyadakı mükəmməl analoqlar deyil. Əsas istinad ünvanı həm də Azərbaycanın neft siyasətidir, idarə edən qurumun müstəqilliyidir, eksterritoriallıq prinsiplərinin gözlənildiyi Bakı-Tbilisi-Ceyhan, "Cənub qaz dəhlizi" kimi enerji infrastrukturlarıdır. Bu prinsiplər olmasaydı, sözügedən layihələrlə bağlı bəlkə də bugünkü uğurlarımızı qazana bilməzdik.

Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycanda xüsusi sənaye zonalarının, sənaye parklarının və məhəllələrinin yaradılması kimi də mütərəqqi bir təcrübə var və bu da müvafiq təcrübəmizin formalaşmasında mühüm rol oynamışdır.

AFEZ-in əsas məqsədi yüksək əlavə dəyər yaradan və ixracyönümlü məhsul istehsal edən müəssisələri cəlb etməkdir

Artıq AFEZ-də dərman preparatları, alüminium və polad kompozit panelləri, mərkəzdənqaçma elektrik dalma nasoslarının istehsalı üzrə müəssisələrin inşaat işlərinə başlayıblar. Burada iş qurmaq istəyən şirkətlərin sayı isə kifayət qədər çoxdur. Amma Valeh Ələsgərov deyir ki, müraciət edənlər çox olsa da, AFEZ-in əsas məqsədi yüksək əlavə dəyər yaradan və ixrac yönümlü məhsul istehsal edən müəssisələri zonaya cəlb etməkdir, heç kimə etiraz edilmir, amma hər bir müraciət dərindən araşdırılır: "Xarici ölkələrdəki bəzi azad iqtisadi zonalarda 500-600 hektar ərazidə 6 mindən artıq "müəssisə" fəaliyyət göstərir və kirayə götürülmüş çox kiçik sahədə təmir, xırda məhsul istehsalı və sairə kimi işlərlə məşğul olurlar. Lakin bizə belə iş lazım deyil. Müraciət edən investorların hamısı ilə müqavilə bağlasaydıq, indi AFEZ-də azı 50-60 şirkət çalışırdı. Amma bunun nə əhəmiyyəti olacaqdı? Bizim üçün əsas odur ki, yüksək əlavə dəyərli ixrac yönümlü məhsul istehsal edilsin. O cümlədən məqsədimiz ölkəyə yeni texnologiyaların, yeni idarəetmə üsullarının, yeni təcrübələrin gətirilməsidir, yeni iş yerlərinin açılmasıdır. Biz Ələt Azad İqtisadi Zonasının təməlini indidən necə qoysaq, elə də gedəcək".

(əvvəli qəzetin 3 mart nömrəsində)

AFEZ həm də respublikamızın yerli şirkətləri üçün əsas ixrac bazarlarından biri olacaq. Məsələn, azad zonada polietilendən məhsul istehsal edən müəssisə materialı Sumqayıtdakı yerli müəssisədən alacaq. Ələt Azad İqtisadi Zonasında hazırda inşaat işlərinə başlayan müəssisələrdən birinə hər il böyük həcmdə kabel lazım olacaq və yenə də onu yerli zavoddan alacaq. O cümlədən yerli şirkətlərdən alüminium, əhəng daşı və digər inşaat məhsulları alınacaq. Deməli, yerli şirkətlər öz məhsullarını AFEZ-də fəaliyyət göstərən müəssisələrə satacaqlar. Yəni bu, zəncirvari şəkildə həm Azərbaycanda yerli istehsalı gücləndirəcək, stimullaşdıracaq, həm də müəssisələr üçün yeni əməkdaşlıq imkanları yaradacaq.

Beləliklə, Ələt Azad İqtisadi Zonası Azərbaycanın əsas iqtisadiyyatını buraya bağlayacaq və respublikamızda hətta bu gün olmayan yerli istehsal sahələrinin yaranmasını stimullaşdıracaqdır. Yerli iş adamları istehsal edəcəkləri məhsulları Ələt Azad İqtisadi Zonasında alan real müəssisələrin olduğunu bildikdə, o zaman onlar istehsala daha böyük sərmayə yatıracaqlar. Bu da həm istehsalın artımına, həm yeni iş yerlərinin açılmasına, həm də bütövlükdə ölkə üzrə ÜDM-in həcminin çoxalmasına yol açacaq.

Ələtdə elektrik avtomobilləri, elektrik avtobusları, smartfonlar istehsal ediləcək

Qanunvericiliyə əsasən, əsas iqtisadiyyatdan Ələt Azad İqtisadi Zonasına nə satılırsa, ixrac sayılır. Demək, Azərbaycan müəssisəsi AFEZ-ə məhsul satanda əlavə dəyər vergisi və gömrük rüsumu ödəməyəcək. Ələt Azad İqtisadi Zonasından isə Azərbaycana satılan hər şey idxaldır və əlavə dəyər vergisi və gömrük rüsumu ödəniləcək. Deməli, AFEZ-dən Azərbaycanın əsas iqtisadiyyatına satılan məhsulun üstünlüyü yoxdur, amma əsas iqtisadiyyatından AFEZ-ə satılan məhsulun üstünlüyü var. Burada da məqsəd əsas iqtisadiyyatımızda istehsala dəstək olmaqdır.

AFEZ-də xarici şirkətlər qarşısında qoyulan əsas şərtlərdən biri də odur ki, istehsal edilən məhsulların 75 faizdən çoxu xarici dövlətlərə ixrac edilməlidir. Çünki onların istehsalı əsas iqtisadiyyatdakı yerli istehsala maneə yaratmamalıdır. AFEZ-də istehsal olunan məhsullar "Made in Azerbaijan" brendi ilə ixrac olunacaq.

Yaxın vaxtlarda AFEZ-in sahəsi bir neçə dəfə artırılacaq və təxminən 5200 hektarı əhatə edəcək. Bunun bir hissəsində ən ağır tonnajlı təyyarələri qəbul edə biləcək karqo hava limanı inşa ediləcək. Artıq bu istiqamətdə işlərə başlanılıb və hava limanının 2026-cı ilin I rübündə fəaliyyətə başlayacağı gözlənilir. İllik yükaşırma gücü ilkin mərhələdə 500 min ton, daha sonra isə 1,5 mln. tona qədər artacağı planlaşdırılan hava limanı, ilk növbədə, Azad İqtisadi Zonada fəaliyyət göstərən müəssisələrin yüklərinin hava nəqliyyatı vasitəsilə daşınmasını təmin edəcək, eyni zamanda digər şəxslərə də xidmət göstərəcək. Hava limanının istifadəyə verilməsindən sonra AFEZ-ə müraciət edən şirkətlərin sayı daha da artacaq.

AFEZ-də fəaliyyət göstərəcək müəssisələrin nəqliyyat və logistika xidmətləri üzrə ehtiyaclarını qarşılamaq üçün bu ərazidə iki ədəd nəqliyyat-logistika mərkəzinin qurulması nəzərdə tutulmuşdur. Onlardan biri 5 hektar ərazidə yerləşən, illik 500 min ton yükaşırma gücünə malik avtomobil yolları üzrə daşımaları təmin edəcək nəqliyyat-logistika mərkəzidir. Digər nəqliyyat-logistika mərkəzi isə dəmir yolu üzrə daşımaları təmin edəcək.

Qeyd etdiyimiz kimi, bir sıra məhsulların istehsalı üzrə müəssisələrin yaradılması işlərinə artıq başlanılıb. AFEZ-də həmçinin yüksək texnoloji məhsullar istehsal edən şirkətlər də çalışacaqlar. Artıq xarici şirkətlər tərəfindən böyük data mərkəzinin yaradılması, elektrik avtomobilləri, elektrik avtobusları, smartfonlar istehsal edən müəssisələrin fəaliyyəti üçün layihələr üzərində iş gedir. O cümlədən "AzerGold" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti ilə Hindistan şirkəti arasında Ələtdə süni almazların istehsalı müəssisəsinin yaradılmasına dair razılığa gəlinib.

AFEZ-də, o cümlədən sənaye və tibbi-məişət filtrlərinin hazırlanmasında istifadə olunan plastik saplar, alüminium içki bankaları, mərmər, ağac döşəmələr və örtüklər də istehsal ediləcək.

Təbii ki, hər bir zavod və müəssisənin ekologiyaya təsirləri olur. AFEZ-də bu məsələlər ilk gündən diqqət mərkəzindədir və şirkətlər qarşısında qoyulmuş şərtlərdən biri də budur ki, ekoloji normaların təmin edilməsi ən yüksək standartlara uyğun olmalıdır.

Ələt Azad İqtisadi Zonasını idarə edən qurumun inzibati binası ilə də yaxından tanış olduq. Burada həm qurumun əməkdaşları, həm də xarici şirkətlərin nümayəndələri üçün yaradılmış mükəmməl iş şəraiti yüksək təqdirəlayiqdir.

İnzibati binanın pəncərəsindən AFEZ-də yaradılan müəssisələrdə aparılan inşaat işləri, habelə müraciət edən şirkətlər üçün qaydaya salınmış və bütün kommunikasiyalarla təmin edilmiş torpaq sahələri və Ələtdən keçən yollar görünür…

2021-ci il iyulun 1-də AFEZ-in təməlqoyma mərasimində Prezident İlham Əliyev demişdi: "Əminəm, biz görəcəyik ki, bax burada göstərilən mənzərə həyatda öz əksini tapacaq. Çünki bu günə qədər bütün təşəbbüslərimiz, bütün planlarımız həyatda öz əksini tapıb. Elə bir təşəbbüs olmayıb ki, o, reallığa çevrilməsin. Ən çətin layihələr, transmilli layihələr, çox çətin geosiyasi vəziyyətdə həyata keçirdiyimiz layihələr uğurla başa çatıb. Bunları sadalamağa ehtiyac yoxdur, hər kəs bilir söhbət nədən gedir. Ona görə, bu zonanın yaradılması, əminəm ki, uğurumuzun növbəti addımı olacaqdır".

Dövlət başçısının bu sözləri sürətlə reallaşdırılmaqdadır və AFEZ ötən qısa müddətdə nail olduğu göstəricilərlə uğurların növbəti addımı kimi özünü təsdiq edir.

AFEZ-dən ən yüksək təəssüratlarla ayrılırıq. Bura gələnə qədər AFEZ barədə təsəvvürlərimiz demək olar ki, Ələtdən o yana keçmişdi. Lakin tanışlıqdan sonra Ələt Azad İqtisadi Zonasının Azərbaycan iqtisadiyyatındakı yeri və rolu ilə bağlı təsəvvürlərimiz tamamilə yeniləndi. "Şərq-Qərb", "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizlərinin üzərində, olduqca strateji coğrafi ərazidə yerləşən AFEZ-də yaradılan əlverişli şərait, o cümlədən unikal qanunvericilik bazasının, maliyyə və qeyri-maliyyə imtiyazları paketinin olması Ələt Azad İqtisadi Zonasını regional investisiya mərkəzinə çevirəcək.

AFEZ-in fəaliyyəti Azərbaycanın əsas iqtisadiyyatının inkişafına geniş imkanlar açacaq, onun şaxələndirilmiş və ixrac yönümlü iqtisadiyyata çevrilməsinə və qeyri-neft sektorunun iqtisadiyyatda rolunun gücləndirilməsinə xidmət edəcək. Gömrük və vergidən azad olduqları üçün AFEZ-in məhsulları Azərbaycanda ucuz qiymətə satılacaq. AFEZ-in fəaliyyəti yeni sosial imkanların yaranması baxımından ölkəmiz üçün faydalı olacaq.

Bütün bunların nəticəsi kimi Azərbaycanda adambaşına düşən ÜDM-də artım baş verəcək. Ən əsası, təcrübədə uğur qazanmış Şennon və Sinqapurdakı idarəetmə prinsiplərinin tətbiq olunduğu AFEZ Azərbaycanın Ələtdən dünyaya açılan qapısı olacaq.

Çox tezliklə deyəcəyik: "İndi bütün yollar Ələtdən keçir..."

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Qərəzli Qərbin əsl həqiqətləri qəbul etməkdən başqa yolu yoxdur

Avropa Parlamenti bu ilin fevralında Azərbaycana qarşı qəbul etdiyi növbəti bədnam qətnaməsi ilə qərəz, məkr ünvanı olduğunu bir daha sərgilədi. Avropa İttifaqının bu riyakar qurumu həm də onu göstərdi ki, nə ölkəmizə qarşı böhtan və ittihamlarla dolu qətnamələr qəbul etmək kimi yaramaz vərdişindən, nə ikiüzlülüyündən, nə də rüşvətxorluğundan əl çəkib.

Hələ 2022-ci ildə Prezident İlham Əliyev Avropa Parlamentinin Xarici Əlaqələr Komitəsinin sədri Devid MakAlisterin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etdiyi zaman AP-nin ölkəmizə qarşı qərəzini belə dilə gətirmişdi: "Bizə qarşı ittihamlar, təhqirlər səsləndirildi və yalan məlumatlar yayıldı. Mən hətta Avropa Parlamentinin müxtəlif vaxtlarda qəbul etdiyi anti-Azərbaycan qətnamələrin sayını da yaddan çıxarmışam. Ola bilsin, 10-dan artıq qətnamədən söhbət gedir".

Dövlət başçısı onu da vurğulamışdı ki, bəzən elə təsəvvür yaranır ki, bu qətnamələri Ermənistan parlamenti qəbul edir və ya ola bilsin, bəzi erməni lobbi qruplarının onların üzərində müəyyən təsiri var: "Əks halda, bunu başa düşmək çox çətindir".

Bəli, çox təəssüf ki, Avropa Parlamenti Avropada tüğyan edən islamofobiya, antisemitizm, miqrantların hüquqlarının kütləvi və kobud şəkildə pozulması və sair kimi problemlərlə məşğul olmaq əvəzinə, müasir "səlib yürüşü"nün təşkilatlandığı mərkəz kimi fəaliyyət göstərir. Qurumun erməni lobbisinin oyuncağı olan bəzi rüşvətxor deputatları vasitəsilə vaxtaşırı Azərbaycana qarşı çağırışlar etməsi, sanksiyaların tətbiq olunmasından dəm vurması, qətnamə adı ilə "kağız parçaları" qəbul etməsi də buna sübutlardır.

Makronun insinuasiyaları

Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etdikdən sonra Avropa İttifaqının Avropa Şurası Parlament Assambleyası, Avropa Parlamenti kimi qurumları ölkəmizə diplomatik hücuma keçiblər, xüsusilə suverenliyimizin bərpasından sonra bu hücumlar daha da intensivləşib.

2024-cü ilin ilk iki ayı ərzində Azərbaycanın bu təsisatlar tərəfindən yalan və böhtanlardan ibarət iddialarla üz-üzə qalması da buna bariz nümunədir. Belə ki, bu il yanvarın 22-də qış yarımsessiyasının açılış günündə AŞPA-da ölkəmizin nümayəndə heyətinin etimadnamələri təsdiq edilmədi. Ardınca Avropa Parlamenti Azərbaycana qarşı sanksiyalara çağırışların yer aldığı

bədnam qətnamə qəbul etdi. Ancaq gün kimi aydındır ki, bu qətnamənin gerçəkliklərlə heç bir əlaqəsi yoxdur və tamamilə yalan iddialar və ehtimallar üzərində qurulub. Onlardan biri də guya Azərbaycanın Ermənistana hücum edəcəyi kimi absurd iddiadır.

Yeri gəlmişkən, bir müddət əvvəl Aİ-nin Xarici Siyasət və Təhlükəsizlik məsələləri üzrə ali komissarı Cozep Borel də Azərbaycanın Ermənistana hücum edəcəyi barədə yanlış iddialar irəli sürüb və eyni iftiranı Fransa prezidenti E.Makron da səsləndirib. Fevralın 28-də Prezident İlham Əliyev Alman İqtisadiyyatının Şərq Komitəsinin sədri Mixael Harmsın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etdiyi zaman bu məsələ ilə bağlı bildirdi ki, bizdə belə planlar yoxdur: "Onlar cənab Makronun insinuasiyalarıdır. Bütün bunlar Fransanın guya Azərbaycanın Ermənistana hücuma hazırlaşması ilə bağlı ölkəmizin demonizə edilməsinə əsaslanan anti-Azərbaycan siyasətinin bir hissəsidir".

Bu işdən rüşvət qoxusu gəlir

Azərbaycana qarşı "səlib yürüşü"nün arxasında XXI əsrdə də neokoloniolist siyasət yürüdən Makron, eləcə də Avropa Parlamentində oturan islamofob, türkofob təfəkkürlü rüşvətxor deputatlar dayanırlar.

Rüşvət demişkən, bir məsələni də qeyd edək ki, AP yeni seçkilərə hazırlaşır və Azərbaycana qarşı çağırışları da erməni lobbisinin pulu ilə işləyən deputatlar səsləndirirlər. Qurumun Xarici Əlaqələr Komitəsi tərəfindən hazırlanan və faktların tamamilə təhrif olunduğu "Ümumi xarici və təhlükəsizlik siyasətinin həyata keçirilməsi haqqında illik hesabatı"nın başdan-başa böhtan, yalan və iftiralarla dolu olması da əslində mətləbin nə yerdə olduğundan açıq xəbər verir.

Rüşvətxor avroparlamentarilərin maliyyələşməsinin arxasında Brüsseldə yaşayan Kaspar Karapetyan dayanır. Adı maliyyə fırıldaqlarında və çirkli pulların yuyulmasında hallanan bu erməninin AP və Aİ-dəki bəzi rəsmiləri maliyyələşdirməsi, onların əli ilə Aİ-nin Rusiyaya qarşı almaz biznesinə sanksiya tətbiqinə mane olması da hər kəs tərəfindən bilinən gerçəkdir. Belə ki, bu fırıldaqçı sayəsində almazlar Rusiyadan Belçikaya gətirilir və orada cilalanaraq satılır. Yəni qaçaqmalçı Karapetyanın qanunsuz almaz biznesi AP deputatlarına verilən rüşvətin mənbəyidir.

O da gözdən qaçmayan digər bir məqamdır ki, AP-də Azərbaycana qarşı çıxan avroparlamentarilər bundan əvvəl də qurumda eyni mövqedə dayanan, əsasən Fransanı təmsil edən və erməni lobbisinə işləyən deputatlardır.

Qərbin çarəsiz çırpınışları

Ancaq korrupsioner deputatların indiyə qədərki kimi, bu ilin fevralında qəbul etdikləri qərəzli qətnamə də Azərbaycan üçün heç bir siyasi, hüquqi qiymətə malik deyil. Çünki, Azərbaycanın Avropa Parlamenti qarşısında heç bir öhdəliyi yoxdur.

Məlumdur ki, Qərb dünyadakı mövqeyini itirir. Fransa, AŞPA, AP kimi qərəzli ölkə və qurumların riyakar davranışları isə qoca Qərbin siyasi çöküşünü daha da sürətləndirir.

Hər zaman başqa ölkələrə müstəmləkələri gözü ilə baxan Qərbin özü də hazırda əvvəlki hegomonluğa malik olmadığının fərqindədir. Bu mənada AŞPA, AP vasitəsilə Azərbaycana qarşı təzyiq göstərmək kimi əbəs cəhdlərini də onun çarəsiz çırpınışları kimi dəyərləndirsək, bu heç də yanlış olmaz.

Azərbaycan istər iqtisadiyyatı, ordusu, istərsə də beynəlxalq əlaqələri baxımından Cənubi Qafqazın lider ölkəsidir. Buna görə də dünyanın istənilən gücü, o cümlədən də qərəzli Qərb Azərbaycanın yaratdığı reallıqlarla hesablaşmaq məcburiyyətindədir...

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Fransa Almaniyadan nümunə götürməlidir

Əks təqdirdə, Paris Ermənistanın boz dağlarında qalacaq

"Alman İqtisadiyyatının Şərq Komitəsinin sədri Mixael Harmsın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin ölkəmizə səfəri bu ölkənin Azərbaycanı Cənubi Qafqazın lider dövləti qəbul etməsinin, əməkdaşlığı genişləndirmək istəyinin təzahürüdür. Bu, o deməkdir ki, Avropa İttifaqının aparıcı dövləti olan Almaniya Azərbaycanla əməkdaşlığa xüsusi yer verir".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədr mavini Musa Qasımlı deyib. Onun sözlərinə görə, nümayəndə heyətinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən qəbul edilməsi iki ölkə arasında münasibətlərin inkişaf dinamikasının göstəricisidir. Qəbul zamanı Almaniya Federativ Respublikasının ölkəmizdəki səfiri Ralf Horlemannın Prezident İlham Əliyevi yenidən prezident seçilməsi münasibətilə təbrik etməsi və Azərbaycan-Almaniya münasibətlərindən söz açması əməkdaşlığın perspektivlərindən xəbər verir. Bu səfər göstərir ki, Almaniya Azərbaycanla əməkdaşlıqda maraqlıdır, alman şirkətləri bərpaolunan enerji sahəsində də əlaqə yaratmaq istəyirlər.

Komitə sədrinin müavini qeyd edib ki, dövlət başçısının çıxışı həm ikitərəfli münasibətlərə, həm region məsələlərinə, həm də dünya siyasətinə aid olan problemlərə aydınlıq gətirir: "Prezident İlham Əliyev ilk növbədə Almaniya ilə münasibətlərin inkişafının vacibliyini bildirdi, iqtisadi əməkdaşlığın münasibətlərin möhkəm təməli olduğunu qeyd etdi. Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində yaranmış və artıq tarixə qovuşmuş münaqişədə Almaniyanın özünün bitərəfliyini qoruyub saxladığını qeyd etməsi də əhəmiyyətli idi. Almaniyanın bu mövqeyi Fransanın davranışlarından tamamilə fərqlənir, çünki Paris regionda münaqişəni yenidən qızışdırmaq istəyir. Cənab Prezident beynəlxalq hüququn Azərbaycan tərəfində olduğunu vurğuladı, buna baxmayaraq, bəzi beynəlxalq təşkilatlarda ikili standartların hökm sürdüyünü qeyd etdi. Belə təşkilatlardan biri Avropa İttifaqıdır".

Deputat vurğulayıb ki, Avropa İttifaqının bəyanatlarından onların Azərbaycana münasibəti aydındır. Belə bəyanatlar Azərbaycanı təhdid etməkdən başqa bir şey deyil və konkret olaraq Cozef Borelin "Azərbaycan Ermənistana hücuma hazırlaşır" iddialarına münasibət bildirən dövlət başçımız birmənalı olaraq söylədi ki, bu məlumatlar tamamilə yalandır, belə plan yoxdur. Bu fikri

söyləyənlər özlərinin xəyallarını gündəmə gətirirlər. Görüş zamanı cənab Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan torpaqlarının bir hissəsinin 30 il ərzində işğal altında qaldığı zaman bəzi dövlətlərin davranışlarına diqqət çəkməsi çox əhəmiyyətlidir.

M.Qasımlı qeyd edib ki, o vaxt Qərb BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi qətnamələrə məhəl qoymurdu və bu gün Azərbaycanı ittiham etməyə çalışan şəxslər - Emmanuel Makron, Cozef Borel və digərləri səslərini də çıxarmırdılar. Artıq Avropa İttifaqı belə yanaşması ilə özünü nüfuzdan salıb. "Cənab Prezident çıxışında Avropa Şurası Parlament Assambleyasının davranışlarına da aydın münasibət bildirdi. Əgər Azərbaycan tərəfi özünün baxışlarını Avropa Şurası Parlament Assambleyasında ifadə edə bilməyəcəksə, o zaman həmin təşkilatda nəyə görə qalmalıdır? Və birmənalı olaraq vurğulandı ki, əgər AŞPA qərarına yenidən baxmasa, Azərbaycanın bu təşkilatda qalması məsələsinə baxıla bilər", - deyə komitə sədrinin müavini əlavə edib.

Xüsusən ABŞ və Fransanın mövqeyinin qəbuledilməz olduğunu bildirən Musa Qasımlı deyib ki, Prezident İlham Əliyev həmin ölkələrə Cənubi Qafqazın aparıcı dövləti olan Azərbaycanla işləməyi tövsiyə edib.

Deputatın fikrincə, alman nümayəndə heyətinin qəbul edilməsi, görüşdə dövlət başçımızın söylədikləri digər ölkələr üçün də dərs ola bilər. Azərbaycan Cənubi Qafqazda sülh istəyir, müharibənin qəti əleyhinədir, heç bir təzyiqi və təhdidi qəbul etmir, öz inkişaf yolu ilə gedir.

Musa Qasımlı hesab edir ki, alman nümayəndə heyətinin Azərbaycana gəlməsi Cənubi Qafqazda və Avropada bəzən açıq, bəzən də gizli olan alman-fransız rəqabətində Almaniyanın önə çıxmasıdır. Fransa Almaniyadan nümunə götürməlidir. Əks təqdirdə, Paris heç bir şey əldə edə bilməyəcək, ağzını göyə açmış vəziyyətdə Ermənistanın boz dağlarında və daşlarında qalmalı olacaq.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Avropa Parlamentinin qərarları heç yerdə ciddi qəbul olunmur

"Müxtəlif siyasi mərkəzlərin, xüsusilə də erməni lobbisinin aləti rolunda çıxış edən Avropa Parlamenti insan haqları və demokratiya pərdəsi altında siyasi təxribatlar törətməkdə davam edir. Müstəqil qərar vermək iqtidarında olmayan Avropa Parlamentinin bu günlərdə Azərbaycana qarşı növbəti qərəzli qətnamə qəbul etməsi də bunun sübutudur".

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Müşfiq Cəfərov deyib. Deputat bildirib ki, Avropa Parlamentinin Xarici Əlaqələr Komitəsi tərəfindən hazırlanan və faktların tamamilə təhrif olunduğu "Ümumi xarici və təhlükəsizlik siyasətinin həyata keçirilməsi haqqında illik hesabat"da dövlətimizə qarşı yalan və iftiralarla dolu iddialar əksini tapıb: "Məlumdur ki, Avroparlament yeni seçkilərə hazırlaşır. Aydın olur ki, məhz bu dövrdə belə qərəzli addım atanlar, ölkəmizə qarşı çağırış edənlər məhz erməni lobbisinin pulu ilə fəaliyyət göstərən rüşvətxor deputatlardır. Lakin Avropa İttifaqı ilə onun şər yuvasına çevrilmiş qurumu olan Avropa Parlamentində yaxşı başa düşürlər ki, hüquqi və siyasi dəyərə malik olmayan bu kağız parçasını qəbul etməklə

ölkəmizə heç bir təzyiq göstərə bilməyəcəklər. Azərbaycan milli maraqlarını beynəlxalq hüququn normaları çərçivəsində təmin edib".

Deputatın sözlərinə görə, Azərbaycanın əzəli torpaqlarını işğaldan azad etməsi, ərazilərində separatizmin kökünü kəsməsi bəzi Qərb ölkələrinin ciddi narazılığına səbəb olub. Ona görə də xüsusilə son zamanlar antitürk, antiislam və anti-Azərbaycan qüvvələrin yuvasına çevrilən Avropa Parlamentinin bəzi rüşvətxor deputatları qarayaxma kampaniyasına başlayıb və ölkəmiz əleyhinə ard-arda əsassız qətnamələr qəbul ediblər. Son dövrlər guya Azərbaycanın Ermənistana hücum edəcəyi barədə yayılan yanlış iddialar da Qərbin ölkəmizə qarşı təşkilatlanmasından irəli gəlir.

"Avropa Parlamentinin Azərbaycana qarşı sanksiyalara çağırışı və qətnamə qəbul etməsi təsadüfi deyil. Doğrudur, bu qurum seçki ərəfəsində "fəaliyyəti"ni genişləndirsə də, ölkəmiz əleyhinə davranışlar sərgiləmək orada onsuz da vərdiş halını alıb. Sözügedən qətnamənin qəbul edilməsi zamanı sənədin lehinə səs verən deputatlar bundan əvvəl də Avropa Parlamentində eyni mövqedən çıxış ediblər", - deyə müsahibimiz bildirib.

Müşfiq Cəfərov həmçinin bu qətnamənin nəinki ölkəmiz, eləcə də Aİ və ona üzv olan dövlətlər üçün heç bir əhəmiyyət kəsb etmədiyini vurğulayıb. Deputat bildirib ki, bu oyunların arxasında dayanan, revanşistləri həvəsləndirən Makronkimilər cavab verməlidirlər: "Avropa Parlamentində oturan islamofob, rasist və türkofob deputatlar, neokolonial təfəkkürlü adamlar hər fürsətdə ifşa olunmalıdırlar. O da unudulmamalıdır ki, Azərbaycanın Avropa Parlamenti qarşısında heç bir öhdəliyi yoxdur. Belə olan halda qurumun yalan dolu absurd qətnamələr qəbul etməsi yalnız öz imicini zədələyir. Qərb başa düşməlidir ki, mütləq monopoliya dövrü artıq başa çatıb. Bu cür populizmin heç kimə heç bir xeyri olmayacaq".

Nəzrin QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Xocalıda kütləvi məzarlıqda aşkar edilmiş insan qalıqlarının sayı 14-ə çatıb

Xəbər verildiyi kimi, işğaldan azad edilmiş Xocalı şəhərinin mərkəzində (keçmiş xalça fabrikinin yaxınlığında) həyata keçirilən əsaslı bərpa-quruculuq işləri çərçivəsində aparılan qazıntı işləri zamanı basdırılmış vəziyyətdə kütləvi insan qalıqlarının aşkar olunması faktı ilə bağlı Baş Prokurorluğun Kriminalistika və İnformasiya Texnologiyaları İdarəsində araşdırmalar davam etdirilir.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətinin məlumatına görə, qeyd olunan ərazidə həyata keçirilən baxış istintaq hərəkəti nəticəsində daha 1 nəfərə aid insan qalıqları aşkar olunub və bununla da kütləvi məzarlıqda basdırılan insan qalıqlarının ən azı 14 şəxsə məxsus olması, onların müxtəlif üsullarla işgəncələrə məruz qalmaları, onların fərdi şəkildə və mənsub olduqları dinin tələblərinə uyğun qaydada dəfn olunmamaları müəyyən edilib. Hazırda ərazidə basdırılmış insan qalıqlarının tam müəyyən olunması istiqamətində Baş Prokurorluq tərəfindən Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyası, Səhiyyə Nazirliyinin "Məhkəmə-Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyi" Publik Hüquqi Şəxsi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası və Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin (BQXK) Azərbaycan Nümayəndəliyinin əməkdaşlarının iştirakı ilə hadisə yerinə baxış keçirilərək aşkar edilmiş sümük fraqmentləri ekspertiza və laborator müayinələrin aparılması məqsədilə müvafiq qaydada götürülüb, eləcə də digər zəruri prosessual hərəkətlər yerinə yetirilib.

Nəticəsi barədə ictimaiyyətə əlavə məlumatın verilməsi təmin ediləcəkdir.

"Ocaq çərşənbəsi" - Günəş və ucalıq rəmzi

Od çərşənbəsi Boz ayın çərşənbələrindən biridir. Od ünsürünü, adətən, təbiətin, eləcə də, insanın yaradılış prosesinin ikinci mərhələsi kimi götürürlər. Məhz buna görə də ikinci çərşənbə od ilə bağlanır.

Bu çərşənbə "Üskü/Üsgü çərşənbə", "Üskü gecəsi", "Adlı çərşənbə", "Ocaq çərşənbəsi", "Atəş çərşənbə", "Xıs çərşənbə", "Xızır çərşənbə" adları ilə də tanınır. Od işıq, güc, qüvvət, nurlu sabahdır. Od insana sağlamlıq, paklıq və gözəllik gətirir. Od Günəş və ucalıq rəmzidir. Qədim zamanlardan bəri od türkün ağlında, düşüncəsində müqəddəsliyin, Günəşin rəmzi olmuşdur. Azərbaycanda Tunc dövrü dini əqidələrindən biri də Günəşə pərəstiş idi. Bu dövrün dulusçuluq məmulatlarında Günəşin müxtəlif rəmzi təsvirlərinə də rast gəlmək mümkündür. Hətta o dövrdəki qəbirlərdə Günəşin rəmzi təsvirlərinə-oxra boyalarına, oxra ilə boyanmış qırmızı daşlara, çıraqlara, ocaq qalıqlarına rast gəlinir. Əcdadlarımız Günəşi andıran müxtəlif vasitələrdən istifadə edərək qəbri işıqlandırdıqlarına inanmışlar. "Qəbrin nurla dolsun" ifadəsini də bu ayinlə bağlamaq olar.

Əski türk dünyagörüşünə görə, odu insanlar ilk olaraq ağac koğuşunun dibindən əldə etmişlər. Bəlkə də bundan qaynaqlanaraq insanlar müqəddəs hesab etdikləri ağacları da "ocaq" adlandırmışlar. Ocağa and ən güclü və etibarlı mövqe hesab olunmuşdur. Əcdadlarımızın ən qədim andı Günəşlə, od-ocaqla bağlı olmuşdur: "Günəş haqqı, Od haqqı"- demişlər. "Odu su ilə söndürmək olmaz", "Od çərşənbəsində ocağı boş qoymazlar" kimi ifadələr də əcdadlarımızın inanclarından doğmuşdur. "Oddan pay olmaz" - demiş babalarımız. Od çərşənbəsində ocaq küredən qonşuya nəinki borc odalov, heç kül belə verməzlərmiş. Onlar inanmışlar ki, həmin axşam kim bunu etsə, il boyu bəxti gətirməz, əzaba düçar olar.

Atəş tanrısı odu və ocağı qoruyur

Digər inanca görə isə, çərşənbə axşamı təndirlərdəki, soba və manqallardakı külləri yığıb ev-eşikdən uzaq bir yerə: divar dibinə, yolayrıcına, küçəyə tökərlərmiş. Bədxah qüvvələrin, cinlərin ocağın, tonqalın külünə yığışdığına inanan əcdadlarımız bu yolla şər qüvvələrdən azad olduqlarını hesab etmişlər. Kül tökən adamın evə qayıdarkən qapını döyməsi, evdəki adamın "haradan gəlirsən" sualına "toydan-bayramdan gəlirəm", "nə gətirmisən" sualına isə "şadlıq, salamatlıq" cavabını verməsi bu ayinin ən maraqlı cəhətidir.

Gün doğmadan evdən çıxıb qayıdana kimi "lal olmaq" adəti bu çərşənbənin də ayinlərindəndir. Rituala görə, ev sahibi xoruz banı eşitmədən, bir kimsəylə danışmadan evdən çıxar, bağçadakı fındıq və ya heyva ağacından bir çubuq kəsib arxaya baxmadan evə qayıdarmış. İnanarmışlar ki, o çubuqdan hazırlanan gözmuncuğu ailəni, mal-qaranı bəd-nəzərdən, bədxah ruhlardan qoruma gücündə olur.

Atəş tanrısı odu və ocağı qoruyur. Od insanı yaşadığı yerə-yurda, el-obaya bağlayır. Babalarımız insanın məskən saldığı yerə ocaq demişlər. Ocaq evin, soyun davamını təmsil edir. Atəşə su tökülməz, ona pis söz deyilməz. İnanclara görə, insan odu, ocağı, Günəşi əzizləsə, çətinlikləri azalar, təbiət tez isinər, sular qızar, buzlar əriyər.

Od türk xalqlarında müqəddəsliyi qoruyan varlıqlardan biridir. Od çərşənbəsinin mahiyyətində odun qədimdən müqəddəs sayılması, odun insanı hər cür pisliklərdən təmizləyəcəyinə, şərdən qoruyacağına, xeyrin qələbə çalacağına inam ifadə olunur. Ulularımız od, ocaq qarşısında səcdəyə durmuş, ətrafında oyun və ayinlər icra etmişlər. Qobustan qayaüstü rəsmlərindəki ocaq ətrafında "yallı" gedən insan təsvirləri bunun bariz nümunəsidir. Od çərşənbəsində bir çox mərasimlər keçirilir. Odla bağlı ritual və mərasimlər sakral mahiyyət daşıyır. Hələ qədim dövrlərdən insanlar ocağı qoruyub, oda hörmət etmişlər. Qalanan tonqal isə həmişə nəyəsə işarə olmuşdur. Azərbaycanın bir sıra bölgələrində gəlin oğlan evindəki ocağın başına üç dəfə fırlanıb, ona bir fincan yağ atır, bununla da ocağa rəmzi olaraq qurban verir. Ocağa qurban vermə ayini Od çərşənbəsində də icra olunur.

Bir çox bölgələrimizdə ata evindən çıxan gəlinin ardınca xoşbəxtlik rəmzi hesab olunan çıraq aparılması, yaxud gəlinin toy günü çıraq ətrafında üç dəfə fırlanması adəti ocaqla bağlı rituallardandır.

Bu çərşənbədə də kifayət qədər ocaqla, odla bağlı ayinlər icra olunur. Tonqal qalama mərasimi o biri çərşənbələrə nisbətən canlı keçir. Tonqal hündür bir yerdə yandırılır ki, hər tərəfdən görünə bilsin. İnsanlar isə öz qapılarında, evlərinin qarşısında və məhəllələrində tonqal qalamaq üçün əllərinə taxtadan məşəllər alaraq həmin böyük tonqalın yanına gedib oradan alov götürürlər. Tonqalın ətrafında nəğmələr, dualar oxunur, şeirlər deyilir.

Pərdə aldım, tül oldu,
Taxılım sünbül oldu.
İkinci çərşənbənin
Eldə adı kül oldu.

Bu çərşənbədə keçirilən qədim mərasimlərdən olan "pülənbəri" və ya "yanar körpü" zamanı qaranlıq düşəndə insanlar evlərin damına çıxaraq kənd ağsaqqalının həyətindəki, yaxud meydandakı tonqalın yanmasını gözlər, ilk qığılcımdan hər kəs öz qaladığı tonqallara od vurar, "Çalış, alış tonqalım, yeddi qarış tonqalım, qoy alovun gur olsun, üzümüzə nur dolsun" və bu kimi nəğmələr oxuyarlarmış. Uca bir təpə başında quru ağac və kötüklərdən aşırımlı körpü düzəldilərək od vurulmuş, "yanar körpü" altından bütün kənd əhli, mal-qarası, toyuq-cücəsi keçirilərmiş. "Aynaçəkmə/aynaçağırma" mərasimində uşaqlar tonqaldan qızarmış kösövü qaldırıb "hurrey" çağırarlarmış. Tonqal yanıb sona çatanda onun ətrafına qızdırılmış dəmir şişlə üç dəfə cızıq çəkərlərmiş. Bu ayin ev-eşikdən bərəkətin dağılmaması üçün edilmişdi.

Oda olan inam

Çərşənbə tonqalı yaş, acı tüstülü ağacdan qalanmaz. Əcdadlarımız inanmışlar ki, yaş və acı tüstülü ağacdan tonqal qalayan adama sədəm toxunar. Tonqal quru odun, kol-kos və ya çırpıdan hazırlanmalı, tikan və təmiz ağac budaqlarından çatılmalıydı. İnanmışlar ki, şər qüvvələr qaratikanın batmasından qorxub tonqala yaxın gəlmirlər. Bəzi bölgələrdə tonqala üzərlik də atarlarmış. Bununla da bəd-nəzərdən qorunacaqlarına inanarlarmış. Adət-ənənəyə görə, bu gün tonqal qalayıb, alovun üzərindən atlanmaqla daxildəki bütün çirkabı və azar-bezarı "öldürürlər". Böyükdən kiçiyədək hamı yeddi dəfə tonqalın üzərindən atlanır və deyir: "Ağırlığım, uğurluğum odda yansın". Tonqalın yandırılması həmin ilin isti və bərəkətli keçməsi üçün yerinə yetirilən rituallardandır.

Mən aşiqəm, çökərlər,
Sındırarlar, sökərlər.
Novruzda ağırlığı,
Tonqal üstə tökərlər.

Od çərşənbəsində ailə üzvlərinin adına şamlar yandırılır. Bəzi bölgələrdə ölənlərin ruhu üçün bir şam ayrılır. Çalışırlar ki, süfrənin küncündə kimsə oturmasın. Əcdadlarımız inanırmışlar ki, ölənlərin ruhları küncdən yaxınlaşaraq süfrədəki nemətlərdən dadırlar. Od çərşənbəsi qədim insanların Günəşə, oda olan inamından qaynaqlanmışdır.

Digər çərşənbələrdə olduğu kimi, Od çərşənbəsində də süfrələr bəzənməli, ocağın üstü boş olmamalıdır. Süfrəyə şirniyyatlarla bəzənmiş xonçalar qoyular, plov dəmlənər, xörəklər bişirilər. İnanca görə, Od çərşənbəsində ocağı yandırıb, qazanı qaynadanda, ilin sonuna qədər "ocaq yanar, qazan qaynayar", il bərəkətli olar.

Səhər ORUCOVA,
filologiya elmləri doktoru,
professor

Baharın ilk müjdəçisi - *bənövşə*

Bənövşə incə ətrinə görə, gözəl, aşiqanə görünüşünə görə hamı tərəfindən sevilir və simvolik məna daşıyır. Novruzgülü, nərgiz kimi, bənövşə də baharın nəfəsini öz ətri ilə hamıya çatdırır. Bahar bayramının gəlişindən xəbər verir.

Bu gül neçə-neçə şeirin, əfsanənin mövzusu olmuşdur. Deyirlər ki, cənnətdən qovulandan sonra Yerə sürgün edilən Adəm peyğəmbərə Seylon adasında cənab Cəbrayıl əvf olunması barədə xəbəri yetirərkən, o, sevindiyindən ağlamış, göz yaşları bənövşəyə dönmüşdür.

Siciliyadakı Henna şəhərində kəsilmiş pullarda bənövşə şəkli olardı. Homer bu gülü poemalarında sevə-sevə təsvir etmişdir.

Tədqiqatçı-alim Firudin Qurbansoy bu çiçəklə bağlı məqaləsində yazır ki, Orta əsrlər Almaniyasında ilk bənövşənin tapılması ilə bahar bayramının keçirilməsi bir günə təsadüf edirdi. Bu gülü tapan şəxsi yaşıl çəməndə bir ağaca bağlar, böyük-kiçik - bütün adamlar onun başına fırlanıb rəqs edər, mahnı oxuyardı. Cansıxıcı qışdan çıxdıqları üçün deyib-gülüb əylənərdilər.

Qallarda bənövşə bəkarətin rəmzi idi, toy vaxtı gəlin otağı bu güllə bəzənərdi. Fransızlarda bu çiçəyə böyük məhəbbət vardı. Günahsızlıq və ciddilik simvolu kimi, fransız şairləri bənövşəni sevmiş və həmişə tərifləmişlər. XVIII əsrdə yaşamış fransız aktrisası madmuazel Kleron 30 il müddətində otağında bənövşə becərmiş və hər gecə bir ləçəyini çay kimi qaynadıb içərmiş.

Yazırlar ki, XVII Lüdovik körpə ikən zindana salınmış və ona nəsə göndərmək yasaqlanmışdı. Yasağı pozanlar ölümlə cəzalanacaqdılar. Gələcək imperator arvadı Jozefinaya da bu qadağa aid idi, ancaq o, həyatı ilə riskə gedərək dibçəkdə bitən bənövşələri körpə şahzadəyə ötürə bilir. Deyirlər ki, körpə şahzadə bənövşəni oxşaya-oxşaya dünyadan köçür. O, son dəqiqələrində belə, incə ləçəkləri oxşayaraq deyirdi: "Əziz çiçəklərim, sizinlə baharda yenidən görüşərik". Həmin dibçəkdəki bənövşələr sonra XVII Lüdovikin məzarını bəzəmişdi. Jozefinanın özü dustağa salınarkən ona da bir dibçək bənövşə ötürülür. Hər saniyə ölüm cəzasını gözləməsinə baxmayaraq, bənövşələri görərkən xilas olmağa onda dəli bir inam baş qaldırır və həqiqətən onu xilas edə bilirlər. O gündən sonra Jozefina bütün paltarlarında bənövşə şəkli çəkdirib onlara bənövşə cövhərli ətir vurur, darda olanlara bənövşə verib inamlarını artırırdı. Sonralar onun Napoleonla izdivacı olur. Napoleon harada olmasından asılı olmayaraq, hər il toyunun ildönümündə arvadına bir dəstə bənövşə göndərirdi.

Tədqiqatçılar bildirirlər ki, kol dibində büzüşüb qalan bənövşələrə münasibət həmişə birmənalı olmamışdır. Onun adı ilə rəng adlandırılmış, ətriyyatda, kosmetikada, tətbiqi sənətdə istifadə olunmuşdu.

Bənövşə bizim xalqın ən sevimli çiçəklərindəndir. Gülün özünəməxsus görünüşü, zərif ətri, rəngi onun haqqında çoxsaylı şeirlərin yaranmasına səbəb olmuşdu. Şekspir bənövşəni "əzizim" deyə tərifləyirdi. Şelli, Tomas Mur, Höte əsərlərində bənövşəyə gözəl sətirlər həsr etmişlər. Höte doğma şəhəri Veymarı Afinaya bənzətmək üçün ətrafında bənövşə çəmənliyi salmağa çalışmışdı. Yerlilər bu güllərə "Hötenin bənövşələri" deyirdilər. Böyük şair hər dəfə gəzintiyə çıxanda özü ilə bənövşə toxumları götürərdi, gəzdiyi hər yerə bu toxumları atardı. 180 ilə yaxındır ki, Höte həyatdan köçüb, ancaq onun bənövşələri Veymarın ətrafında yenə də hər bahar çiçəkləyir. Sanki hər çiçək şairin yeni yazdığı şeir kimi indi də hamını heyran edir.

Qurbaninin və Molla Cümənin "bənövşə" rədifli gözəl qoşmaları xalq içərisində məşhurdur. Xurşidbanu Natəvan albomuna çəkdiyi şəkillə yanaşı, "Bənövşə" rədifli qəzəl də yazmışdı. Şeirin həzin ahəngi, həsrət dolu ruhu bu zərif şairin böyük ürəyindən xəbər verir. Bənövşə boynubükük halda çəmənlikdən uzaq daşların arasında bitir. Bənövşə - incidilmiş, əzablara qatlaşan məzlum obrazı kimi təqdim olunur. İslam qaydalarına görə isə məzlum olmaq məqbul sayılmır.

Tarixçilər yazırlar ki, hərb tarixində məğlub qoşun bayraqlarının endirilməsi, ayaqlar altına salınması geniş yer tutmuşdur. Bəzən məğlub qoşunun bayraqları qara ipəyə bükülü şəkildə, ya da qara rəngə boyanaraq başıaşağı şəkildə qalib qoşun komandanının qarşısında yerə atılardı. Bənövşənin tünd rəngdə olması, başıaşağı qalması bəzən məğlub qoşunun bayrağına bənzədilirmiş.

Şərq təbabətində bu bitkidən geniş istifadə olunmuşdur. Bənövşənin toxumlarından, gövdəsindən, kökündən, yarpaq və çiçəklərindən müxtəlif məlhəmlər, şərab və şərbətlər hazırlanırdı. Şairlər bunu şeirlərində göstərmişlər.

Hazırladı:
İ.ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

Bənövşəni

Başına döndüyüm ay qəşəng pəri,
Adətdi, dərərlər yaz bənövşəni.
Ağ nazik əlinlə dər, dəstə bağla,
Tər buxaq altında düz bənövşəni.

Tanrı səni xoş camala yetirmiş,
Səni görən aşiq ağlın itirmiş,
Mələklərmi dərmiş, göydən gətirmiş?
Heyif ki, dəriblər az bənövşəni.

Başına döndüyüm, bağa gəl, bağa,
O gözəl hüsnündən bağa nur yağa.
Dəstə-dəstə dərib taxar buxağa,
Bənövşə qız iylər, qız bənövşəni.

Səhər olcaq şeyda bülbül oxuşdu,
Hökm olundu, süleymanlar yerişdi,
Sərt qış gəldi, gülün vaxtı sovuşdu,
Daha iyləmirik biz bənövşəni.

Qurbani der: Könlüm bundan sayrıdı,
Nə etmişəm yarım məndən ayrıdı?!
Ayrılıqmı çəkib boynu əyridi?!
Heç yerdə görmədim düz bənövşəni.

Aşıq Qurbani

Novruz təbiətin oyanış bayramıdır

Böyük mənəvi gücə malik olan Novruz bayramı ulu əcdadlarımızın bizə verdiyi ən gözəl yadigar olub, Azərbaycan xalqının milli ruhunu və yaddaşını, onun daxili aləmini bütün zənginliyi ilə yaşadır.
Heydər ƏLİYEV

Novruz xalqımızın mifik düşüncə və təsəvvürlərini özündə yaşadan və bu günümüzə yetirən qədim xalq bayramıdır. Bu bayram çox əski çağlarda Şərq dünyasında həm yazın gəlişi, yeni mövsümün başlanması, əkinçilik və maldarlıq mədəniyyəti ilə bağlı, həm də xalqın mənəvi-əxlaqi dəyərlərini, humanizm və həmrəylik kimi bəşəri duyğuları qabarıq şəkildə göstərən ayin və etiqadlar sistemidir.

Novruz bayramı xalqın ən ülvi duyğularının, sülh, dostluq, birlik, səmimiyyət, mərhəmət hisslərinin yüksək ifadəçisinə çevrilmişdir. Müəyyən məqamlarda Novruza yasaqlar qoyulsa da, xalq arasında bayram bütün özəllikləri ilə birgə təntənəli şəkildə qeyd olunmuşdur.

1993-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin tarixi sərəncamından sonra Novruz bayramı artıq dövlət səviyyəsində qeyd edilməyə başladı. Bu isə Novruzla bağlı həqiqətin bərpa olunmasına və bayramın dünya xalqları arasında tanınmasına zəmin yaratdı.

Təqdirəlayiq haldır ki, 2009-cu ildə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə Novruz bayramı və aşıq sənəti UNESCO-nun dünya xalqlarının qorunan qeyri-maddi mədəni irsi siyahısına daxil edilmişdir. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Məclisi martın 21-ni "Beynəlxalq Novruz günü" elan etmişdir.

Novruz xalq təfəkküründə milli-mədəni dəyərləri möhkəmlətdiyindən onu müxtəlif dinlər, o cümlədən zərdüştilik və islamla bağlamağa çalışmış və bu bayramı ayrı-ayrı dini təriqətlərin bayramı kimi təqdim etmək istəmişdilər. Lakin Novruz bütün dinlərdən və təriqətlərdən tamamilə uzaq, yazın gəlişini gözləyən xalqın müxtəlif ayin, etiqad və mərasimlərlə zəngin olan möhtəşəm, ürəklərə sevinc və mərhəmət gətirən bayramıdır. Novruz bayramı martın 20, 21-22-də (köhnə təqvimlə 7, 8, 9 martda) xalq tərəfindən sevə-sevə qeyd edilmişdir.

Novruz bayramı haqqında müxtəlif mənbələrdə maraqlı məlumatlar verilmişdir. Biz bu gün onlarla tanış olarkən bu bayramın Şərq xalqlarının tarixində, məişətində, dünyagörüşündə kök salan mahiyyətini bir daha açıqlamaq imkanını əldə edirik. Bu mənbələr arasında XI əsr ərəb tarixçisi Əbu Reyhan Əl-Biruninin (973-1048) "Qədim xalqlardan qalmış yadigarlar", "Qanuni-məsudi", "Ət-təhfim" əsərlərində, Ömər Xəyyamın (1045-1131) "Novruznamə" risaləsində, XI əsr ərəb alimi Nizamül-Mülkün "Siyasətnamə"sində və digər əsərlərdə Novruz haqqında məlumatlar verilir. Məsələn, "Novruznamə" əsərində göstərilir ki, "Cəmşid bu günü Novruz adlandırmaq barədə fərman verdi: Hər il fərvərdin (mart) ayının başlanğıcını bayram eləməyi, yeni ili həmin gündən hesablamağı əmr elədi". Firdovsinin "Şahnamə" əsərində bayramın fərvərdinin əvvəlində keçirildiyi barədə məlumat verilir. N.Gəncəvinin "İskəndərnamə", Ə.Nəvainin "Səddi-İskəndər" əsərlərində Novruzun hələ bizim eradan 350 il əvvəl keçirilməsi göstərilir. Nizaminin əsərində İskəndərin Bərdə hökmdarı Nüşabəyə qonaq gəldiyi gün məhz Novruz bayramına təsadüf edir, bu zaman hətta Novruz bayramının əsas atributlarından olan günəşin rəmzi sayılan qoğal və bəzi bölgələrimizdə (Qazax, Tovuz və s.) Novruz şirniyyatı olan qatlamalar süfrəyə düzülür.

Novruz mövsüm mərasimi olduğuna görə, həm də təqvim bayramıdır. Uzun müddət qışın soyuğundan, çətinliyindən əziyyət çəkən xalqlar yazın gəlişini gözləyirlər və bu bayramı təntənə ilə, sevinc və ruh yüksəkliyi ilə qarşılayırlar. Azərbaycanda Novruz bayramı xüsusi təmtəraqla, silsilə oyun, tamaşa və nəğmələrin müşayiəti ilə keçirilir. Burada xüsusən "Cıdır tamaşaları", "Zorxana tamaşaları", "Daşqaldırma", "Qılıncoynatma", "Buğa döyüşdürmə", "Dəvədöyüşdürmə", "Qoçdöyüşdürmə", "Kosa-kosa", "Çövkən", "Qurd", "Aşıq-aşıq", "Usta-şəyird" və s. oyunları misal göstərmək olar.

Çövkən Orta əsrin otüstü oyunları içərisində ən şöhrətli və erkən milli oyunlarımızdan biridir. Dünya miqyasında bu oyun artıq layiqli yerini tutmuş, yəni 2013-cü ildə Azərbaycan hökumətinin müraciəti əsasında çövkən oyunu UNESCO-nun dünya xalqlarının qorunan qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilmişdir.

Xalqımızın ulu bayramlarından ən möhtəşəmi olan Novruz erkən dövr mifik düşüncə və təsəvvürləri, ayin-etiqadları, inancları, mərasimləri özündə yaşadıb bu günümüzə yetirən humanizm, həmrəylik kimi bəşəri duyğuları qabarıq şəkildə göstərən mənəvi dəyərlər sistemidir. Novruz insana həyat verən, ilk insanın yaranmasında bilavasitə iştirak edən dörd müqəddəs varlığın adı ilə bağlıdır ki, bunlar Su, Od, Yel və Torpaqdır. Mərasim folklorumuzda törəniş təsəvvürlərini yaradan həmin müqəddəs varlıqlar İlaxır çərşənbələrin rəmzinə çevrilmiş, yaradılış və həyatvericilik funksiyasını formalaşdırmışdır.

Çərşənbə "çaharşənbə" ifadəsinin işlək variantı kimi dilimizə daxil olmuşdur. Mənbələr göstərir ki, "çərşənbə" günü yer üzündə həyatın yaranması gününün axşamı, ərəfəsi sayılmışdır. Hətta həmin gün digər günlərdən daha düşərli, yüngül olduğu üçün "mübarək gün" hesab edilmişdir.

Əski inanc və etiqadlara görə, dörd çərşənbənin hər birində bir həyat varlığı "dirilir", oyanır, təzələnir və bununla bağlı olaraq xalq arasında müxtəlif ayinlər, mərasimlər keçirilmişdir. Novruzun müjdəçisinə çevrilən İlaxır çərşənbələrin hər biri mifoloji mənbələrə istinad edir.

Novruz təbiətin dirçəlişi, oyanışı ilə bağlı yaranan bayramdır.

Novruz çərşənbələrinin əsas qayəsini təşkil edən, dünyanın və insanın yaranmasında bilavasitə iştirak edən dörd müqəddəs varlıq barədə Qurani-Kərimdə də məlumat verilir.

Şimal yarımkürəsində astronomik yazın başlanması, yəni gecə ilə gündüzün bərabərləşməsi ilə bağlı keçirilən bahar bayramı bir çox Şərq ölkələrində, o cümlədən İran, Əfqanıstan, Pakistan, Özbəkistan, Tacikistan, Qırğızıstan və başqa ölkələrdə də bayram edilir. Misirdə yazın gəlişi "Şəmmuu-n-nəsim"- yaz və artım, məhsuldarlıq bayramı ilə bağlı müxtəlif mərasim və ayinlərin icrası ilə qeyd edilir. Şərq xalqları bu bayramı islamdan əvvəlki dövrlərdə keçirmişlər. Yaxın və Orta Şərqin bir çox ölkələrində bu bayram əziz və səbirsizliklə gözlənilən bir mərasim kimi qeyd edilir. Təbiətə sitayiş, təbiətin qış yuxusundan ayılması ilə bağlı olan Novruzun mərasimləri qədim tarixə malikdir və zaman keçdikcə bu mərasimlər yeni-yeni elementlərlə zənginləşmişdir. Bu bayramın rəmzlərindən əsası yenilənmə, gələcəyə böyük ümidlər bəsləməkdir.

Ülkər NƏBİYEVA,
Bakı Dövlət Universitetinin professoru,
filologiya elmləri doktoru

Əlcəzairlə enerji sahəsində tərəfdaşlıq məsələləri müzakirə olunub

Energetika naziri Pərviz Şahbazov Qaz İxrac edən Ölkələr Forumunun VII (GECF) Zirvə Toplantısı çərçivəsində Əlcəzairin energetika və mədən naziri Məhəmməd Arkab ilə görüşüb.

İqtisadiyyat Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə GECF, "OPEC+" çərçivəsində, həmçinin ikitərəfli formatda əməkdaşlığın konstruktiv məcrada inkişafından məmnunluq ifadə edilib.

Neft-qaz ölkələri olan Azərbaycanla Əlcəzairin enerji sahəsində əməkdaşlığının cari vəziyyəti nəzərdən keçirilib.

2022-ci ildə Azərbaycan ilə Əlcəzair arasında imzalanmış neft və qaz sahəsində əməkdaşlıq haqqında anlaşma memorandumuna müvafiq olaraq birgə işçi qrupunun yaradılması prosesinin sürətləndirilməsi razılaşdırılıb. Həmçinin SOCAR və "Sonatrach" şirkətlərinin əməkdaşlığının genişləndirilməsi, Hökumətlərarası Komissiyanın yaradılması ilə bağlı məsələlər də müzakirə olunub.

Energetika naziri əlcəzairli həmkarını Azərbaycana səfərə dəvət edib.

Braziliya ilə kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlıq genişlənəcək

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində Braziliya Kənd Təsərrüfatı və Heyvandarlıq Nazirliyinin ticarət və beynəlxalq əlaqələr üzrə katibi Roberto Perosanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Qonaqları salamlayan kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən kənd təsərrüfatının inkişafı prioritet sahə kimi müəyyən edilib. Məhz bu siyasət nəticəsində ölkəmizdə aqrar sahə öz inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyub. Nazir Məcnun Məmmədov Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafında kənd təsərrüfatının rolu, aqrar sektora dövlət dəstəyi, kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatlar, Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sisteminin tətbiqi, aqrar xidmətlərin elektronlaşdırılması, respublikamızda mövcud olan əlverişli investisiya mühiti barədə görüş iştirakçılarına ətraflı məlumat verib.

Görüşdə Azərbaycan ilə Braziliya arasında aqrar sahədə əməkdaşlıq və hüquq-müqavilə bazasının yaradılması, kənd təsərrüfatı məhsullarının ticarət dövriyyəsinin artırılması, aqrar sahədə ən müasir texnologiyaların transferi, heyvandarlıq sahələrində əməkdaşlığın gücləndirilməsi, aqrar sektorda elmi-tədqiqat sahəsində təcrübə proqramlarının həyata keçirilmə məsələləri müzakirə olunub. Görüş zamanı Azərbaycanın kənd təsərrüfatı məhsullarının Braziliyaya ixracının genişləndirilməsi məsələsi müzakirə edilib.

Nazir Məcnun Məmmədov ölkəmizdə hər il təşkil olunan "Caspian Agro" sərgisinin əhəmiyyətinə toxunub, braziliyalı iş adamlarını bu sərgidə fəal iştiraka, həmçinin etibarlı və əlverişli biznes mühitini nəzərə alaraq Azərbaycanın kənd təsərrüfatı sektoruna sərmayə qoymaq imkanlarını araşdırmağa çağırıb.

Görüşdə kənd təsərrüfatı sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi üçün böyük potensialın olduğu vurğulanıb. Tərəflər iki ölkə arasında kənd təsərrüfatı sahəsində gələcəkdə ikitərəfli əməkdaşlıq əlaqələrinin daha da inkişaf etdirilməsində maraqlı olduqlarını ifadə ediblər.

Sonda qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər barədə geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Ağdam Sənaye Parkında yeni rezident

Ağdam Sənaye Parkının yeni rezidenti tərəfindən 100 nəfərlik daimi iş yeri yaradılacaq.

"Ağdağ" MMC-yə İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində olan İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin (İZİA) idarəçiliyində fəaliyyət göstərən Ağdam Sənaye Parkının rezidenti statusu verilib.

Şirkət tərəfindən Sənaye Parkının ərazisində əhəng və perlit istehsalı müəssisəsi yaradılacaq. İnvestisiya dəyəri 15 milyon manat olan müəssisədə 100 nəfərlik daimi iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulur.

Müəssisədə istehsal olunacaq məhsulların daxili bazarda satışı ilə yanaşı, ixracı da həyata keçiriləcək.

bp "Şəfəq" layihəsinin icraçısı kimi elan edir ki, layihə üzrə iş proqramı çərçivəsində "Şəfəq" layihəsi üçün Ətraf Mühitə və Sosial Sahəyə Təsirin Qiymətləndirilməsi (ƏMSSTQ) sənədinin ilkin variantını müzakirə etmək üçün ictimaiyyətlə görüş keçiriləcək

bp

bp bütün maraqlı tərəfləri bu görüşdə iştirak etməyə dəvət edir. Görüş aşağıdakı ünvanda və tarixdə keçiriləcək:

**"JW MARRIOTT ABSHERON BAKU" mehmanxanası
(Azadlıq meydanı 674, Bakı, Azərbaycan, AZ1010),
"Hövsan" zalı,**

**6 mart 2024-cü il
10:00 - 12:00**

Görüşdə sənəd haqqında təqdimatlar olacaq və auditoriyanın sualları və şərhləri ətrafında müzakirə keçiriləcək.

19 fevral 2024-cü il tarixindən etibarən ƏMSSTQ sənədinin layihə variantının nüsxələri (və rəy formaları) ictimaiyyətin tanış olması üçün müxtəlif ünvanlarda yerləşdirilib.

Bundan əlavə, sənədin tam versiyası və qısa xülasəsi (Azərbaycan və ingilis dillərində) bp-nin vebsaytında da yerləşdirilib:
https://www.bp.com/az_az/azerbaijan/home/news/hesabatlar/Etraf-muhit-ve-sosial-tesirlerin-qiymetlendirilmesi-hesabatlari/sefeq-gunes-elektrik-stansiyasi-layihesi.html

bp bütün maraqlananları ƏMSSTQ sənədinin layihə variantı ilə bağlı şərh və rəylər təqdim etməyə dəvət edir. Şərhlər görüş ərzində, **www.bp.com/az_az/azerbaijan/home** vebsaytına daxil olmaqla və ya **esiafeedback@bp.com** elektron ünvanına məktub göndərməklə təqdim edilə bilər.

Əlavə məlumat üçün bp-nin hökumətlə əlaqələr üzrə müşaviri Qivami Rəhimli ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz:

**E-poçt: esiafeedback@bp.com
Tel.: (012) 525 6000 və ya (055) 212 68 52**

"Avropa İttifaqının Azərbaycanla əməkdaşlığı uzunmüddətlidir"

Bu qurumun energetika məsələləri üzrə komissarı xanım Kadri Simson Aİ ilə ölkəmizin strateji enerji əməkdaşlığının öz çevikliyini və dinamikliyini göstərdiyini də bildirir

"Cənub qaz dəhlizi" uğur hekayəsidir. Prezident İlham Əliyev "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 10-cu və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclaslarındakı çıxışında bu möhtəşəm layihənin nailiyyətlərini belə xarakterizə etdi. Maraqlıdır ki, Avropa İttifaqının energetika məsələləri üzrə komissarı xanım Kadri Simson da həmin tədbirdə məhz bu fikri vurğuladı.

Təşəbbüsçüsü və aparıcı qüvvəsi Azərbaycan olan "Cənub qaz dəhlizi" qısa müddətdə böyük uğurlara imza atıb. 2014-cü ildə təməli qoyulan, 2018-ci ildə istifadəyə verilən və 2020-ci ilin son günündə son seqmentinin - TAP-ın (Trans-Adriatik Qaz Boru Kəməri) işə düşməsi ilə tam bir sistem kimi fəaliyyətə başlayan bu dəhliz Avropanın enerji xəritəsini təzədən çəkdi. Hərçənd bu layihənin müvəffəqiyyətlə nəticələnəcəyinə inanmayanlar da vardı. Xanım Kadri Simson isə "Cənub qaz dəhlizi"nin məhz uğur hekayəsi olacağına inananlar sırasında idi.

Xatırladaq ki, Simson Avropa İttifaqının energetika məsələləri üzrə komissarı vəzifəsində 2019-cu ilin sonundan çalışır. O və Azərbaycanın energetika naziri Pərviz Şahbazov "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının həmsədrləridir.

Budəfəki toplantıda xanım Kadri Simson ötən dövrü belə xatırladı: "Mən artıq üçüncü dəfədir ki, Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin iclasında iştirak edirəm və elə bilirəm xoş bir təsadüfdür ki, biz keçmişə nəzər salmalıyıq və Avropa İttifaqı-Azərbaycan arasındakı bu tərəfdaşlıq layihəyə nə verib. Mən 2019-cu il dekabrın 1-də səlahiyyətlərimin icrasına başladım və həmin vaxt məhz TANAP qaz boru kəmərinin Avropaya çıxması anı idi və Azərbaycan qazının Avropa İttifaqına ilk axını bir il sonra - 2020-ci il dekabrın 31-də başladı. O vaxt COVID vaxtı idi, təmaslar çətin idi. Avropada bəziləri düşünürdü ki, "Cənub qaz dəhlizi" artıq başa çatmış bir missiyadır və buna daha çox diqqət yetirilməli deyil. Mən belə düşünmürdüm. Mən hər zaman gördüm ki, Azərbaycan etibarlı tərəfdaşdır və əməkdaşlığımızda onun genişləndirilməsi üçün güclü potensial var. Mən 2022-ci ildə buraya ilk iclasa gələndə dedim ki, necə etməliyik ki, məhz bizim münasibətlərimizin bütün potensialı daha da genişlənsin, bu dəhliz yeni bazarlara çıxsın və təmiz enerjiyə gəldikdə, biz öz işimizin miqyasını artıraq və bütün bunlar baş verdi".

Bəli, bu gün Azərbaycan səkkiz ölkəyə mavi yanacaq ixrac edir ki, onların da altısı (Bolqarıstan, Yunanıstan, İtaliya, Rumıniya Macarıstan, Serbiya) Avropa ölkəsidir. Yeni çağırışlar qarşısında bizdən qaz idxal etmək istəyən ölkələrin sayı artır və xanım Simson da "Cənub qaz dəhlizi"nin uğur hekayəsinin yeni qəhrəmanlarının olduğundan məmnun qaldığını dedi: "Bu gün xüsusi məmnunluqla Baş nazir Ramanın yanında əyləşmişəm və masa arxasında Qərbi Balkanlar və Cənub-Şərqi Avropadan və Avropa İttifaqından rəsmi nümayəndələri görürəm. Şadam ki, Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan bu cür müsbət münasibətlər qurub. Biz "Cənub qaz dəhlizi" üzrə bütün tərəfdaşlarla başladığımız işin davam etməsini səmimiyyətlə arzulayırıq. Enerji şaxələndirməsini birlikdə sürətləndirə bilərik və iqlim neytrallığı üçün əmin yolla gedə bilərik".

Başqa sözlə, xanım Simson əmindir ki, Avropa İttifaqının Azərbaycanla əməkdaşlığı uzunmüddətlidir. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında strateji enerji əməkdaşlığı öz çevikliyini və dinamikliyini göstərir.

Məlum olduğu kimi, 2022-ci il iyul ayının 18-də "Azərbaycan Respublikası ilə Avropa Komissiyası tərəfindən təmsil olunan Avropa İttifaqı arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu" imzalanıb və hələ

o zaman üç məqam vurğulanıb. Birincisi, Azərbaycandan Avropa İttifaqına təchiz edilən qazın həcminin ikiqat artırılması, "Cənub qaz dəhlizi"nin genişləndirilməsi ilə bağlı öhdəlik götürüldüyü bildirilib. Qeyd olunub ki, bu, Avropa İttifaqı üçün çox vacib təchizat marşrutudur və bir neçə il ərzində xəttin ötürücülük imkanı 20 milyard kubmetrə çatdırılacaq.

İkinci mühüm məqam isə bərpaolunan enerji ilə bağlıdır. Azərbaycanın bərpaolunan enerji sahəsində nəhəng potensiala malik olduğu vurğulanıb və xüsusilə dənizin külək enerjisi və "yaşıl hidrogen"i qeyd edilib. Nəhayət, qaz sahəsindəki əməkdaşlıq iqlimlə bağlı məsuliyyətlə uzlaşmalıdır.

Xanım Kadri Simson bu il martın 1-də keçirilən toplantıda məhz bu istiqamətlərdə əməkdaşlığın genişlənməsindən danışdı: "Cənub qaz dəhlizi", həmçinin bərpa edilən enerji və elektrik enerjisi sahəsində əməkdaşlıq üçün foruma çevrilə bildi. Bu, inanılmaz nəticədir və layihənin nə dərəcədə gələcəyə yönəlmiş və açıq olduğunu sübuta yetirdi. Biz təmiz enerjini Avropa İttifaqı-Azərbaycan arasında ikitərəfli münasibətlərin əsas hissəsinə çevirdik. Biz burada, küləklər şəhərindəyik. Bu, Xəzər dənizində böyük bərpaolunan enerji potensialının növbəti bir nümunəsidir. Azərbaycan 2030-cu ilə qədər bərpaolunan enerjinin həcmini üç dəfə və enerji səmərəliliyinin iki dəfə artırılması ilə bağlı qlobal təşəbbüsə dəstək olaraq COP28-də Avropa İttifaqı və digər beynəlxalq tərəfdaşlara qoşulmuşdur. Həmin beynəlxalq təşəbbüs, beynəlxalq ticarət və sərmayə üçün daha yaxşı şəraitləri yaratmaq və milli səviyyədə enerji keçidini sürətləndirmək üçün ölkələr daxilində aydın şəkildə müəyyən edilmiş öhdəliyə uyğundur. Mən bu sahədəki təşəbbüsü alqışlayıram və biz hazırda Azərbaycanla işləmək məqsədilə Avropa İttifaqının bərpaolunan enerji şirkətlərinin artan marağını görürük. Bu nazirlər iclasında Avropa İttifaqının külək enerjisi şirkətləri ilə anlaşma memorandumunun imzalanması çox mühüm addımdır. Bərpaolunan enerjiyə aid bu öhdəlik, həmçinin Avropa ilə yeni qarşılıqlı layihələrə yol açır".

Qeyd edək ki, gələcəkdə enerji növləri ilə yanaşı, bərpaolunan enerji layihələrinin də həyata keçirilməsinin perspektivləri və Azərbaycanda icra olunan layihələrdə Avropa şirkətlərinin investor qismində daha fəal rol oynaması ilə bağlı imkanlar Prezident İlham Əliyev martın 1-də Avropa İttifaqının energetika məsələləri üzrə komissarı xanım Kadri Simsonu qəbul edərkən də müzakirə mövzularından biri olub. Söhbət zamanı həm COP29, həm də enerji əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi istiqamətində gələcək addımlar və fəaliyyət planı ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Xanım Kadri Simson budəfəki çıxış və söhbətlərində də Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş olduğunu, Panavropa təchizatçısına çevrildiyini vurğulayıb.

*Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"*

5 mart Bədən Tərbiyəsi və İdman Günüdür

İdmançılarımız yeni zirvələr fəth edirlər

Azərbaycan gəncliyi, idmançısı üzərinə düşən missiyanı, ona həvalə edilən vəzifəni layiqincə yerinə yetirməyə hazırdır.

Çünki ona hərtərəfli qayğı və diqqət göstərilir, idmanın inkişafına ciddi fikir verilir. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, Azərbaycan azsaylı ölkələrdəndir ki, idman gününü təsis edib. Belə ki, 2005-ci ildə Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə 5 mart tarixi ölkəmizdə "Bədən Tərbiyəsi və İdman Günü" kimi qeyd olunur.

Xatırladaq ki, 1995-ci il martın 5-də Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkədə bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafında yeni bir mərhələnin əsasını qoyaraq, dünya və Avropa çempionatlarının qalibləri və mükafatçıları ilə görüş keçirib və bundan sonra ölkəmizdə İdman Fondu yaradılıb. Bu tarixin əbədiləşdirilməsi məqsədilə Azərbaycanda idman gününün təsis olunması ictimaiyyət tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb.

Sevindirici haldır ki, bu gün Azərbaycan idmanı inkişafının ən yüksək dövrünü yaşayır. Hər il müxtəlif nüfuzlu beynəlxalq yarışların Azərbaycanda keçirilməsi və atletlərimizin turnirlərdə qazandığı yüksək nəticələr ölkəmizə böyük imic qazandırıb. Bu bayram günündə idmanımızın ötən bir ildə keçdiyi yola nəzər salsaq, böyük nailiyyətlər qazanıldığını görərik.

Ümumiyyətlə, 2023-cü il ərzində Azərbaycan idmançıları Avropa və dünya çempionatlarında, kubok yarışlarında, digər rəsmi beynəlxalq turnirlərdə 1472 medal qazanıblar. İdmançılarımız Avropa Oyunları, MDB Oyunları kimi mötəbər turnirlərdə qüvvələrini sınayıblar. Əsas millilərlə yanaşı, yeniyetmələr, gənclər və veteranlar da beynəlxalq turnirlərdə uğurlu çıxışlarla yadda qalıblar.

Ötən il Azərbaycan 3 dünya çempionatına evsahibliyi edib. Bakıda taekvondo üzrə 26-cı, atıcılıq üzrə 53-cü və hərbçilər arasında güləş üzrə 36-cı dünya çempionatı təşkil edilib. Həmçinin idman gimnastikası, bədii gimnastika, şahmat üzrə Dünya Kuboku, "Formula-1" üzrə Azərbaycan Qran-prisi üçün idmançılar ölkəmizdə səfərdə olublar.

Yola saldığımız ildə ən yaddaqalan idman hadisələrindən biri Polşada keçirilən III Avropa Oyunları idi. Avropa Oyunlarında Azərbaycanı 86 idmançı 13 növdə təmsil edib. Atletlərimiz 11 medal qazanıblar ki, bunlardan 3-ü qızıl, 2-si gümüş və 6-sı bürünc əyarlıdır.

Yunan-Roma güləşi üzrə Azərbaycan millisi Serbiyanın paytaxtı Belqradda reallaşan dünya çempionatında tarixi uğura imza atıb. Eldəniz Əzizli (55 kq) və Rafiq Hüseynov (82 kq) dünya çempionu olublar, Murad Məmmədov (63 kq), Həsrət Cəfərov (67 kq) və Sənan Süleymanov (77 kq) gümüş medal qazanıblar. Həsrət Cəfərov və Sənan Süleymanov Paris-2024 Yay Olimpiya Oyunlarına lisenziya əldə ediblər. Yığmamız 120 xal toplayaraq ilk dəfə komanda hesabında dünya çempionu olub. Sərbəst güləşçilərdən Osman Nurməhəmmədov (92 kq) və Maqomedxan Maqomedov (97 kq) dünya ikincisi olublar. Maqomedxan Maqomedov həm də olimpiadaya lisenziya əldə edib.

Azərbaycanın qrup hərəkətləri komandası Bakıda keçirilən bədii gimnastika üzrə 39-cu Avropa çempionatının qalibi adını qazanıb. Güllü Ağalarzadə, Ləman Əlimuradova, Kamilla Əliyeva, Zeynəb Hümmətova, Yelizaveta Luzan və Darya Sorokinadan ibarət komanda üç lent və iki topla yarışın qalibi olub. Bundan başqa, böyüklərdən ibarət komandamız çoxnövçülükdə üçüncü yeri tutub. Gimnast Zöhrə Ağamirova isə topla yarışda bürünc mükafata yiyələnib.

Fransanın Monpelye şəhərində keçirilən Avropa çempionatında Azərbaycan cüdoçuları 2 qızıl medal qazanıblar. Hidayət Heydərov (73 kq) və Zelim Kotsoyev (100 kq) öz çəki dərəcələrində birinci yeri tutublar.

Kikboksinq üzrə Azərbaycan millisi Portuqaliyanın Albufeyra şəhərində keçirilən dünya çempionatında 13 medal qazanaraq rekorda imza atıb. Onlardan 6-sı qızıl, 1-i gümüş, 6-sı bürünc mükafat olub. Eduard Məmmədov karyerası ərzində 28-ci dəfə dünya çempionu adını qazanıb.

Azərbaycan dünyanın ən böyük idman tədbirlərindən biri olan "Formula-1" üzrə dünya çempionatına ötən mövsüm 7-ci dəfə evsahibliyi etdi. Azərbaycan Qran-prisi maraqlı və gərgin mübarizə ilə yadda qaldı. 500 milyondan artıq tamaşaçı kütləsinə malik yarışı 60-dan çox ölkədən çoxlu sayda azarkeş paytaxtımızda tribunalardan izlədi.

Ötən il minifutbol üzrə milli komandamızın dünya çempionatında uğurlu çıxışı, "Qarabağ" klubunun isə avrokuboklarda ardıcıl 10-cu dəfə qrup mərhələsinə vəsiqə qazanması, ardınca Avroliqada 1/8 final mərhələsinə yüksəlməsi yaddaqalan idman hadisələri sırasındadır.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu gün işğaldan azad olunmuş Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda geniş abadlıq-quruculuq işləri gedir. Azad edilmiş ərazilərdə müasir tələblərə cavab verən idman infrastrukturunun qurulması da əsas diqqət mərkəzindədir. Heç şübhə yoxdur ki, tezliklə yeni olimpiya idman komplekslərinin, digər idman müəssisələrinin inşa ediləcəyi əsas məkanlardan biri də işğaldan azad edilən ərazilərimiz olacaq. Avarçəkmədən tutmuş güləşə, şahmatdan başlamış müxtəlif digər intellektual və komanda oyunlarına qədər, eləcə də bir çox digər idman növlərində Azərbaycanı layiqincə təmsil edəcək yeni idmançılar nəsli işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə də yetişəcək.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Tramp daha üç ştatda seçkilərdə qalib gəlib

Sabiq prezident sorğularda Baydeni də üstələyir

ABŞ-nin keçmiş prezidenti və hazırkı namizəd Donald Tramp Respublikaçılar Partiyasının Miçiqan, Missuri və Aydaho ştatlarında keçirilən kokuslarında qalib gəlib.

Tramp hər üç ştatda yeganə rəqibi - Cənubi Karolinanın sabiq qubernatoru və ABŞ-nin BMT-dəki keçmiş daimi nümayəndəsi Nikki Heylini böyük fərqlə məğlub edib. O, Missuridə 100 faiz, Miçiqanda 68 faiz, Aydahoda isə 84,6 faiz səs toplayıb.

Öz növbəsində, Aydaho qubernatoru Bred Littl tədbirdən əvvəl Trampı açıq şəkildə dəstəkləyərək "X" sosial şəbəkəsində yazıb ki, artıq Co Baydendən qurtulmağın və prezident Trampı Ağ Evə qaytarmağın vaxtıdır.

"Röyter" yazır ki, Heylinin respublikaçıların namizədi uğrunda yarışın gedişatını dəyişmək üçün vaxtı sürətlə tükənir. Növbəti praymerizlər martın 5-də keçiriləçək. "Superçərşənbə axşamı" adlandırılan gün 15 ştatda və bir ərazidə - Amerika Samoasında səs veriləcək. Tramp qalib gəlsə, o, artıq özünü Respublikaçılar Partiyasının namizədi hesab edə bilər.

Amerika mediasının qeyd etdiyi kimi, Ayova, Nyu-Hempşir, Nevada, Vircin Adaları, Cənubi Karolina, indi isə Miçiqan, Missuri və Aydaho ştatlarında qazandığı qələbələrlə Tramp yarışda aşkar liderdir, Heyli isə keçmiş prezidentə alternativ tapmaq həvəsində olanların donorluğu sayəsində mübarizəni davam etdirir.

Bu seçki dövrü üçün Miçiqan respublikaçıları praymeriz və kokus arasında bölünmüş qarışıq namizədlik sistemini işləyib hazırlayıblar.

Xatırladaq ki, kokuslar partiya tərəfdarlarının və üzvlərinin yığıncaqlarıdır. ABŞ-də prezident seçkiləri öncəsi dövlət orqanları tərəfindən keçirilən praymerizlərdən fərqli olaraq, kokuslar partiya aparatı tərəfindən təşkil edilir. Qurultayda prezidentliyə namizədə səsvermə kokus və praymerizlərin nəticələrindən asılıdır.

Demokratlar və respublikaçılardan prezident seçkiləri üçün yekun namizədlər yayda müəyyənləşəcək.

ABŞ-da prezident seçkiləri 2024-cü ilin noyabrında keçiriləcək, andiçmə mərasimi isə 2025-ci ilin yanvarına planlaşdırılıb.

Hələlik Tramp və demokratlardan namizədliyini irəli sürməyi planlaşdıran ABŞ-nin hazırkı prezidenti Co Bayden öz rəqiblərini nəzərəçarpacaq dərəcədə qabaqlayırlar, lakin partiyalarından nominasiya almayıblar.

Bir müddət əvvəl CNN şirkətinin keçirdiyi sorğu göstərib ki, seçicilərin 49 faizi Trampa, 45 faizi Baydenə səs verəcək, digər 6 faizi isə qərarsız qalıb.

Martın 4-də isə CBS News, ABŞ-nin 45-ci prezidenti Donald Trampın 2024-cü ildə keçiriləcək seçkilərdə hazırkı Amerika lideri Co Baydeni 4 faiz qabaqladığını göstərən yeni sorğu dərc edib. Araşdırmaya görə, respondentlərin 52 faizi respublikaçıya, 48 faizi isə demokrata səs verməyə hazırdır.

Amerikalılara namizədlərin fiziki və psixi sağlamlığı ilə bağlı sual verildikdə Tramp ən yaxşı nəticə göstərib - 45 faiz bu göstəriciləri nəzərə alaraq onun prezidentliyə hazır olması ilə razılaşıb. Yalnız 17 faiz Baydenə üstünlük verib. Respondentlərin daha 29 faizi onların heç birinin uyğun olmadığını vurğulayıb.

Sorğu fevralın 28-dən martın 1-dək keçirilib.

Eyni zamanda Amerikanın "The New York Times" qəzeti tərəfindən aparılan sorğu göstərib ki, 2020-ci ildə keçirilən son seçkilərdə Baydenə səs verən seçicilərin əksəriyyəti (61 faiz) indi öz baxışlarını dəyişərək, onu "səmərəli fəaliyyət göstərmək üçün çox qoca" hesab edirlər. Dörd il əvvəl ona səs verənlərin 19 faizi isə indi bildirib ki, Bayden yüksək vəzifənin öhdəsindən gələ bilmək iqtidarında deyil.

Son məlumata görə, Nikki Heyli praymeriz və kokuslar seriyasında ilk, simvolik qələbə qazanıb - o, Vaşinqtonda və Kolumbiya dairəsində səslərin əksəriyyətini toplayıb. Paytaxt rayonunda respublikaçıların demək olar ki, 63 faizi Heyliyə, 33 faizi isə Trampa səs verib.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	*(012) 598-49-55, (051) 225-02-13*
"Azərmətbuatyayımı" ASC	*(012) 441-19-91, (050) 322-33-17*
"Qaya" firması	*(012) 566-77-80, (050) 214-40-53*
"Region Press" MMC	*(055) 316-79-01, (050) 316-79-01*
"Səma-M" MMC	*(012) 594-09-59*
"Ziya" LTD	*(012) 497-76-96, (050) 306-77-22*
"Pressinform" MMC	*(012) 598-49-52, (070) 340-01-00*
"City press" MMC	*(055) 819-09-26*

1 illik -187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) **manat**
6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) **manat**
3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) **manat**
1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) **manat**

AZƏRBAYCAN
"Biz nefti inkişafa çevirdik, sərvətin ədalətli paylanmasını təmin etməyə nail olduq"
Mavi yanacaqdan "yaşıl enerji"yə
Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Euronews" televiziyasına müsahibə verib
Qaz ixracını artırmağın yollarından biri daha çox bərpaolunan enerji istehsal etməkdir
Avropa Azərbaycana möhtacdır
Azərbaycan iqlim dəyişmələrinin fəsadlarına qarşı mübarizəyə öz töhfəsini verir
Fransanın niyyəti baş tutmayacaq
İş adamları İrəvandan qaçırlar
Avropa Parlamenti qərarlarını erməni lobbisinin pul kisəsinin hesabına çıxarır

Hörmətli oxucular!

*Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya **(Tel.: (012) 539-59-33)** zəng vura bilərsiniz.*

Heydər Əliyev Mərkəzində dünyaşöhrətli pianoçu Alfredo Rodrigesin triosu ilə konserti keçirilib

Martın 3-də Heydər Əliyev Mərkəzində dünyaşöhrətli pianoçu Alfredo Rodrigesin triosu ilə konserti olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konsertdə caz ritmləri ilə çıxış edən ifaçı dinamik improvizasiyaları və rəqsləri ilə dinləyicilərə təkrarolunmaz anlar yaşadıb. Qeyd edək ki, tanınmış caz pianoçusu Alfredo Rodriges "Gremmi" mükafatı nominantıdır. Kubalı cazmen ilk dəfə 2006-cı ildə İsveçrədə keçirilən nüfuzlu Montrö caz festivalında özünə diqqəti cəlb etməyi bacarıb. 2009-cu ildə Alfredo Rodriges Amerika Birləşmiş Ştatlarına köçüb və orada - cazın vətənində musiqinin bu janrının aparıcı ifaçılarından birinə çevrilib. Həmin vaxtdan Alfredo Rodriges sərhədsiz potensiala malik pianoçu kimi tanınır.

Xatırladaq ki, A.Rodriges 2023-cü ilin iyul ayında V Beynəlxalq Bakı Yay Caz Günlərində dünya turu çərçivəsində triosu ilə Heydər Əliyev Mərkəzində konsert proqramı ilə çıxış edib. Kollektivin ifası bir çox maraqlı məqamlar, o cümlədən musiqiçilərin tamaşaçılarla rəqsləri ilə yadda qalıb.

Od çərşənbəsində ölkə ərazisində 15 dərəcəyədək isti olacaq

Azərbaycanda martın 5-nə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, martın 5-də Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişkən buludlu olacağı, arabir tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Gecə və səhər bəzi yerlərdə zəif duman olacaq. Şimal-şərq küləyi əsəcək.

Havanın temperaturu gecə 1-6°, gündüz 9-14° isti olacaq. Atmosfer təzyiqi normadan yüksək 764 millimetr civə sütunu olacaq. Nisbi rütubət gecə 70-80, gündüz 50-60 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında havanın əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Lakin gündüz bəzi dağlıq ərazilərdə qısamüddətli yağıntılı olacağı, qar yağacağı ehtimalı var. Gecə və səhər arabir duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək.

Havanın temperaturu gecə 1-6°, gündüz 10-15° isti, dağlarda gecə 3-8° şaxta, gündüz 0-5° isti olacaq.

Gecə bəzi dağlıq ərazilərdə yolların buz bağlayacağı ehtimalı var.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti zəncirlər və birləşdirici bəndlərin satın alınması məqsədilə *müsabiqə elan edir*

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər **www.asco.az** səhifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 11 mart 2024-cü il saat 17:00-dəkdir.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsli və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Mikayıl Useynov küçəsi 2
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1132

Tender komissiyası

"ERA" ASC-nin səhmdarlarının nəzərinə

"ERA" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti 15 may 2024-cü il tarixdə saat 12:00-da səhmdarlarını növbədənkənar ümumi yığıncağa dəvət edir.

İclasın gündəliyinə aşağıdakı məsələlər daxildir:

1. **"ERA" ASC-nin 2023-cü il üzrə maliyyə - təsərrüfat fəaliyyəti barədə hesabatı.**
2. **Digər təşkilati məsələlərin müzakirəsi.**

İclas səhmdar cəmiyyətin ofisində keçiriləcək.

Ünvan: Nərimanov rayonu, İslam Abışov küçəsi 20/94.
Tel: 012 563 - 13 - 40 050 271 - 51 - 23

Rəhbərlik

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Baş Prokurorluğun kollektivi Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin İstintaq İdarəsinin mühüm işlər üzrə böyük müstəntiqi Kamal Əhmədova anası

MƏTANƏT XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının sədri Vahid Novruzov Milli Məclisin deputatı Rüfət Quliyevə anası

TAHİRƏ QULİYEVANIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi agentliyin "12 №-li Xüsusi Təyinatlı Yol İstismarı" MMC-nin direktoru Elşən Mürsəlova oğlu

CAVİD MÜRSƏLOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39	Humanitar siyasət şöbəsi	- 538-56-60
Məsul katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsul katib müavinləri	- 539-44-91,	Fotoillüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompüter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 4295
Sifariş 512

Qiyməti 60 qəpik